

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (1454-1455) 1977 GRUODIS-DECEMBER 22

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Tiesa, tapusi Meile

A. Rubikas

Kartą vienam lietuviškam straipsny buvo rašyta, kad krikščionybės esmė esanti ne meilė, o tiesa. Tačiau šis jau pirmu žvilgsniu įtartinas teiginys vargu ar galėtų įtikinti lietuvių, kuris net iš savo istorijos žino, ką reiškia tiesa be meilės. Štai XIII-XV šimtmečiais kryžiuočių ordinas naikino lietuvių gimines (prūsus visai išnaikindamas) ne kieno kito, o tiesos vardu: lietuviai buvo pagony ir juos reikėjo krikštyti, — jeigu jau ne gerumu, tai ugnimi ir kalaviju!

O KIEK viduriniais amžiais yra sudeginta nelaimingų vadinamųjų raganų irgi tiesos vardu! Net ir Bažnyčios pasakelbtoms šventosioms, kaip vienuolinio gynyimo reformatorėi Teresei Avilietei, vos pasisekė išvengti panašaus likimo. O Joana Arkieetė, savo tautos laisvės gynėja, gyvenimą pabaigė liepsnose, — irgi tiesos vardu.

Tačiau klaidinga būtų manyti, kad anie laikai yra galutinai praėję. Ir šandien yra gana žmonių, gaudomų, kankinamų ir naikinamų "tiesos" vardu; žinoma, ne tokiais primityviais priemonėmis, kaip ankščiau. Šių dienų "raganų" gaudytojai jau nebekelia viešų bylų ir nebekviečia žmonių aiškėsna deginamųjų mirties pasižiūrėti. "Humanizmo" vardu jie tai padaro už akių, nepastebimai. Pavyzdžių šių dienų pasaulyje netrūksta.

Bet tai ne Kristaus, ne jo dvasios pasaulis. Kristus irgi skelbė tiesą, tačiau jo tiesa buvo ne beasmėnė, nuo žmogaus atitraukta sąvoka (kaip kad filosofai ją aptartų: mintis, atitinkanti tikrovę — adeaquo mentis ad rem), kartais pavirstanti žmonių aukų reikalaujanti stabu. Tiesa — Jis Pats: žmogumi tapęs Dievos Sūnus! Kaip tiesa jis ir prisistatė, sakdamas: "Aš esu tiesa" (Jn. 14, 6). Bet kas tai per tiesa?

Sv. Raštas skelbia: "Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo vienatinį Sūnų, kad kiekvienas, kuris tiki, nepažintų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą". Ir čia pat Sv. Raštas priduria: "Dievas gi nesuntė savo Sūnaus į pasaulį, kad jis pasaulį pasmerktų, bet kad pasaulis per jį būtų išgelbėtas" (Jn. 3,16-17). Toliau Sv. Raštas aiškina, kad Dievo Sūnus Jėzus Kristus, "turėdamas Dievo prigimtį, godžiai nesilaikė savo lygybės su Dievu, bet apipilė pats save, priimdamas tarno išvaizdą ir tapdamas panašus į žmones. Jis ir išorė tapo kaip visi žmonės: jis nusizėmimo, tapdamas klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties" (Fil. 2,6-8).

NUOSTABŲ dalyką tad prieš mūsų akis atskleidžia Kalėdos. Sv. Kirilas sako, kad Dievo Sūnus tapo žmogumi ne naudoms sau įieškodamas. Jis tik prisimė labai ankštus tarpis žmogiškosios prigimties rūmus. O Liudvikas Granadietis pastebi, jog tapti žmogumi buvo pats didžiausias jo nusizėminimas, dar didesnis už mirtį ant kryžiaus. Taigi jis nusizėmino dar prieš tapdamas žmogumi. O tapęs juo, jis vėl darėsi visų tarnu, visų paskutiniausiu, atėjęs, jo paties žodžiais, "ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkimo už daugelį" (Mt. 20,28).

Štai, kai vieno žydamas nedraugiško Samarijos kaimo gyventojai Kristaus su jo palydovais nepriėmė nakvynės, jis ne-

leido savo susijaudinusiems mokiniams liepti "ugniai kristi iš dangaus ir juos sunaikinti" (Lk. 9,54). Jis nei pats nieko nedegino, nei kitiems neleido deginti. Jis savo karalystės neplatino ugnimi ir kalaviju. Dideliam farizėjų pasipiktinimui jis priimdavo (juo nuomone "degtinus") nusidėjėlius ir su jais valgėdavo (Lk. 15,2). O savo priešininkams, tokį elgesį kritikuojantiems, jis prikišdavo pirmu kėdžių vaikymąsi ir maldos diržų pasiplatinimą bei apsiaustu spurgų pasididinimą, viską darant, "kad būtų žmonių matomi" (Mt. 23,5) kaip tobulieji.

Bet tai buvo egoistai. Godžiu pirmos kėdės ir puošmenų laikymusi Dievas pasaulio nebūtų gelbėjęs, nes tie, kuriuos reikėjo gelbėti, buvo atsidūrę paskutinėse vietose ir puošmenas praradę. Dievo akysėk išvengti panašaus likimo. O Joana Arkieetė, savo tautos laisvės gynėja, gyvenimą pabaigė liepsnose, — irgi tiesos vardu.

KALĖDOS tačiau rodo, kad tai būtų ne Dievo elgesys ir ne jo tiesa. Tai būtų elgesys tu, kurie godžiai laikysis savo privilegijų, savo kėdžių, kitų žmonių nepaisydami, juos palikdami savo likimui ir gal net paaikšindami, kad tokia esanti Dievo valia. Kalėdos rodo, kaip nekrikščioniška būtų tokia laikysena. Dievuje tokios valios nėra.

Kalėdos rodo, kad Dievo Sūnaus sekėju galima būti ne godžiai laikantis to, ką turi, o dalinantis tuo, ką turi, su kitais, kurie mažiau turi arba visai nieko neturi. Kalėdos rodo, kad krikščionis yra krikščionis ne kitus smerkdamas, o juos gelbėdamas ir, jeigu reikia, kitų naudai net kentėdamas.

Aišku, kad tokia laikysena, anot apaštalo Pauliaus, "žydamas yra papiktinimas, pago-

nims kvailystė" (1 Kor. 1,24). Tai sakydamas, jis turėjo galvoti Senojo Testamento tikinčiuosius žydus. Tačiau žmonėms pereiti iš Senojo Testamento į Naująjį niekad nebuvo lengva. Ir šandien gal laikam būtų papiktinimas sėsti prie vieno stalo su kitų atstumtaisiais, kalbėti bendrą maldą su kitaip manančiais ir dovanoti tiems, kurie to nesą verti.

O visdėlto Kalėdos rodo, kad nusizėminti, nusileisti, atleisti ir dovanoti, save patį kitiems atiduoti ir kitų labai net pasiaukoti yra pats dieviškiausias veiksmas, pati dieviškiausia laikysena, pati dieviškiausia elgesio taisyklė ir tuo pačiu pati dieviškiausia tiesa, apsiereikšusi Jėzuje Kristuje. Kalėdos rodo, kad Dievas kitų neatstumia, o juos gelbsti; kad jis kitų atstumti ar paniekinti neleidžia nė tiems, kurie Kalėdas švenčia savo širdyje. Dievo pasaulyje kitus atstumti yra uždrausta. Dievo pasaulyje yra liepta kitus mylėti.

TAI nereikia, kad Dievo pasaulyje ir negalėtų būti atstumtųjų. Bet tai bus žmonės patys save pasmerkę, atmesdami Dievo ištęstą ranką, atsisakydami kitų patarnavimo ir meilės. Kas to nesupras, tas kitus teis, juos nurašydamas, juos pastumdamas ir nustumdamas, jiems savo jėgą demonstruodamas, jiems baimę įvaryti stengdamasis ir vadinamos tiesos vardu jų sveikatą, jų egzistenciją, jų gyvybę naikindamas. Kristus gi, amžinoji Tiesa, atėjo ne kitų naikinti, o, kaip visų brolis, visų gelbėti. Jis, Dievo Sūnus, tapęs žmogumi, ne kitus savo labai, o save kitų labai paaukojdamas, tuo parodydamas, kad nuo kitu nusisukti reikštų ir tiesai nusikalsti. Jis parodė, kad elgtis pagal tiesą kaip tik reikia augti meile. Tai pabrėžia apaštalas Paulius, ragindamas krikščionis: "Elgdamiės pagal tiesą, mes aukime meile visais atžvilgiais" — Kristuje (Ef. 4,15), kartu pažymėdamas, kad "Pats Dievas jus išmokė mylėti vienas kitą" (1 Tes. 4,9). Štai Dievo Sūnus nužengė iš dangaus "dėl mūsų, žmonių, dėl mūsų išganymo" (Tikėjimo išpažinimas). Dievas — Tiesa savo Sūnaus atidavimu mums apsirėišė kaip Meilė.

Sesės ir broliai lietuviai,

Visoje žmonijos istorijoje, ypač per Kristų, Dievas parodė kuo reiškiasi meilė, būtent, ne savęs įieškant, kito nepaisant ar gal net skriaudžiant artimą, o darant gera kitiems. Kur nėra Dievo meilės, ten nelieka pagrindo žmogaus meilei. Ten lieka galingesnių sąvalė, sunaikinama laisvė, teisingumas.

Visuose kraštuose ir visokiose sistemose yra visuomenės apgaulės, apipilėšimo. Ir tai daro tie, kurių oficiali pareiga rūpintis piliečių gerove, kurie yra turtingesni už skriaudžiamus piliečius. Koktu skaityti, girdėti žinias apie mažamečių ir jaunuolių tvirkimą, legalizuotą ir nelegalizuotą žmonių žudymą, plėšikavimus, vagystes, apgaulės. Iš žmonių pasisakymų atrodo, kad dar nevisai supranta, jog dorybės įgyvendinamos ir nedorybės išnaikinamos ne vien civiliniais įstatymais, policijos jėga. Asmuo ir visuomenė į gera keičiasi tiek, kiek individo, šeimos, visuomenės gyvenime paisoma dieviškos tiesos, kuri visiems yra šviesos, ramybės, laimės pagrindas.

Mūsų dienomis dažnai girdimas dvasinio atsinaujinimo žodis. Jau visiems aišku, kad mūsų laiko visuomenėi reikia naujos dvasios, naujos krypties. Dvasinis atsinaujinimas yra įmanomas tik pasisavinus protu ir širdimi Kristaus žodžius ir dvasią.

Linkiu kiekvienam lietuviui kuo gražiausios sėkmės, dvasinės ramybės, šviesos, asmeninės įtakos, atnaujinant krikščionišką dvasią mūsų gyvenamoje visuomenėje ir visoje žmonijoje.

Visiems malonių Kristaus gimimo švenčių, laimingų 1978 metų!

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

Lietuvos Madona su gimusiu Kūdikiu Jėzumi, skleidžiančiu laisvę, viltį ir taiką

Nijolės Sadūnaitės laiškas

Sis narsiosios lietuviškos laiškas buvo parašytas 1977 m. pradžioje Sibire, kur ji turėjo atlikti trejų metų bausmę už "LKB Kronikos" platinimą. Jis buvo įdėtas Lietuvos pogrindžio leidinyje "Dievas ir Tėvynė" 1977 m. 4 nr. Čia perspausdiname jį ištisai. RED.

G. J. Kr.! Prasideda 1977 metai. Melskimės, kad Kristaus mokslo šviesa, kaip gaivus šaltinis, ištroškusiems plauktų, o Jo atneštoji meilė žmonėms visų sielose viešpatuotų. Kaip gaila tu, kuri gyvenime sėja blogį ir skundžiasi, kad žmogų ne daug džiaugsmo teskirta... Kas myli žmones ir stengiasi, jiems tik gera daryti, tas neklaus, ar yra laimingas, o kas nemylti — netikės, nes jis su savo laime prasiženks. Duok, Dieve, kad 1977-taisiais visi būtų laimingi ta tikrąja laimės prasme!

Gaila, kad nepasiekė manęs nė vienas Jūsų siųstas kalėdinis atvirukas — išėmė. Ką bepadarysi, už tai gavau virš šimto kalėdinių pasveikinimų: laiškų, atvirukų, telegramų, glėbi plotkelių. Dėkinga visiems ir sužavėta neužtarnautu žmonių jautrumu bei meile iki pačių sielos gelmių! Gerasis Dievas gausiausiai visiems teatlygina! Labai stebėjosi gydytoja, kuri lageryje jau 23-ti metai, tokiu laišku gausumu. Per tą visą laiką nėra mačiusi, kad kas nors būtų tiek daug jų gavęs. Bet kadangi visos mane myli, tai tuo tik

džiaugiasi.

Labai gražius pasveikinimus gavau iš Veisiejų, Klaipėdos, Kauno, Vilniaus, Radviliškio, Palangos, Miroslavo, Marijampolės, Birštono, Druskininkų, Prienų, Anykščių ir kitų vietovių jaunimo. Atkeliavo sveikinimai iš Rygos, Pskovo, Kijevo, Maskvos...

Prieš šventes susirgau gripu ir labai piktu, turbūt todėl, kad iš karto jam nepasidaviau. Supykęs gripas dešimčiai dienų priklausė mane prie lovos ir nepaleido net švenčių metu. Nežiūrint to ir kad lauke siautė pūga ir šaltis, sieloje buvo gied-

ra ir jauku, nes mane supo Draugų ir Babų rūpestis, paslaugumas, meilė ir gerumas. Sv. Kūčių vakarienei atsikėliau, nes draugės ją paruošė tik dėl manęs. Jos — graikų katalikės ir Babos — pravoslavės švenčia šv. Kalėdas pagal seną kalendorių. Prie stalo buvome penkios. Savo gi mintimis ir širdimi aš buvau kartu su Jumis, su artimiesiais ir tolimesniais kaimynais, su tais, kurie mane silpną remia savo maldą ir meile. Buvo taip gera, nes mūsų prie stalo buvo tiek daug!... Laužėme atsiųstąsias plotkeles, dalino-

(Nukelta į 3-įją psl.)

Šiame numeryje:

Tiesa, tapusi Meile

Kun. A. Rubiko mintys Kristaus gimimo tema

Nijolės Sadūnaitės laiškas

Pasaulyje pagarsėjusios kovotojos žodis iš Sibiro

Sacharovo tribunolo atgarsiai

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Italijos

Ne maža, bet kovojanti tauta

VLIKO seimas ir jame svarstyti klausimai

Imperatoriaus vizija

Garsiosios rašytojos Selmos Lagerloef raštų ištrauka

Lietuva Vokietijos spaudoje

Vokiečių jaunimo būrelis pasivadino N. Sadūnaitės vardu

Lietuvos laisvės byla Belgrade

VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūno žodis seime

Didieji mūsų istorijos simboliai

Prof. A. Musteikis žvelgia į Vilnių ir Basanavičių

Žvilgsnis į kultūros simpoziumą

Dr. J. Jakštas apie mokslo kūrybos dienas Čikagoje

Šviesa, kuri neapgauna

EUGENE KENNEDY

Šių eilučių atuorius yra psichologijos profesorius, kunigas, daugelio knygų autorius. Čia pateikiame ištrauką iš jo knygos "The Joy of Being Human", išleistos 1976 metais.

GRUODŽIO 24

Kalėdos yra dailus pasakojimas, kurio jėga kyla iš silpnumo. Tai pasakojimas, kuris ramina mūsų pyktį, nes iškelia ir atperka mūsų žmogiškumą. Dievo tapimas žmogumi mums sako, kad mūsų gyvenimas yra tapimas žmonėmis ir kad su tuo susijusios kliūtys sudaro tikinties egzistencijos esmę. Mums reikia Kalėdų, nes esame dar tik pusiau užaugę. Jėzus primena, kad mes galime rasti savo kelią, sekdami ne keliaujančią žvaigždę, bet gyvendami pagal Jo paliktas gaires.

Kalėdos yra metas, kada mes galime atvirai pažvelgti į visas savo blogybes, nes Kristus žino jas ir supranta. Jis sako, kad buvimas žmogumi ir patyrimas gyvenimo tokio, koks iš tikrųjų yra, atskleidžia Kalėdų prasmę. Tai kelias, kuriuo ir aš eju pasaulyje — sako Kristus; tai kelias, kurį aš nurodžiau, sakdamas "Aš esu Kelias".

Mums reikia Kalėdų tame nuolat kunkaujančiame ir neatlaidžiame gyvenime, nes jos primena, kad pilkos mūsų dienos nėra tuščios, bet pilnos prasmės. Mes švenčiame Kalėdas, nes jos sako, jog Dievas yra arti ir kad vidinės kovos su mūsų pačių blogybėmis yra krikščioniškojo gyvenimo dalis.

GRUODŽIO 25

Kalėdų žvaigždės

Mes nesame antžmogiai ir Kalėdų nakties ramybėje galime tai išpažinti patys sau. Kalėdų žvaigždės šviesoje mes geriau matome patys save. Tai nuostabi šviesa ne dėlto, kad ji daro stebuklus, bet dėlto, kad įgalina mus pačius matyti save tokius, kokie iš tikrųjų esame.

Kalėdos nėra fantazija. Tai greičiau metas, kai visai nereikia savęs apgaudinėti. Jėzus yra žmogus, kuris pridengia žmogiškąjį mūsų trapumą savuoju. Jo nenuodėmingumas negėdina mūsų dėl pastaikamųjų didelių ir mažų blogybių. Priešingai, tai teikia mums viltį ir šviesą; nes jei liktume vieni su savo polinkiais, įkristume tamson ir neviltin. Kalėdos nėra didelių pastangų šventė, reikalaujanti iš mūsų negalimų dalykų. Tikrasis krikščionybės stebuklas ir pagrindinė šios šventės prasmė yra ta, kad mes turime dalyvauti Kalėdose ne pasikeldami į negalimų svajonių pasaulį, bet atradami tikrąjį savo aš ir tą tikrovę giliau gyvendami.

Kalėdų šviesa yra ryški ir pakankamai pastovi. Ji parodo mums visiems, kad vienaip ar kitaip esame akli ir luoi. Ji pagilina mūsų supratimą, kad nesame angelai, ir primena, jog esame nariai tos pačios garbingos bei trapios šeimos.

Kalėdos įgalina mus žvelgti augščiau smulkių dienos reikalų bei ambicijų ir atsistoti ant nuostabių bangų, sklindančių per mūsų sielas. Kalėdų tiesa yra ta, kad ji žino tiesą apie mus, būtent, kad esame netobuli, neatbaigti; kad tik pradėjome didžiąją savo kelionę į laiko pilnatvę, kurioje būsim išpildę pačios istorijos Kalėdų pažadą; kad yra viltis visiems, kurie drįsta būti žmogiškais. Dėl viso to esame reikalingi Kalėdų.

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Sacharovo tribunolo atgarsiai

Pasibaigus antrajai Sacharovo tribunolo sesijai Romoje, pastebimas tam tikras suglumimas net ir Vatikane. Vien lapkričio mėnesio laikotarpyje Italijoje sovietų disidentai net tris kartus įrodė, kad dialogas tarp komunizmo ir Vakarų kultūros yra neįmanomas. Plačiausiai nuskaubė sovietų disidentų pareiškimai tarptautinio masto kultūros, meno, filmų bei spaudos studijų dienoje — "Biennale di Venezia" parengimuose, kurie dar ir dabar tebesitęsia. Taip pat Venecijoje įvyko ir specialus suvažiavimas, nagrinėjęs temą "Valdžia ir opozicija porevoliucinėje visuomenėje".

Dar didesnę suglumimą sukėlė Sacharovo tribunolas Romoje, keturias dienas tyrinėjęs politines, ekonomines ir religines laisvės varžymus Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europos kraštuose. Liudininku buvo pakviestas ir lietuvis poetas Tomas Venclova, kuris liudijo apie religinės laisvės persekiojimus Lietuvoje ir apie politinį kalinį Viktorą Petkų, vadovavusį lietuvių komitetui Helsinkio nutarimų vykdymui sekti.

Didelę staigmeną net Sacharovo tribunolo organizatoriam sudarė netikėtas kardinolo Slipij atvykimas į sesiją ir jo liudijimas apie tai, kaip sovietai persekioja Katalikų Bendriją Ukrainoje bei kituose jų valdomuose kraštuose. "Aš esu gyvas liudininkas, — pareiškė kardinolas Slipij, — ir persekiojimų ženklus tebenešioju ant savo kūno..." Tai, aišku, sudarė staigmeną ir Vatikane. Nuo lapkričio 23 dienos Romoje lankėsi Maskvos Ortodoksų Bendrijos delegacija, vadovaujama arkiv. Kyrilo, artimesniame santykiams su Katalikų Bendrija užmegztą. Kardinolo Slipij pareiškimas tuo būdu sudarė tam tikrų nepatogumų derybų sklandumui. Maskvos ortodoksų patriarchatas yra jau oficialiai prisijungęs Ukrainos katalikų-unijų Bendriją ir "ekumenizmo dialogo" stato sąlyga (conditio sine qua non), kad būtų visai panaikinta betkokia ukrainiečių religinė, etninė ar kultūrinė vienybė su Roma.

Susidariusią padėtį Sacharovo tribunole aiškiau nušvietė žinomas dabarties sovietologas jėzuitas kun. Alessio Floridi, parašęs nemažą dėmesio susilaukusį veikalą "Maskva ir Vatikanas", nagrinėjantį Vatikano "ostpolitik" problemas. "Maskvos patriarchatas, — pareiškė kun. Floridi, — vykdo dvigubą misiją. Pirmoji yra vidinė — laikyti ortodoksų tikinčiuosius paklusniais komunistiniam režimui: antroji išorinė — įtikinti kitas krikščionių bendrijas, kad komunizmas nėra jau taip blogas, kaip piešiama, o tik siekiantis taikos pa-

saulyje. Dėlto Ortodoksų Bendrija ir Pasaulio Bendrijų Taryboje Ženevoje atsisako paremti taikingas sovietų disidentų pastangas, bet visai remia Vakarų kraštų disidentus bei teroristus..."

Sacharovo tribunole kitą nemalonumą Vatikaniui padarė lenkų žurnalistas Domininkas Morawskis, įteikęs ganytojinį Lenkijos vyskupų laišką apie tikėjimo gynimą, paskelbtą 1976 m. lapkričio 28 d. "Atrodo, — kalbėjo žurnalistas, — kad Lenkijos Katalikų Bendrija nedaroma kliūčių, nes visi siekia sunormalinti K. Bendrijos ir valstybės santykius. Tikrumoje gi kova prieš Dievą ir K. Bendriją tebevyksta vis didėjančiu mastu. Ateizmo propagandos politika sąmoningai pridengiamą įvairiais motyvais, kad visuomenė negalėtų lengvai pastebėti galutinio tikslo sunaikinti tikėjimą..."

Toks Lenkijos vyskupų ganytojinio laiško išskėlimas įvyko tikrai nepatogiu laiku, kai Vatikane buvo rengiamasi sutikti Lenkijos komunistų partijos vadą E. Gierėką, gruodžio mėn. 1 d. priimtą audienčioje popiežiaus Pauliaus VI — pažymį Romos dienraščio "Vita" korespondentas Roberto de Mattei lapkričio 29 d. laidojo.

Kitą būdingą atvejį apie sovietų laikyseną disidentų atžvilgiu praneša "Vita" dienraščio žurnalistas Sandro Forte lapkričio 30 d. laidoje. Jaunas 27 m. gydytojas gruzinas Othar Jean Zourabichvili, dabar gyvenantis Paryžiuje, yra Gruzijos komiteto Helsinkio nutarimų vykdymui sekti pirmininkas. Jis dalyvavo Sacharovo tribunole ir, jam pasibaigus, paprašė sovietų atstovybę Romoje leisti jam vykti į Maskvą įkauti už du Gruzijos disidentus, laikomus "Serbsky" psichiatriniam institute Maskvoje. Minėti disidentai yra rašytojai Zviad Gamsakhourdia ir Merab Kostava, kurie 6 mėnesius buvo išlaikyti KGB kalėjime Tiflise ir dabar perkelti į psichiatrinę Maskvos ligoninę. Jų sveikata yra kritiškoje padėtyje. Siekiama juos iškviešti į Vakarus sveikatai pataisyti. O. J. Zourabichvili sutinka būti įkauti, garantuodamas, kad jie pasveikę sugrįš į tėvynę. Tačiau jo prašymas veltui laukia atsakymo. K. R.

MEDUS --

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.

Iš butyno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Mobawk

Furniture Ltd.

**PILNAS
NAMU
APSTATYMAS**

Nemokamas pristatymas
į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

VLIKO seimas St. Petersburg, Floridoje, 1977 m. gruodžio 3-4 dienomis

Ne maža, bet kovojanti tauta

VLIKO seimas kasmet įvyksta kitoje vietoje. Šiemet jis įvyko St. Petersburg, Fla., JAV, lietuvių klubo patalpose ir "The Happy Dolphin Inn" viešbutyje, kuriame daug seimo atstovų buvo ir apsigyveno. Seimo atidarymas įvyko gruodžio 3 d., 10 v. r. lietuvių klubo salėje. Jį pasveikino St. Petersburgo lietuvių seimui priimti komiteto pirm. dail. A. Rūkštelė. Seimą pradėjo VLIKO valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas. Po to sekė kun. J. Gasiūno invokacija ir prezidento sudarymas. Seimui pirmininkauti pakviestas "Keleivio" redaktorius J. Sonda ir agr. J. Daugėla, sekretoriai — P. Gerdvilienė ir V. Kulpa. Priimta darbotvarkė ir sudarytos komisijos politinė, visuomeninė, finansų, informacijos. Seime dalyvavo 34 atstovai iš 15 VLIKĄ sudarančių grupių ir per 50 svečių.

Sveikinimai

VLIKO seimą žodžiu sveikino BALFo pirm. M. Rudienė, PLB vardu — p. Jankūnas, KLB — J. R. Simanavičius, kviesdamas seimo dalyvius 1978 m. dalyvauti Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte. PLJS vardu sveikino jos pirm. G. Juozapavičiūtė, pažymėdama, kad lietuviškas jaunimas prisideda prie Lietuvos išlaisvinimo darbų, SLA ir Liet. Tautinistams, ypač saugumiečiams, kelio atgal nėra, todėl jie ir prieš savo valią gina dabartinį režimą. Kai 1956 m. Vengrijoje vyko sukilimas, prieš jį, iki atvyko sovietai su tankais, aršiausiai kovojo saugumiečiai, nes jie — geltonbačiai — sukilėlių buvo kariai ir šaudomi be teismo. Sovietai bijo demokratinio judėjimo ir sprogimo. Ir Sovietijos inteligentija laukia sovietinės santvarkos pasikeitimo, nes ta santvarka visiems įgriso iki kaulo. Tos santvarkos pakeitimo nenori Maskva, kuri turi gerą duoną. Kai atėjo Prahos pavasaris, Maskva jį užslėpino, kad nepasklistų po visus Maskvos pavergtus kraštus. Dr. Štromas pareiškė, esą Maskva jį augino kaip VLIKO priešą, bet išaugino vlikininką.

Raštu sveikino: diplomatinio šefas S. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Backis, Lietuvos atstovas Londone V. Balickas, Lietuvos atstovas Paryžiuje J. Baltrušaitis, Lietuvos konsulas Niujorke A. Simutis, Lietuvos konsulas Toronte dr. J. Zmuidzinaitis, Lietuvos konsulas Čikagoje J. Daužvardienė, Leonas XIII fondo vardu — A. Kasulaitis, Europos lietuvių krikščionių demokratų vardu iš Paryžiaus J. Venckus, Venecuelos LB vardu — V. Venckus, Vilniečių sąjungos vardu — J. Šalna, Miami lietuvių vardu — P. Šilas, "Garso" redaktorius M. Zujus (jis pridėjo ir auką).

Pranešimai

Pranešimus padarė VLIKO tarybos pirm. dr. J. Vėbra ir VLIKO valdybos pirm. dr. J. K. Valiūnas. Dėl jų pranešimų iškilo kaikiurių pasisakymų. Vienas iš jų — dėl lankymosi pavergtoje Lietuvoje. Ar vykti ir pavergtą Lietuvą, apsisprendžia kiekvienas asmeniškai. Grupinis keliavimas pagal okupantų nuostatus esąs žalingas. Neigiamas ir pavienės kelionės į pavergtą Lietuvą, kai keliautojas pradedą garbinti okupantą. Tokių daugiau atsiranda iš menininkų tarpo. Buvo patarimų VLIKui daugiau rūpintis lietuvių bendruomenės vieningumu. VLIKas tai daro, kiek yra įmanoma, bet jis tam neturi stiprių priemonių. Buvo iškeltas klausimas, kodėl mūsų diplomatai yra pasyviūs Belgrado konferencijos metu. Atsakyta, kad ir diplomatai veikė, bet į Belgradą vykti jie negali.

Tautos Fondo pareigūnų pranešimai buvo padaryti po pietų "The Happy Dolphin Inn" patalpose. TF centro valdybos pirm. I. Gasiliūno pranešimą

perskaitė valdybos vicepirm. J. Giedraitis. TF atstovybės Kanadoje pranešimą padarė atstovybės pirm. J. Vaičieliūnas, įteikdamas TF centrui \$30.000 čekį. TF Toronto apyl. atstovybės pranešimą padarė jos pirm. A. Firavičius, išskeldamas sunkumus aukų rinkimo darbe.

Paskaitos

VLIKO seime buvo skaitytos dvi paskaitos. Dr. Br. Kaslas kalbėjo apie Lietuvos valstybingumo apraiškas nuo Mindaugo laikų ir kiek paliesdamas kitus kraštus. Jis sakė, kad anų laikų Lietuvos valstybingumą reikia vertinti anų laikų sąlygomis. Didelis Lietuvos valstybės išsiplėtimas sudarė sąlygas jai ilgiau išsilaikyti kaip valstybei (1430-1795). Jei Lietuvos kunigaikščiai būtų daugiau kreipę dėmesio į lietuvių tautinius ir kultūrinius reikalus, Lietuvos ateitis būtų buvusi kitokia. Visą laiką Lietuva buvo barjeras tarp Rytų ir Vakarų.

Dr. A. Štromas kalbėjo apie Lietuvos valstybės ateitį, bet daugiau palietė dabartį. Jis pasakė, kad sovietai priėjo savo santvarkos liepto galą. Sovietinei Rusijai reikia labai laikytis, kad neįvyktų sprogimas, nes komunizmo nusivylę ne tik pavergtieji, bet ir komunistai. Tik tautinistams, ypač saugumiečiams, kelio atgal nėra, todėl jie ir prieš savo valią gina dabartinį režimą. Kai 1956 m. Vengrijoje vyko sukilimas, prieš jį, iki atvyko sovietai su tankais, aršiausiai kovojo saugumiečiai, nes jie — geltonbačiai — sukilėlių buvo kariai ir šaudomi be teismo. Sovietai bijo demokratinio judėjimo ir sprogimo. Ir Sovietijos inteligentija laukia sovietinės santvarkos pasikeitimo, nes ta santvarka visiems įgriso iki kaulo. Tos santvarkos pakeitimo nenori Maskva, kuri turi gerą duoną. Kai atėjo Prahos pavasaris, Maskva jį užslėpino, kad nepasklistų po visus Maskvos pavergtus kraštus. Dr. Štromas pareiškė, esą Maskva jį augino kaip VLIKO priešą, bet išaugino vlikininką.

Dr. A. Štromas San Francisco mieste dalyvavo žymiųjų teisininkų suvažiavime, kur jam buvo įteikta dalyvio kortelė su Lietuvos trispalvės ženklu ir įrašo "Lietuva". Jis turėjo tiems teisininkams aiškinti apie Lietuvos padėtį. Dr. Štromas VLIKO seime ragino lietuvius aktyviau kovoti už pavergtą Lietuvą. Esą reikia ruošti Lietuvos nepriklausomybės atgavimui, kad staigus posūkis neužtikėtų mūsų nepasiruošusių. Kalbėjo apie Lietuvos tremties vyriausybės sudarymą. Kaikas tam nepritarė, nes toks veiksmas suerzintų JAV vyriausybę, kuri pataikauja Maskvai. Betgi kaikurie pavergti kraštai tokias vyriausybes turi, ir JAV vyriausybė ant jų nepyksta. Į vieno seimo dalyvio pasisakymą, kad mes esame maža tauta, dr. Štro-

mas atsakė: "Užmirškime, kad esame maža tauta. Turime būti kovojanči tauta".

Balius — koncertas

Seimo metu erdviose lietuvių klubo patalpose įvyko balius — koncertas. Jei seimo posėdžiuose dalyvavo apie 100 žmonių, tai baliuje jų buvo per 300. Solistė P. Bičkienė atliko operų ištraukas ir lietuviškas dainas. Publika daugiau plojo už lietuviškas dainas. Reikia pastebėti, kad St. Petersburgo lietuviai sugebėjo surengti balių — koncertą su šilta vakariene ir šokiais, imdami už jėgimą tik \$5, už stiprių gėrimų davinį — 50 ct.

Seimo užbaiga

Gruodžio 4, sekmadienį, 10-12 v.r. dirbo komisijos, o 12 v. prasidėjo paskutinis seimo posėdis. Jis užtruko kiek ilgiau dėl rezoliucijų priėmimo, nes kairias teko pataisyti. Seimas pritarė, kad būtų paliktas senas Tautos Fondo pavadinimas, kurį taryba buvo pailginusi, tarsi padarydama kitą fondą. Dr. J. K. Valiūnas seimą baigė kalba, padėkodamas seimo dalyviams bei prie seimo rengimo prisidėjusiems. Ypač padėkojo Tautos Fondo atstovams iš Kanados ir patarė JAV-bių TF pareigūnams nuvykti į Kanadą, Torontą, ir pašimokyti, kaip reikia rinkti aukas Tautos Fondui. Seimas baigtas Lietuvos himnu.

Po pietų, 4 v.v., Šv. Vardo šventovėje, prie kurios veikia ir lietuvių Šv. Kazimiero misija, buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. Jas atlikė prel. J. Balckūnas su kun. T. Degučiu ir kun. J. Gasiūnu. Erdvi šventovė buvo beveik pilna seimo dalyvių, svečių bei vietos lietuvių. Prel. J. Balkūno pamokslas buvo uždegantis. Jo turinį pasiėmė dr. A. Štromas. Pamaldos buvo baigtos giesme "Marija Marija" ir Lietuvos himnu. Išėjė iš šventovės, pamaldų dalyviai dar ilgai šnekučiavosi, nes daugiamai jų čia buvo paskutinis susitikimas su artimaisiais, pažįstamais.

Pabaigai

Seime buvo pasisakymų, kad nebūtų ilgų pranešimų. Jei kas turi ilgus pranešimus, tegul juos multiplikuoja ir išdalina seimo dalyviams. Taip pat buvo pasisakyta prieš perilgas įžangas, ypač prieš pranešimus: gerb. pirmininke, gerb. vicepirmininke, gerb. ... ir t.t. Buvo pasisakyta ir prieš seimo balių, nes ir jis sutrukdė daug laiko. Betgi baliuje buvo triskart daugiau dalyvių, negu seimo posėdžiuose. Baliuje buvo galima daug su kuo susitikti ir pasikalbėti. Gal VLIKO seimas turėtų trukti ne 2, bet 3 dienas. Viena St. Petersburgo lietuvių privačiai pasakė, kad VLIKO seimo metu buvo pamiršta Amerika, kurios vaišingumu mes naudojames: nebuvo sugiedotas Amerikos himnas ar bent pasakyta "God bless America". J. J.

A+A

Elzbietai Trinkūnienei,

ilgametei Sibiro tremtinei, mirus Lietuvoje, giliai užuojautą reiškiamo skausmo valandoje mielai svainei ELZEI KAZLAUSKIENEI, jos giminėms ir jos vyrui ZIGMUI —

Stepas Varanka su šeima

Padėka

A+A GENOVAITEI RAČIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame: Lietuvos Kankinių ir Prisikėlimo parapijų kunigams už velionės lankymą ligoninėje, Rožin, aukotas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines; solistui R. Strimačiui už giedojimą šventovėje, muz. J. Govėdai ir P. Gulbinkui už vargonavimą, draugams, pažįstamiems ir giminėms Kanadoje ir Amerikoje už gausias gėles, užprašytas šv. Mišias, aukas Lietuvių Fondui, pagerbiant velionės atminimą, ir už asmeniškai ar raštu pareiktas mums užuojautos.

Ažiū karsto nešėjams: J. Karasiejui, K. Kudirkai, P. Murauskui, M. Repečkai, J. Šarūnui ir H. Šmitui.

Gili padėka visiems, palydėjusiems a.a. Genovaitei jos paskutinėje žemės kelionėje. Dėkui V. Vaitkienei, paruošusiai pusryčius, ir artimiesiems draugams, per pusryčius patarnavusiems.

Nuliūde — vyras Jurgis, sesuo Angelė Lukošūnienė su vyru Juozu, seserėčia Margarita Kiškienė su vyru Antanu ir brolis Antanas Saiminikas su šeima Lietuvoje

Padėka

Mūsų mylimam vyrui, tėvui ir broliui

a.a. Broniui Raškauskui

mirus 1977 m. lapkričio 6 dieną, patyrėm daug nuoširdžios užuojautos bei pagalbos.

Didžiai dėkojame Tėvams pranciškonams už maldas laidotuvių namuose. Dėkojame Tėvams pranciškonams ir klebonui kun. P. Ažubaliui už gedulingas Mišias, pasakytą pamokslą, palydėjimą į kapines. Ačiū P. Gulbinkui už giedojimą Mišių metu.

Dėkojame visiems už gausias gėles, užprašytas Mišias, pareiktas užuojautos žodžių ir spaudoje, už gausų dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą — Šv. Jono lietuvių kapines.

Dėkojame poniams už pusryčių paruošimą.

Jūsų nuoširdumo niekada nepamiršim.

Žmona Marija
sūnus Justinas su šeima,
sesuo ir broliai

A+A

Kun. PETRUI DAGIUI

mirus Woodhaven, N.Y., jo žmonai ARIJANEI, seserims — ONAI RUGMANIENEI Lietuvoje, MARIJAI PLAČIENEI Čikagoje, MATILDAI KUOLIENEI Toronte ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia —

Lietuvių Evangelikų Liuteronų
Išganytojo parapija Toronte, Ont.

A+A

ANTANUI SODAIČIUI

mirus, dukrą LIUDĄ SUKAUSKIENĘ ir šeimą, sūnus Australijoje su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

V. S. Kneitai

A. J. Vaškevičiai

T. A. Venckai

E. J. Bukšaičiai

A. P. Skilandžiūnai

A+A

ANTANUI SODAIČIUI

mirus, dukrą LIUDMILĄ SUKAUSKIENĘ ir jos šeimą skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Burlington, Ont.

A. V. S. Dubickai

A+A

ANTANUI SODAIČIUI

mirus, dukrą LIUDĄ SUKAUSKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

A. O. Zakarevičiai ir šeima
D. V. Karosai ir šeima

A+A

Stefanijai Vaitkevičienei

mirus, vyrą JUOŽĄ, sūnus — ROMĄ ir VYTĄ su šeimomis, seserį MARYTĘ, brolių EUGENIJŲ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Rosemary ir Jonas Slivinskai
su šeima

Nijolė ir Albinas Slivinskai
su šeima

Imperatoriaus vizija Selma Lagerloef

Iš vokiečių kalbos vertė
A. MINEIKA

Tai atsitiko anais laikais, kai Augustas buvo imperatorium Romoje, o Erodas karalium Jeruzalėje.

Ir atsitiko kartą, kad žemę apgaubė labai gili ir šventa naktis, kokią tik žmonės kada nors buvo matę; būtų buvę galima manyti, kad visa žemė pakliuvo į tamsų rūši. Neįmanoma buvo beatskirti vandens nuo sausumos, ir net geriausiai žinomo kelio nebebuvo galima atsekti. Bet kitaip ir negalėjo būti, nes danguje nesirodė joks šviesos spindulys. Visos žvaigždės buvo pasilikusios savo būstinėse, net ir švelnūs mėnulis buvo paslėpęs savo veidą. O tokia pat, kaip tamsa, buvo gili ir tyla bei rimtis. Upės sustabdė savo tėkmę, nedvelkė joks vėjelis, net ir drebulės lapas liovėsi virpėjęs. Jeigu kas būtų vaikščiojęs pajūriu, būtų pastebėjęs, kad ir bangos nebeskalavo kranto, o kas dykuma būtų keliavęs, tai po kojomis nė smėlis nebūtų girgždėjęs. Visa buvo sustingę ir suakmenėję, kad tik nesudrumstų šventosios nakties. Net žolė nebedrįso augti, rasa negalėjo kristi, o gėlės drovėjosi sleisti savo kvapą.

Tą naktį plėšrieji žvėrys nėjo į medžioklę, nuodingos gyvatės negėlė, net šunys nelojo. O kas dar prakilniau buvo — joks negyvas daiktas nebūtų leidęs panaudojamas piktam darbui. Joks visraktis nebūtų atsklėdęs užrakto, joks peilis nebūtų praliejęs kraujo.

Sią tą naktį mažas žmonių būrelis Romoje iš imepratoriaus rūmų Palatine pasileido keliu per forumą į Kapitolio kalvą. Ką tik pasibaigusią dieną patarėjai buvo užklause, ar jis turėtų ką prieš, jeigu jie ant šventosios Romos kalvos pastatytų jam šventyklą. Bet imperatorius Augustas netuoja davė sutikimą. Jis nežinojo ar dievams patiks, kad jis turės savo šventyklą šalia jų. Jis atsakė, kad pirma ji saugančiam Genijui atnašaus naktinę auką, norėdamas šitame reikale iširti jų valią. Kelių patikimųjų lydimas, jis dabar ir leidosi atnašauti tą auką.

Augustas paliepė jį nešti lektikoje, nes jau buvo senas ir augsti Kapitolio laiptai jam buvo sunkiai įkopiama. Jis pats laikė rankose narvelį su aukai parinktais balandžiais. Ne kuniagai, ne kariai ar patarėjai jį lydėjo, o tik artimiausio jo draugai. Būrelio priekyje žengė vergai su liepsnojančiais deglais, lyg norėdami nakties tamsoje prakirsti kelią. Jiems iš paskos sekė kiti, nešini trikoju altorių, mi, anglimis, peiliais, šventąja ugnimi ir visa kuo, kas reikalinga aukai.

Pakeliui imperatorius linksmam šnekučiavo su savo patikėtiniais, todėl niekas ir nepastebėjo neišpasakytos nakties ty lumo bei kurtumo. Tik tada, kai jie Kapitolio viršukalvėje buvo pasiekę tuščią aikštę, kurį buvo parinkta naujai šventyklai, jiems pasidarė aišku, kad turi įvykti kažkas nepaprasto.

Šita naktis negalėjo būti tokia pat kaip kitos, nes viršuje, ant uolos briaunos, jie pamatė instabiąsą būtybę. Pirmiausia jiems pasirodė, tarytum tai būtų senas, apdžiūvęs alyvmedis; paskui — lyg kokia apsamanojusi akmens statula būtų išėjusi iš Jupiterio šventyklos ant uolos. Pagaliau suvokė, kad tai nebuvo niekas kitas, kaip tik senoji Sibilė.

Tokio senumo žmogystos, taip vėjo nugairintos ir tokio milžiniško ūgio jie dar niekad nebuvo regėję. Ta sena moteris kėlė pasibaisėjimą. Jeigu ne imperatorius, tai jie visi būtų išbėgęjo namo ir pasislėpę savo lovose. “Tai ji, — šnibždėjo jie vienas kitam, — kuri išgyveno tiek metų, kiek yra smėlio grūdėlių jos gimtiniame pajūryje. Ko ji kaip tik šią naktį išlindo iš savo urvo? Ką ji praneš imperatoriui ir visai imperijai, tu, kuri savo pranašystes surašo ant medžio lapų ir žino, kad vėjas orakulo žodį nuneš tiems, kuriems jis yra lemtas?”

Jie buvo taip persigandę, kad visi tuoju būtu parpuolę ant kelių ir kaktomis palytėję žemę, jeigu tik Sibilė būtų padariusi nors mažiausią judesį. Bet ji sėdėjo tokia tyli, tarytum jau būtų be kvapo. Ji sėdėjo ant

paties uolos briaunos krašto ir, pridengusi ranka akis, žvelgė į naktį. Ji sėdėjo taip, tartum būtų užkopusi ant kalvos, norėdama geriau išvysti tai, kas dedasi toliumoje. Tuo būdu ji galėjo kažinką matyti tokią naktį.

Tą pačią akimirką imperatorius ir visi jo palydovai pastebėjo, kokia gili buvo tamsa. Nė vienas negalėjo matyti nė per sprindį. O kokia tyla, kokia ramybė! Nesigirdėjo nė Tiberio duslaus srovenimo. Bet oras juos tiesiog dusintė dusino. Šaltas prakaitas išpylė jų kaktas, o jų rankos pasidarė sustingusios ir bejėgės. Jie galvojo, kad turi įvykti kas nors baisaus.

Bet nė vienas nenorėjo savo baimės jausmo parodyti, ir visi kalbėjo imperatoriui, kad tai esąs geras ženklas: visa gamta sulaukysiu kvapą, norėdama pasveikinti naująjį dievaitį. Jie skatino Augustą pradėti aukos veiksmus, sakydami, kad ir senoji Sibilė bus išėjusi iš savo olos, norėdama pasveikinti jį globojantį Genijų.

Bet iš tikrųjų senoji Sibilė taip buvo sužavėta vizijos, kad ji nė žinote nežinojo Augustą atėjus ant Kapitolio. Dvasioje ji buvo nunešta į tolimą šalį, ir jai rodėsi, kad ten ji keliauja plačia lyguma. Tamsoje jos kojos nuolat už kažko užkliūdavo. Manė, kad tai kupstai. Pasi lenkusi ji čiupinėjo rankomis. Ne, tai nebuvo kupstai, tai buvo avys. Bekeliaudama ji buvo patekusi į didelę miegančių avių bandą.

Dabar ji pastebėjo bandagių ugnį. Laužas kūrenosi plyname lauke, ir Sibilė ėmė atsargiai prie jo artintis. Piemenys buvo sugulę aplink ugnį ir miegojo pasidėję šalia ilgus, aštriais smaigaliais lazdas, kuriomis apgindavo bandą nuo plėšriųjų žvėrių. Bet tie mažesni gyvuliai su žaižaruojančiom akim ir vėšliom uodegom, kurie pamazų slinko prie ugnies — ar tai nebuvo šakalai? Tačiau piemenys nesitaikstė pirmieji į lazdomis, šunys miegojo kaip miegoję, avys neišbėgojo, o laukiniai žvėrys sugulę greta žmonių.

Visa tai Sibilė regėjo, bet nežinojo, kas dėjos čia pat už jos, ant kalvos viršūnės. Ji nežinojo, kad ten pastatė altorių, užkūrė anglis, pabarstė smilkalų, kad imperatorius išėmė iš narvelio vieną balandį, norėdamas jį paukoti. Bet jo rankos buvo taip sustingusios, kad nepajėgė paukščio išlaikyti. Vienu vienieliu suspurdėjimu balandis išspruko ir dingo nakties tamsoje.

Kai tai atsitiko, dvariškiai nepatikliai sužiuro į Sibilę. Jiems atrodė, kad tai ji būsianti to negando kaltininkė.

Iš kur jie galėjo žinoti, kad Sibilė jautėsi vis dar tebestovinti prie aviganių anglių ugnies ir girdinti silpną garsą, kuris virpėdamas veržėsi per mirtiną nakties tylą? Ilgai ji klausėsi, kol suvokė, kad jis ne iš žemės kyla, bet iš debesų ateina. Pagaliau ji pakėlė galvą ir pamatė, kaip tamsoje sklendeno švitintys pavidalai. Tai buvo maži būreliai angelų, kurie, neapsakomai meilingai giedodami, skraidė šen ir ten virš plačios lygumos.

Taip Sibilėi besiklausant angelų giesmės, imperatorius ruošėsi naujai aukai. Jis nusiplovė rankas, nuvalė altorių ir liepė paduoti antrą balandį. Tačiau, nežiūrint didžiausiu pastangų jį išlaikyti, vinklus balandžio kūnas išslydo jam iš rankų, ir paukštis pakilo į nepermatomą nakties tamsą.

Imperatorių apniko siaubas. Jis parpuolė prieš tuščią altorių ant kelių ir ėmė melstis iš savo Genijų. Jis maldavo stiprybės, kad pajėgtų nukreipti negandą, kurį ši naktis atrodė pranašaujanti.

Ir to Sibilė negirdėjo. Ji visa širdimi paskendusi klausėsi tolydžio stiprėjančios angelų giesmės. Pagaliau giesmė suskambėjo taip galingai, kad ir piemenys padubo. Pasirėmė alkūnėmis, jie stebėjo sidabro baltumo angelų plaukus, kaip jie ilgomis, banguojančiomis virtinėmis, tarytum paukščiai išlėkūnai, sklendo augštai tamsoje. Vieni turėjo rankose gitaras ir smuikus, kiti citras ir arfas. Jų giesmė skardeno linksma, kaip vaikų juokas, ir nerūpestinga, kaip vėversėlių čyrenimas. Tai girdėdami, piemenys pakilo eiti

į kalnų miestelį, kur buvo jų namai, norėdami papasakoti apie regėtą stebuklą.

Jie keliavo siauru, vingiuotu taku, o senoji Sibilė sekė iš paskos. Staiga kalnas nušvito. Didžiulė šviesi žvaigždė sutvisko viršum pačios jo viršūnės, ir visas kalnų miestas išniro sidabrinėje žvaigždės šviesoje. Aplinkui pasklidę angelų pulkai, šūkaudami iš džiaugsmo, ėmė ten skubėti, o piemenys irgi paspartino žingsnį, pradėjo kone rističia bėgti. Pasiekę miestelį, jie pamatė, kad angelai susitelkė viršum žemo tvarto, netoli vartų. Vargingas tai buvo pastatas, šiaudiniu stogu, ir, vietoj užpakalinės sienos, prigludęs prie akmens uolos. Čia viršum jo švietė žvaigždė. Rinkosi vis daugiau ir daugiau angelų. Vieni nusileido ant šiaudų stogo arba prigludo prie stačios uolos sienos už pastato, o kiti, vos mojuodami sparnais, sklandė virš jos. Augštai, augštai dar matėsi ore švytuojančių sparnų atšvaitais.

Tą pačią akimirką, kai viršum kalnų miestelio sutvisko žvaigždė, atgijo visa gamta, ir Kapitolio viršūnėje stovėję vyrai turėjo tai irgi pastebėti. Jie pajuto, kaip erdvėje padvelkė gaivus ir glamonėjantis vėjas, pasipylė saldūs kvapai, sušlėmėjo medžiai, Tiberis ėmė sroventi, sumirgo žvaigždės, o mėnulis staiga iškilo augštai danguje ir nušvietė žemę. Iš debesų išniro du balandžiai ir sutūpė imperatoriui ant pečių.

Kai įvyko tas stebuklas, nudžiugęs imperatorius išdidžiai atsitiesė, bet dabar jo draugai ir vergai puolė ant kelių. “Ave Caesar (Sveikas, Cezari)! — sušuko jie. “Tavo Genijus davė atsaką. Tu esi dievaitis, kuris bus garbinamas Kapitolio viršukalvėje.”

Tas šauksmingas nuolankumo pareiškimas, kuriuo vyrai entuziastingai pagerbė imperatorių, buvo toks stiprus, kad ir senoji Sibilė jį išgirdo. Ir ji pakirto iš savo regėjimų. Ji pakilo nuo savo vietos ant uolos krašto ir prisiartinė prie žmonių. Atrodė, tamsus debesis staiga pakilo iš prarajos ir grąsino liūtimi užpilti viršukalvę. Savo senatvėje ji buvo siaubinga. Susivėlė plaukai plonomis sruogomis dengė jos galvą. Jos rankų ir kojų sąnariai buvo prasipletę. Patamsėjusi oda, kieta kaip medžio žievė, raukšlėmis dengė visą kūną. Bet ji, didžiulė ir pagarbą įkvepianti, žengė prie imperatoriaus. Viena ranka ji apkabino jo rankos riešą, o kita parodė į tolimus rytus.

“Pažvelk!” — paliepė ji. Ir imperatorius, atkreipęs akis, praregėjo. Erdvė atsivėrė jo žvilgsniui, ir jis prisiskverbė į tolimą rytų šalį. Ten jis pamatė varganą tvartą po stačia uolos siena, o atvirose duryse klūpančius kelis piemenis. Tvarte jis pamatė jauną motiną, klūpančią prie mažo kūdikėlio, gulinčio ant šiaudų, paskleistų ant grindų.

Didelį ir kaulėti Sibilės pirštai rodė į tą beturtį kūdikį.

“Ave Caesar!” — ištare Sibilė su neslepiamu pasityčiojimu. “Ten yra Dievas, kuris bus garbinamas Kapitolio viršukalvėje!” Tada Augustas atšoko nuo jos, kaip nuo beprotės.

Bet Sibilė vėl pagavo galinga regėtojos dvasia. Prigesusios jos akys sužibo, jos rankos pakilo į dangų, o jos balsas pasikeitė, atrodė ne jos besąs ir įgavo tokį skardumą, kad būtų buvę galima girdėti visame pasaulyje. Ji palengva tarė žodžius, kuriuos ji atrodė išskaitanti augštai žvaigždėse.

“Kapitolio augštumose bus garbinamas pasaulio Atnaujintojas, bet ne silpni žmonės.”

Tai pasakiusi, ji nužingsniavo pro išgašcio sukaustytą vyrų būrį, nusileido nuo kalno viršūnės ir dingo.

O Augustas sekančią dieną paliepė žmonėms griežtai uždrausti ant Kapitolio kalvos statyti jam šventyklą. Vietoj to jis ten pastatė šventovę naujai gimusiam Dievo Kūdikui ir davė jai vardą “Dangaus altorius” — Ara Coeli.

Tave mažą laukų žolėlę regi,
Tavęs kaip aukso kupinas dangus,
Tau stoji žemė, švietė saulė,
žvaigždės degė,
Tavęs nematė, Dieve, tik žmogus.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Sniegu papuošta Kanados eglė laukia žmonių, kurie ją pakviestų į savo namus Kalėdų šventėm. Nuotr. V. Maco

Lietuva Vokietijos spaudoje

Mergaičių grupė pasivadino Nijolės vardu

Ryšium su Katalikų Bendrijos persekiojimu Lietuvoje V. Vokietijos katalikų spauda dažnai mini Lietuvą ir lietuvių tautą. Kai šią vasarą grupė vyskupų iš Rytų Vokietijos lankėsi Lietuvoje ir pagarbą įkvepanti, žengė prie imperatoriaus. Viena ranka ji apkabino jo rankos riešą, o kita parodė į tolimus rytus.

“Pažvelk!” — paliepė ji. Ir imperatorius, atkreipęs akis, praregėjo. Erdvė atsivėrė jo žvilgsniui, ir jis prisiskverbė į tolimą rytų šalį. Ten jis pamatė varganą tvartą po stačia uolos siena, o atvirose duryse klūpančius kelis piemenis. Tvarte jis pamatė jauną motiną, klūpančią prie mažo kūdikėlio, gulinčio ant šiaudų, paskleistų ant grindų.

Didelį ir kaulėti Sibilės pirštai rodė į tą beturtį kūdikį. “Ave Caesar!” — ištare Sibilė su neslepiamu pasityčiojimu. “Ten yra Dievas, kuris bus garbinamas Kapitolio viršukalvėje!” Tada Augustas atšoko nuo jos, kaip nuo beprotės.

Bet Sibilė vėl pagavo galinga regėtojos dvasia. Prigesusios jos akys sužibo, jos rankos pakilo į dangų, o jos balsas pasikeitė, atrodė ne jos besąs ir įgavo tokį skardumą, kad būtų buvę galima girdėti visame pasaulyje. Ji palengva tarė žodžius, kuriuos ji atrodė išskaitanti augštai žvaigždėse.

“Kapitolio augštumose bus garbinamas pasaulio Atnaujintojas, bet ne silpni žmonės.” Tai pasakiusi, ji nužingsniavo pro išgašcio sukaustytą vyrų būrį, nusileido nuo kalno viršūnės ir dingo.

O Augustas sekančią dieną paliepė žmonėms griežtai uždrausti ant Kapitolio kalvos statyti jam šventyklą. Vietoj to jis ten pastatė šventovę naujai gimusiam Dievo Kūdikui ir davė jai vardą “Dangaus altorius” — Ara Coeli.

Tave mažą laukų žolėlę regi,
Tavęs kaip aukso kupinas dangus,
Tau stoji žemė, švietė saulė,
žvaigždės degė,
Tavęs nematė, Dieve, tik žmogus.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Kai ji, tegu ir aplinkiniais kečiais, apie mus išgirs. O be to dar mes esame nuomonės, kad jos vardo pasirinkimas mūsų bendralaikiams galės priminti jos likimą. Mes norėtume ir kitus paskatinti, pareikalauti informacijos apie Nijolę. Mes norėtume ir kitus kviešti bendrai su mumis melstis už Nijolės išlaisvinimą, o taip pat neužmiršti ir daugelio kitų, kurie komu-

nisti valdomuose kraštuose yra persekiojami už tikėjimą. Tegu kuo daugiau žmonių įsisąmonina, kad jie turi pareigą kenčiantiems ir persekiojamiems padėti, nes “gyvenimas yra mums ne poilsavimui...” (Nijolė Sadūnaitė).

J-GCL / “Nijolė”,
Klosterg. 3,
D-8850 Donauwörth,
W. Germany

Tokios slaptaį paruoštos fotografinės sveikinimo kortelės vartojamos okupuotoje Lietuvoje Kalėdų proga. Kaikurios jų pasiekia ir užsienį

Ant mažųjų rankų mums atnešk ramybės,
-Mielas Kūdikėli, prašome Tavęs,
Su Tavim nebaisios bus kančios beribės,
Nes ranka Tavoji mus per jas išves.

D. MICKUTĖ-MITKIENĖ

Taikos Taku

Žibėjo žemėj daugel sostų ir valdžių,
Kurių valdovai puikūs rėmėsi kardu —
Sudužo taurės sostų jų saldzijų,
Nes kėlė jas ne Viešpaties vardu.

O kaip ilgai išniekinta Taika pakės
Ir tą, kurs išmetė šventovių kryžius ir ikonas
Ir užpūtė altoriuose žvakes,
Kuo taip nūnai didžiūojasi šėtonas —

Tas pats, kuris anuomet dangų sukilo
Ir ištare: aš Dievui netarnausiu!
Ir buvo ištrenktas, bet nenutilo —
Ir šiandien jis pasauly kelia riaušes!

Sakei, kad vilkas glausis prie ėriuko
Ir vienas bus piemuo, vienoj Avidėj —
Nupūsk nuo žemės veido tą raudoną rūką,
Kuriam tautos braidio pasiklydę.

Dar niekada nebuvo žemėj tiek aukų,
Nei tiek vergų, nei katakombų...
Išvesk juos, Viešpatie, Taikos Taku —
Tegu Valdovo Kristaus vardas skamba!

O. B. AUDRONĖ

Kalėdų dovanos

Kūčių stalas pasipuošęs —
Koe pia šieneliu,
Užgimimui žemė ruošias
Ilgesiu giliu.

Ir tau — geros valios,
Ir man — geros valios —
Skambėjo ant žemės
Ne žemės varpėlis.

Ramybės ir laimės,
Sveikatos ir juoko —
Daugiau palinkėti
Aš nieko nemoku.

Tik — mūsų tėvynėj
Kad laisvė sugrįžtų —
Maldausiu per naktį
Užgimusių Kristų.

Kalėdų seneli, iš kur tu?!
Iš džiaugsmo šalies. —
Tiek daug dovanėlių ir turtų
Barstai pakelės'.
Kalėdų seneli, atneški
Man dovaną tą,
Kur dega, lyg žvaigždė
užgimus,
Dangaus uždegta.

Kalėdų seneli, tebūna
L a i s v a L i e t u v a —
Teatveža dovaną tokią
Kelionė tava.

Sugrįžimas

Sutinka eglės pasipuošę,
Prie žemės scyra kadugiai —
Pušynai sveikindami ošia —
Tokie savi namų stogai!

Tu sugrįžai šventų Kalėdų
Ir džiaugsmo virpulį semti,
Kai tėviškė baltuos parėduos,
Baltam žaliajam ošime.

Ir meldžiasi žvaigždė vakarė,
Iš džiaugsmo kryžstauja takai,
Namų dvasia tau meilė beria —
Su meile rankose laikai

Savų namų ramybę šventą
Kiekvieno veido gerume.
Čia tavo gimta. Čia gyventa. . .
Eime, į mūsų tėviškę. Eime!

Susėdame Kačiom prie stalo.
Atbėga metai per duris...
Susėdame Kačiom prie stalo
Jau didelis vėlių būrys.

O kadugėliai, eglės, pušys!
Netaip linguojate jau, nel!
Kitaip šiandien gojėliai ošia
Ir kitas vėjas kamine...

Tai ar užgimsi, Kūdikėli,
Namų pirkeleį nesavoji?
Ar susirinkti visos vėlės
Kalėdų šventei Lietuvoj?

Palaimink, Kristau, Kūčių stalą!
Uždeki meilę širdyse. —
Lyg drobė mūsų dienos bėla,
Ir liekam sniegule vėsia...

Nijolės laiškas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mės Jūsų meile ir visiems visiems linkėjome mažojo Kūdikėlio — Didžiojo Dievo palaimos! “Dievo Kūdikėlis viršum namų, viršum visų laukų ištisia ranką ir tyliai laimaina visų artųjų širdis...”

Sv. Kalėdų šventės, nors ir gėda prisipažinti, pramiegojau. Penkias paras tik miegojau, rįjau antibiotikus, aspiriną, prakaitavau ir vėl miegojau. Atsikėliau prieš Naujus Metus. Tai buvo juoko, kai atsikėliau iš lovos, o Babos nustebo, kad per tas dienas aš išaugau, dabar dar aukštesnė, tik veidas tapo kaip mergytės... Ir visos tvirtino, kad joms be manęs labai liūdna, kad labai manęs pasigenda...

Darbe sekėsi — visada išpildydavau pirštinių pasiuvimo normą. Dabar bus kiek sunkiau. Nusilpau. Bet tai niekis — čia pat pavasaris. Atsibus žolėlės, o su jomis atsiras ir daugiau jėgų, nes mes su apetitu valgome pienės, balandas, gėlių žiedus. Tai vitaminai ir kalorijos!

Laisvo laiko labai nedaug. Keliamės 6 val. ir nepastebime, kaip praskrieja diena. Daugiausia laiko atima darbas, o paskui dienos kaip nebuve. Žaibu blykstelėjo 1976-ji ir... nebeliko. Kaip aš esu dėkinga visiems už visokeriopą paramą! Labai labai! Tepadeda Gerasis Dievas!

Su gilia pagarba ir dėkingumu —

Nijolė

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAUJA STOTIS

Lapkričio 2 d. darbą pradėjo naujoji radijo stotis, transliuojanti pirmąją Vilniaus radijo programą vidutinė 451 metro banga. Ją sumontavo Leningrado ir Lietuvos radijo ryšių specialistai. Stoties atidaryme dalyvavo kompartijos centro komiteto sekr. A. Bražauskas, ryšių ministeris K. Onaitis, televizijos ir radijo komiteto pirm. J. Januitis. Spaudos pranešimuose džiaugiamasi, kad naujoji stotis pagerino laidų priėmimą daugelyje Lietuvos kampelių.

AUGSTI NAMAI

Miestų statybos instituto Kauno skyriaus architektai suprojektavo šešiolikaaukščių namus kauniečiams. Jie statomi senojo Žaliakalnio ribose, Dainavos mikrorajone, ir bus augščiau Lietuvoje. Kiekviename mūriniame name bus 90 vietų, dviejų ir trijų kambarių butų su erdvesnėmis virtuvėmis, didesniais ūkio sandėliukais.

SENIEJI PARKAI

Valstybės saugomais paminklais Lietuvoje yra paskelbti 194 parkai, kurių 91 priklauso kolchozams, sovchozams bei kitoms ūkinėms organizacijoms. Tokiuose parkuose draudžiama kirsti medžius, krūmus, kanyti gyvulių, statyti gyvenamuosius namus, ūkinius pastatus be statybos ir architektūros reikalų komiteto leidimo. Kad šių taisyklių nevisur laikomasi, liudija Gamtos apsaugos komiteto inspektoriai L. Pincevičienės pranešimas „Valstiečių Laikraščio“ 122 nr.: „Neseniai teko lankyti Kelmės, Rokiškio, Telsių rajonuose. Tai, ką pamatėme, mūsų nedidžiūnino. Kelmės rajono Gelučiu, Čiutiškio, Johampolio ir Tytuvėnėlių parkai galėtų tapti jaukiomis poilso vietomis, jeigu jų šeimininkai įvestų čia tvarką. Kitas vaizdas kai kuriuose Telsių rajono parkuose. Degaičių parką gerai prižiūri ir jį plečia Anulėnų tarybinis ūkis. Reikia tikėtis, kad parke esančių grūdų sandėlių ateitytų taps muziejumi arba skoningu poilso kampe. Gerai tvarkomi Varnių parkai. Panašiai derėtų pasitvarkyti ir Džiuginėnu parke, kuris priklauso „Džiugo“ tarybiniam ūkiui. Dalį šio parko užėmė mokyklos sporto aikštynai, o šalia yra dvi sodybos, kurias taip pat būtų tikslinga panaudoti poilso ir kultūros reikalmams. Apleistas Juozapavo parkas Mitkaičių kolkijkyje. Šalia esančios kolonikos fermos parko niokioja, o jame įsikūrę gyventojai gano gyvulius, sėja miežius. Biržvėnų parkas išsidėstęs labai gražioje vietoje, tačiau koks gali būti poilsis jame, jei Luokės tarybinis ūkis čia augina kiaules ir veršius, parke įkurti sandėliai ir garažai? Kaip matome, dalis parkų blogai tvarkomi...“

DUJOS TELSIUOSE

Žemaitijos sostinė Telsius pagaliau pasiekė gamtinės dujos. Tradicinis deglas buvo uždegtas centriniame aikštėje lapkričio 4 d., pirmosios liepsnelės įsižiebė daugiaubūčiuose Pergalės gatvės namuose. Mieste jau yra nutiesti 9 km vamzdžių gamtinės dujos. Netrukus bus prie tinklo prijungti gyvenamieji namai Sedos, Birutės kvartaluose ir geležinkelio stoties rajone. Sekančiais metais planuojama gamtinės dujos pritaikyti Sedos kvartalo katilinėje.

ALYTAUS „SNAIGĖS“

Alytaus šaldytuvų gamykla šiemet per 10 mėnesių pagamino 123.000 šaldytuvų. Jiem yra suteiktas lietuviškas „Snaigės“ pavadinimas. Dešimties mėnesių planas buvo viršytas beveik 1.500 „Snaigų“ sovietinės Spalio revoliucijos šešiasdešimtmėčiui.

PARODA LENKIJAI

Penktojoje vidurinėje Vilniaus mokykloje surengta paroda „Mūsų draugai Lenkijoje“ pagrindinį dėmesį skyrė lenkams komunistams M. Kozlovskui ir J. Krasickui, kurie savo partinę veiklą yra pradėję Vilniuje ir Vilniuje. Apie juos pasakojo nuotraukos, archyvinė medžiaga, amžininkų prisiminimai, pabrėžiantys lenkų ir lietuvių partiedų revoliucinius ryšius. Kitas parodos skyrius lankytojus supažindino su dabartiniu Lenkijos gyvenimu. Kitokius santykius su lenkais atskleidžia Vilniaus jaunimo teatre

Šventinės lietuvių pamaldos Sibiro kasyklose. Kitoje pusėje šios nuotraukos išrašyti Sibiro tremtinio žodžiai: „Jie buvo patamsy, mirties paunksmė, skurdė, geležim surakinti“ (Ps. 106, 10), o visdėlto, Viešpatie, Tavo pagalbos požemiuose įšėjoko... .

pastatyta muzikinė misterija „Komunaru gatvė“, kurios autoriai yra rašytojai S. Geda, S. Saltenis ir kompoz. O. Balakauskas. Šis kūrinys yra skirtas komunarams, kurie žuvo kovoje su lenkų legionieriais Vilniaus Varnų gatvėje 1919 m.

DIPLOMAI BREŽNEVIŲ?

Tarptautinės knygų parodos diplomus iš Leipcigo gavo „Minties“ leidykla ir dail. A. Žvilius už lietuvių kalbą išleistą L. Brežnevo pranešimą XXV-jame kompartijos suvažiavime „Sovietų Sąjungos kompartijos centro komiteto ataskaita bei partijos eiliniai uždaviniai vidaus ir užsienio politikos srityje“. Diplomai atsiųsti „už augštus pasiekimus knygos mene“, kuriems turėtų didžiausios įtakos turėjo autoriaus pavardė. Leidinį atspausdino K. Požėlos spaustuve.

KAIMO MOKYKLOS

Lapkričio 16 d. „Tiesa“ paskelbė pranešimą apie Lietuvos mokyklas kaimo vietovėse. Ten jų šiais mokslo metais yra 224 vidurinės, 624 aštuonmetės ir 1.158 pradinės su maždaug 195.000 mokinių. Liaudies kontrolės komiteto surengtas patikrinimas atskleidė nemaža trūkumų: „Daugeliui kaimo mokyklų iki šiol trūksta patalpų klasėms. Mokomųjų kabinetų ir dirbtuvių įrengimai neatitinka išaugusių šiuolaikinių reikalavimų, o kai kur jų iš viso nėra. Lėtai, o kartais ir blogai statomi tipiniai mokyklų pastatai. Kai kurios mokyklos, internatai (bendrabičiai), priestatai prie jų buvo statomi be perspektyvos ir dėl to dalis jų kasmet uždarama. Tuo tarpu beveik 9.000 moksleivių vis dar mokosi antroje pamainoje, kai kuriose mokyklose nėra centrinio šildymo ir vandentiekio. Patikrinimų metu atskleisti rimti trūkumai organizuojant vaikų maitinimą. Daugelyje mokyklų nėra valgyklų, bufetų, o ten, kur jie yra, nepasirūpinama reikiamu patiekalų asortimentu. Ne visur vaikai laiku suvežami į mokyklas. Švietimo ministerija ir vietos švietimo organai reikiamai nepasirūpinę, kad visos kaimo mokyklos būtų aprūpintos kvalifikuotais pedagogų kadrais...“ 1973 m. priimtą nutarimu „Dėl priemonių kaimo bendrojo lavinimo reikiamų darbo sąlygoms toliau gerinti“ nepakankamai rūpinasi net ir pati švietimo ministerija.

PARTINE MOKYKLA

Angstoji partinė mokykla Vilniuje persikels į naujus rūmus Sevcenko gatvėje. Jų sodelį jau papuošė granitinė vilniečio skulptoriaus V. Mačiūkos skulptūra „Didžioji draugystė“, kurią sudaro K. Markso ir F. Engelo portretai. Skulptūros perkėlė V. Mačiūkai talkino architektas G. Baravykas.

SALTA PIRTIS

Saltu išsimaudymu Zaraso ežere baigėsi Henriko Vaitkevičiaus, jo žmonos Reginos ir dukros Zitės klonė ir Zarasų pirtis. Mat, H. Vaitkevičius, Zarasų rajono kooperatyvų sąjungos traktorininkas, šeima pirtin nuvežė traktoriumi T-40 su prikaba. Grįžtant namo, staiga sugedo traktorius stabdžiai, ir H. Vaitkevičius jį Gorkio gatve nuvaivavo tiesiai į Zarasą. Iš ledinių bangų išradus pirties lankytuosius, jau gerokai spėjusius atvesti, ištraukė valtimi atplaukęs mechanikas Jonas Pačprockas.

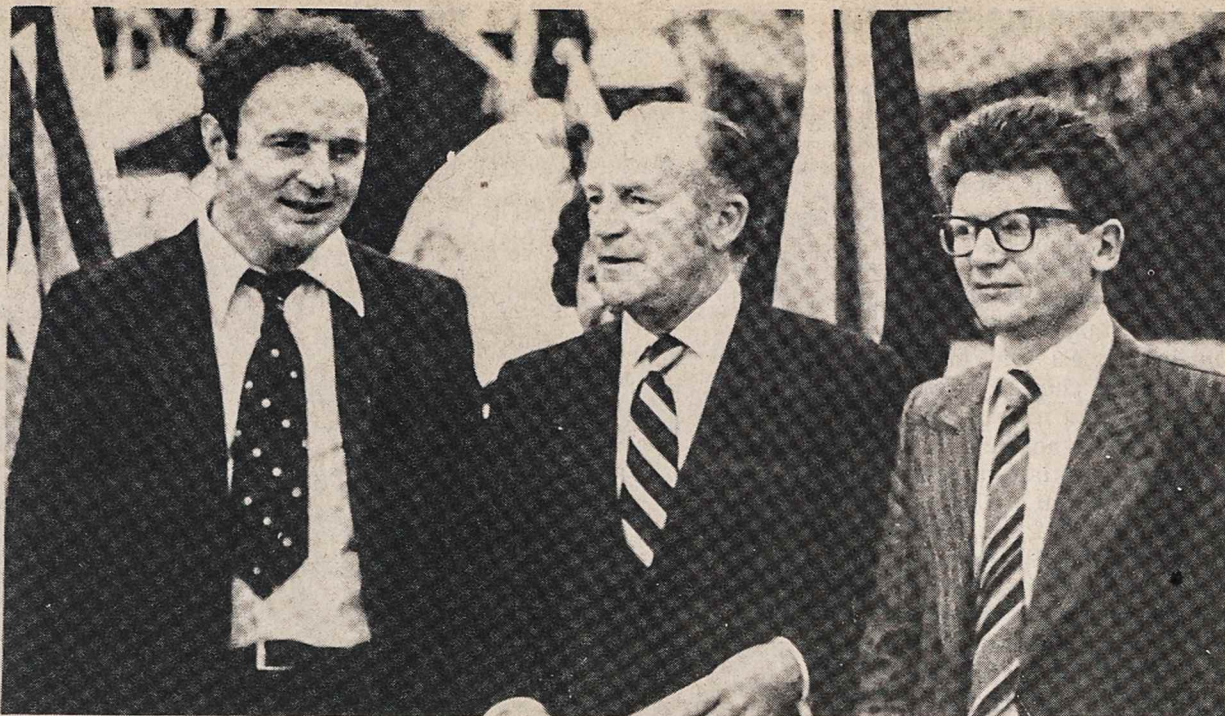
PLESIKAI VILKYČIUOSE

Šilutės rajono Vilkyčių praduotuve, išlaužę pro langus, bandė apipiešti klaidpėdiečiai broliai Henrikas ir Česlovas Petrikai su Liudu Kvietkum. Juos pastebėjo Priekulės kermikos gamyklos darbininkas L. Dirgėla. Išlaužėlius suėmė Veiviržio paskaitininkystės sovchozo draugovininkai ir milicijos pareigūnai. Nusi-kaltėlai perduoti teismui. Trumpame pranešime pabrėžiama, kad jie niekur nedirbo ir plėšikavo.

ISTREME STUDENTA

Vilniaus universitete kurį laiką studijavo stud. Slotkus iš Kolumbijos. Ryšium su jaunimo demonstracijomis 1977 m. spalio 10 d. po futbolo rungtynių Vilniuje stud. Slotkus gavo įsakymą išvykti iš Lietuvos be jokio pasiaikšninimo. Kratos metu saugumiečiai rado pas jį užsienyje išleistą Lietuvos istoriją ir filmą apie lietuvių stovyklas bei mineijamus.

V. Kst.

VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas tarp rusų disidentų Vašingtone — Povilo Litvinovo ir Andriejaus Amaliriko Nuotr. J. Urbono

Lietuvos laisvės byla Belgrade

VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas apie lietuvių pastangas Belgrado konferencijoje ir kitur plačiai kalbėjo VLIKO seime St. Petersburg, Floridoje, 1977 m. gruodžio 3 d. Čia pateikiame jo pranešimo ištrauką.

RED.

Kas padaryta?

VLIKas, remdamasis savo 1976 m. gruodžio 4-5 d. seimo nutarimu, suorganizavo lietuvių žmogaus teisių komisiją (VLIKO valdybos 1977. III. 3 protokolas nr. 304) ir jos pirmininku paskvietė buvusį Vilniaus universiteto prarektorių, tarptautinės teisės profesorių dr. Domą Krivicką (nariai: kun. K. Pugevičius, dr. J. Genys, D. Kezienė, A. Zerr, dr. J. Baly, J. R. Si-manavičius, S. Kudirka, A. Jurašienė, J. Jurašas). Komisija sudarant atsižvelgta, kad joje būtų atstovaujama pagrindinė mūsų organizacijom: Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba ir Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui.

Lietuvos vykdymui Helsinkio sutarimų vykdymui remti, kurią sudarė T. Venclova, kun. K. Garuckas, O. Lukauskaitė - Poške-nė, V. Petkus ir E. Finkelšteinas, 1976 m. lapkričio 25 d. Vilniuje paskelbė savo manifestą. Jame reikiama susirūpinimas dėl Helsinkio sutarimų pažeidimo, prašoma jų signatarus atsižvelgti į TSRS kariuomenės nulemtą dabartinį Lietuvos statusą ir rūpintis, „kad Lietuvoje nebūtų pažeistos humanitarinės teisės“. Tomui Venclovai pavyko 1977 m. pradžioje išvykti į Vakarų, o Viktorą Petkų suėmė KGB, vos tik prasidėjus Belgrado konferencijai. T. Venclova, atvykęs į JAV, 1977 m. vasario 24 d. liudijo kongresinėje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijoje Vašingtone apie Helsinkio sutarimų nuostatų laužymą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje.

ALTos pirm. dr. K. Bobelis 1977 m. balandžio 27 d. (lietuvių, latvių ir estų bendro komiteto vardu) liudijo kongresinėje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijoje Vašingtone apie Helsinkio sutarimų nuostatų laužymą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvių žmogaus teisių komisijos pirm. dr. D. Krivickas ir atstovybės patarėjas dr. A. Gerutis 1977 m. gegužės 6-8 d. dalyvavo Žmogaus Teisių ir Tautų Apisprendimo Organizacijos (būstinė Lucernoje, Šveicarijoje) sušauktoje konferencijoje, kuri įvyko Wild Bad Kreuth, V. Vokietijoje. Ten jie abu padarė išsamius pranešimus apie žmogaus teisių pažeidimą Lietuvoje bei kitose Pabaltijo valstybėse ir paveikali dalyvavo kituose konferencijos darbuose. Jų pranešimus drauge su tos konferencijos nutarimais Muencheno universiteto rektorius dr. Nicolaus Lobkewicz įteikė Helsinkio Baigiamąjį Aktą pasirašiusių valstybių vyriausybėms.

Jonas Jurašas 1977 m. gegužės 19 d. padarė pranešimą Vašingtone tarporganizacinėje konferencijoje (ją surengė šios organizacijos: Amerikos Taryba už Laisvę Pasaulyje, Pavergtųjų Tautų Komitetas, Kardinolo Mindsenty Fondas, Žydų Teisių Taryba, Jaunieji Amerikiečiai už Laisvę ir kt.), pavadintoje „Žmogaus Teisės po Helsinkio“, ypač iškeldamas Pabaltijo valstybėse — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje — Maskvos sistemingai vykdomą rusifikacijos ir etninio genocido politiką. Pavergtųjų Europos Tautų

Seimo vicepirmininkas ir VLIKO pirmininko pavaduotojas dr. Br. Nemickas 1977 m. birželio 2-3 d. dalyvavo Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegacijoje, kuri lankėsi Vašingtone pas visą eilę senatorių bei kongreso narių ir pas Valstybės Departamento pasekretorių Europos reikalams John A. Armitage. Vizitų metu visur buvo keliamas žmogaus teisių laužymas Sovietų Sąjungos pavergtuose bei viešpatuojamose Vidurio ir Rytų Europos kraštuose. Pasekretorio paakintas, dr. Nemickas surinko iš lietuvių žinias apie sovietų kiliudimus išskirtoms šeimoms susijungti, pavergtiesiems lietuviams užsieniuose lankytis ir laisvojo pasaulio lietuviams Lietuvon vykti ir, jas sistematinę, įteikė Valstybės Departamentui.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai dr. S. A. Bačkis, dr. A. Dinbergs ir E. Jaakson 1977 m. birželio 7 d. lankėsi Valstybės Departamente pas pasekretorių Europos reikalams John A. Armitage ir įteikė notas, atkreipiančias JAV dėmesį į Sov. Sąjungos okupuotose jų atstovaujamos valstybės vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

JAV LB pirm. A. Gečys 1977 m. gegužės 9 d. įteikė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Komisijai memorandumą apie žmogaus teisių pažeidimą okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirm. I. Banaitienė 1977 m. rugpjūčio 24 d. pasiuntė JAV V-bių delegacijai Belgrado konferencijai išsamią raštą apie lietuvių politinių kalinių kančias, perskirtų šeimų vargus, religinį persekiojimą okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, vadovaujama kun. K. Pugevičiaus, 1977 m. rugsėjo mėn. išsiuntinėjo beveik 5.000 anglų kalba leidinio apie religijos persekiojimą Sov. Sąjungos okupuotoje Lietuvoje. Leidinys paruoštas, remiantis „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje“ paskelbtąja medžiaga ir išsiuntinėtas viso pasaulio svarbioms valstybėms, religinėms institucijoms ir spaudai.

VLIKas 1977 m. rugsėjo 19 d. išsiuntinėjo Helsinkio sutarimų pasirašiusiom nekomunistinėm vyriausybėm VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūno ir Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo min. S. Lozoraičio pasirašytą išsamią memorandumą, atkreipiantį dėmesį į žmogaus teisių laužymą pavergtose Lietuvoje ir reikalaujantį pašalinti iš jos sovietinę okupaciją. Memorandumą parėngė dr. D. Krivickas, religijos persekiojimo apžvalga — kun. Pugevičius.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, drauge su latviais ir estais, 1977 m. rugsėjo 24 d. Vašingtone prie Linkolno laisvės paminklo suorganizavo demonstraciją, atkreipusią dėmesį į žmogaus teisių pažeidimą ir teisėtus žmonių valdžios nušalinimą.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draud. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6% santaupos 7% term. depozitus 1 m. 8¼% pensijų fondas 9%

IMAME UŽ: asmenines paskolas 11% nekiln. turto pask. 9¼%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ENCIKLOPEDIJO POBŪDŽIO informacinę knygą apie Lietuvą anglų kalba rašo Mykolas Drunga, pakeistas VLIKO. Niujorke jis susitiko su VLIKO valdybos vicepirm. dr. B. Nemicku, valdybos nariu informacijos reikalams Br. Bieliuku ir juos supažindino su antrąja šios knygos dalimi. Knyga numatoma užbaigti iki 1978 m. kovo mėnesio.

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ centro prezidiumą Čikagoje sudarė: pirm. M. Mackevičius, vykdomasis vicepirm. inž. G. J. Lazauskas, vicepirm. inž. M. Simokaitis, sekr. S. Paulauskas.

LOS ANGELES SUVAŽIAVIMU CENTRE Sovietų Sąjunga lapkričio 19-29 d.d. surengė propagandinę savo laimėjimų parodą. Baltiečiai buvo pasiūfote tame pačiame centre su organizuotu sovietų vykdomos tautų žudystės paroda, bet jos teko atsisakyti dėl perdidelių patalpų kainos. Pasitenkinta pavergtų tautų atstovų demonstracijomis, kuriose tris savaitgalius gausiai dalyvavo ir lietuviai su plakatais, skelbiančiais tautinę bei religinę Lietuvos priespaudą. Praeiviams bei parodos lankytojams išdalinata tūkstantiai specialiai atspausdintų atsisaukimų ir brošiūrų. Ypač aktyvus buvo lietuvių jaunimas, kuriuos talino ir amerikiečiai studentai. Lapkričio 20 d. sovietus demaskuojantį žodį tarė kongresu atstovas K. Dornanas, o lietuviai sveikino Sovietų Sąjungos vėliavą. Televizijos stotys davė pasikalbėjimą su A. Mažeika, demonstracijų komiteto vadovu. D. rašytojo J. Gliandos laiškus paskelbė dienraščiai „Los Angeles Times“ ir „Evening Outlook“. Juose atskleidžiamas tikras Sovietų Sąjungos veidas, tik kažkodėl ne žodžiu nepaminėta Lietuva.

UŽ INFORMACIJAS didžiojoje kitataučių spaudoje apie Lietuvą AL Ta paskirs lietuviams jų autoriams tris premijas — 500 dolerių, 300 ir 200 dolerių. Jų mecenatas — kun. dr. J. Prunkis. Vertintųjų komisiją sudarė dr. K. Bobelis, inž. E. Bartkus, O. Baršketytė, dr. L. Kriaučiūnas ir L. Labanauškas. Kandidatus premijoms su rašinių išskarpomis ar jų atspaudu prašoma siųstyti iki 1979 m. sausio 15 d. šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA.

JURATE KAZICKAITĖ, Associated Press agentūros korespondentė, nuo 1977 m. pavasario yra paskirta į Baltuosius Rūmus. Čia ji seka prez. J. Carterio žmonos Rosalynn veiklą ir apie ją informuoja spaudą. J. Kazickaitė lydėjo Rosalynną, kai pastaroji lankėsi P. Amerikos valstybėse.

Brazilija

SAO PAULO LIETUVIŲ tautinių kryžių Sv. Juozapo parapijos šventoriuje pašventino klebonas kun. J. Seškevičius. Juo pakeistas 1949 m. Matelionių šeimos pastatytas kryžius, nuverstas vėtros. Naujojo kryžiaus padirbimu ir pastatymu rūpinosi specialus komitetas, vadovaujamas pirm. V. Banio. Mišias prieš kryžiaus pašventinimą atnašavo du buvusieji misijonieriai Kinijoje — kun. Petras Urbaitis, SDB, ir svečias iš Venecuelos kun. Antanas Perkumas, SDB.

JAUNIMO NAMUOSE lapkričio 27 d. surengtas savaitraščio „Mūsų Lietuva“ spaudos balius susilaukė labai gausių dalyvių. Rengėjai buvo pasirošę priimti 180, o salen susirinko net 250. Tėko įieškoti papildomų stalų bei kedžių. Red. kun. Pr. Gavėnas, SDB, tarė atsiveikimo žodį pasitraukusiam atsakingajam red. prof. dr. J. F. Carratui ir pasveikino juo pareigas perėmusį Vytautą Bacevičių. Ugniaš kalbą paskakė prof. dr. J. F. Carratas, Spaudos balius ruošė rūpinosi Sv. Juozapo brolijos vyrai. Visas jo pelnas paskirtas „Mūsų Lietuvai“.

IMIGRANTŲ DIENA atveiai iš įvairių kraštų Sao Paulo mieste pamirėjo lapkričio 27 d. iškilmingomis pamaldomis Šv. Sakramento šventovėje. Mišias laikė vysk. pagalbininkas D. Ernesto de Paula su tautinių kolonijų kunigaig. Lietuviams atstovavo kun. Pr. Gavėnas, SDB, ir tautiniais drabužiais pasipuošęs „Rūtelės“ ansamblis su vadove E. Bacevičiene. Aukojimo metu kiekviena tautybė atnešė savo dovanas. Lietuvai atstovavo jos kančias simbolizujantis erškėčių vainikas ir „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 27 nr. Meninė programą parapijos salėje atliko kiniečiai, korejiečiai, slovenai, vengrai, japonai ir lietuviai. „Rūtelės“ ansamblis padainavo skautišką dainą, pašoko Kėtvirtainį ir Malūną.

Australija

AUSTRALIJOS LB KRASTO VALDYBA, artėjant parlamento rinkimams, pasiuntė telegramas darbiečių vadui G. Whitlamui ir naujosios demokratų partijos vadui D. Chip-pui, prašydama išryškinti jų partijų laikyseną Pabaltijo pripažinimo Sovietų Sąjungai klausimu. Ne vienas jų vadų neatšilėpė. Laimingėms buvo ALB krašto valdybos narys L. Cox, specialiu raštu kreipęsis į Australijos premjerą M. Fraserį ir užsienio reikalų min. A. Peacocką.

Pastarojo atsakymas buvo gautas lapkričio pabaigoje. Jame pabrėžiama, kad ji atsiliepti paprasė premjerą M. Fraseris. Jo vardu prime-namas Baltijos respublikų de jure pripažinimo Sovietų Sąjungai padarytas atsaikimas, Australijos ambasadorių Maskvoje duotas įsakymas vengti oficialių kelionių į Lietuvą, Latviją ir Estiją, teisių grąžinimas Latvijos garbės konsului Australijoje. Koalicinė liberalų vyriausybė tokiomis linijomis žada laikytis ir po rinkimų, kuriuos jai pavyko laimėti su pakankama atstovų persvara parlamente.

DALIA JANAVIČIŲTĖ, baigusi klasikinio baleto studijas Sydnejuje, 1978 m. pradžioje išvyks tobulintis į princesės Grace klasikinio šokio akademiją Monte Carlo valstybėlėje. Sydnejaus Elstedfordo konkurse, kurio įvairiose kategorijose varžosi geriausi baleto šokėjai, ji laimėjo pirmąją premiją ir tabako firmos P. Stuyvesant \$3.500 stipendiją. Pirmoji vieta jai buvo paskirta už tautinės išraiškos kategorijoje atliktą lietuvišką šokį, stipendija — už gerą pasirodymą visose šokio kategorijose.

Britanija

“VYČIO“ KLUBAS Bradforde laikosi gražios tradicijos — surengia vaivės pensininkams, kai metai artėja prie pabaigos. Šiemetinis pensininkų pokylis įvyko lapkričio 19 d. Už gražiai papuoštų stalų susėdo apie 80 pensininkų ir kandidatų į pensininkus, kurių eilėse buvo daug klubo steigėjų. Juos pasveikino klubo valdybos pirm. J. Adomonis, pabrėždamas, kad šiam pobūviui 78 svarus paukojo buvęs bradfordiškas J. Balčiūnas, dabar gyvenantis Kanadoje, savo višieną metu praėjusią vasarą. Pensininkų vardu padėkos žodį tarė A. Bučys.

Lenkija

PUNSKO GIMNAZIJOS dramos būrelis su vadove K. Dapkevičiute birželio 5 d. suvaidino S. Kymantaitės-Čiurlionienės komediją „Pinigėliai“. Po premjeros puskiečiai atstovai aplankė Krasnagrudą ir Kleuvos. Gimnazijos krasťotyrininkai mokslo metų užbaigai paruošė G. Zemkalnio „Birute“. Jos spektakliai gimnazijoje įvyko birželio 18 ir 25 d.

Italija

SV. KAZIMIERO KOLEGIJA šiuo metu turi 11 klasių ir du studijas gilinančius kunigus. Šiais mokslo metais įstojo keturi nauji studentai. 1978 m. pradžioje bus įšventinti trys kunigai. Pasak rektorius prel. L. Tulabos, tai bus kalėdinė kolegijos dovana lietuviams.

Šveicarija

DR. ALBERTAS GERUTIS Sv. Martyno parapijos salėje Zueriche lapkričio 14 d. skaitė išsamią paskaitą apie Lietuvą, paliesdamas Didžiąją Lietuvos Kunigaikštystę, carinės okupacijos ir nepriklausomo gyvenimo laikotarpius, dabartinę sovietų okupaciją, religinę būklę. Šveicarams jis priminė, kad Baltijos respublikom sovietinė vergija atnešė A. Hitlerio ir J. Stalino sutartis, nors Lietuva katalikybės dėka artimai yra susijusi su Vakarais. 1972 m. pradėta teisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ dr. A. Gerutis laiko stebuklu, nes jos ligi šiol neteisinga sustabdė KGB saugumiečiai. Net 12 tautinių šokių atliko J. Stasiulienės vadovaujama grupė, juos įterpdama tarp paskaitos dalių. Visi šios grupės šokėjai, garsinantys lietuvišką folklorą, yra šveicarijauoliai. Su atliekamais šokiais paskaitos klausytojus supažindino J. Stasiulienė ir M. Jaeger.

Vokietija

ROMUVOJE POSEDŽIAVO VI PL JAUNIMO KONGRESO rengėjų komitetas — V. Bartusevičius, dr. G. Bauras, V. Damijonaitis, A. Hermanas, K. Ivinskis, S. Kondrataitė, A. Lucas, K. Pauliukevičiūtė, R. Šileris, M. Šiušelis, A. Smitas, R. Viliūnas ir R. Zutaiteitė. Triuko trik R. Šreifeidaitis ir Britanijos atstovo A. Vilcinsko. Nutarta jaunimo kongresą pradėti 1979 m. liepos 11 d. stovykla Britanijoje. Oficialus jo atidarymas įvyks liepos 14 d. Londone. Problema gali sudaryti prie Londono užsakytos patalpos stovyklai, nes jos greičiausiai bus remontuojamos 1979 m. vasarą. Tokiu atveju gali tecti įieškoti kitų. Kongreso studijų dienos įvyks liepos 18-17 Altenbergo namuose prie Koelno, V. Vokietijoje. Kongreso uždarymo iškilmingos liepos 28-29 d.d. pasirinktas Koenigsteinas prie Frankfurtu. Į jas yra įtrauktas talentų vakaras, ansamblių, solistų koncertai, pobuviai ir pamaldos. Dalis šių renginių, kaip pvz. jaunųjų menininkų paroda, galės būti pačiame Frankfurte. Kongreso tikslą rengėjai taip apibūdina: naujai pagrįsti ir įprasmiti jaunimo dalyvavimą įšėivijos veikloje.

EVANGELIKAI MOKSLEIVIAI adventą pradėjo jų kun. F. Skerio suorganizuota kavute Vasario 16 gimnazijos salėje. Religinį minčių šia progą pažėrė kun. F. Skėrys, B. Brazdžionio „Rarotų giesmė“ deklamacija L. Kairytė, kalėdinės giesmės giedojimo mišrus mokinių kvintetas. Kavutėje dalyvavo ir katalikiškų organizacijų vadovai, VLB krašto valdybos, gimnazijos atstovai.

Toronto lietuvių dainininkų trijulė „Vasaros garsai“. Iš kairės: Vida Dovidaitytė, Aida Dovidaitytė ir Aldona Biskytė. Jos yra dalyvavusios jau daugelyje koncertų.

Pajudėjo ALKOS statyba

Labai gražiai dr. Jonas Baly 1977 m. rugpjūčio 18 d. „Tėviškės Žiburiuose“ nušvietė didelę reikšmę ir svarbą muzėjus ALKA (Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas). Būdamas arčiau to muzėjaus reikalų, noriu kaika papildyti.

Prieš 55 metus paskirtas į Lawrence, Mass., kun. Pranciškus Juras pradėjo rinkti senus lietuviškus laikraščius, žurnalus ir knygas. Tai ir buvo pradžia dabartinės ALKOS. Surinktus daiktus pradžioje laikė „Darbininko“ patalpose Bostone, vėliau (1951 m.) perkėlė į Brocktoną ir pagaliau 1963 m., pastatęs dabartines patalpas Putname, Conn., gruodžio 27 d. viską ten perkraustė. Susilpnėjus sveikatai, 1974 m. sausio mėn. prel. Pr. Juras ALKOS muzėjų perleido LKM Akademijai ir sudarė 12 asmenų kuratorių valdybą, kuri šiuo metu ir rūpinasi visais jo reikalais. Į valdybą įeina: generalinis konsulas A. Simutis, dr. A. Stanekaitis, Lietuvių Enciklopedijos leidejas J. Kapočius, dr. A. Matukas, dr. J. Bachulus, inž. V. Izbickas ir kt.

ALKOS pastatas yra mūrinis, vieno aukšto, 60 pėdų ilgumo, 40 pėdų platumo ir 10 pėdų aukštumo. ALKA yra geroje geografinėje vietovėje — tarp didelių lietuvių kolonijų: 22 mylios iki Worcesterio, 26 m. iki Providence miesto, 50 m. iki Hartfordo ir 65 m. iki Bostono. Tik už ½ mylios yra greitis #52, kuris eina iš Bostono Worcesterio į Niujorką. Pro patalą ALKA eina kelias #44, kuriuo kasdien kursuoja po kelis karus autobusai iš Providence miesto į Hartfordą. Arti ALKOS yra lietuvių vienuolynas, kuris yra tikras lietuvių židynas. Už vieno kilometro — Matulio senelių namai, ten pat ir Mindaugo pilis, pastatyta mūsų kultūrininko kun. St. Ylos.

Per ilgesnį laiką ALKOS steigėjas surinko daug įdomios muziejinės medžiagos. Visai neseniai gavo iš Šveicarijos p. Garbačiausko didelę lietuvišką biblioteką, taipgi nepriklausomas Lietuvos išleistas pinigais ir vieną labai retą pinigėlį —

Zigmanto Augusto 4 grašius, nukaltus 1569 m. Vilniuje su Vyčiu.

Dabar ALKA yra perpildyta ir atrodo, kad ten ne muzėjus ar archyvas, bet tikras sandėlis. Dėlto jau prieš dvejus metus pradėta rimtai galvoti ir planuoti dabartines jos patalpas padidinti. Tam tikslui buvo sudaryta statybos komisija iš dr. A. Matuko, ses. A. Sereikytės, inž. V. Izbicko ir J. Vembrės. Vėliau pakviestas patarėju inž. Eug. Manomaitis. Komisijos nariai, pasitarę su Bostono kolegijos bei Harvardo universiteto muzėjų specialistais, applanke naujai pastatytus muzėjų Worcesterio ir kitur, pavedė vietiniam architektui sudaryti ALKOS praplėtimo planą pagal komisijos pageidavimą ir Putnamo miesto valdybos reikalavimus. Architektas per 3 savaites nubraižė planus, kuriuos be jokių priekaištų patvirtino Putnamo miesto komisija ir 1977 m. lapkričio 16 d. raštu leido pradėti statybą.

Naujoji patalpa jungsis su senąja, bus dviejų aukštų, 80 pėdų ilgumo, 40 pėdų platumo. Statyba tuoj pradėta: gruodžio pirmąją savaitę išgręžtas šulnis ir iškasata atmatoms surinkti patalpa. ALKA yra toliau nuo miesto ir dar nėra prijungta prie miesto centrinio vandentiekio bei kanalizacijos.

Statybos lėšoms rinkti ir vajui vadovauti apsiėmė LE leidejas J. Kapočius, kuris jau sudarė 63 asmenų globos komisiją, į kurią sutiko įeiti įvairių pažiūrų ir grupių asmenys. ALKA turi nuo valstybinių mokesčių atleidimo statusą (tax exemption), todėl asmenys, paaukoję ALKAI, galės tą sumą atskaityti nuo savo mokesčių.

Kadangi ALKOJ sukauptais kultūriniais turtais naudojasi ir naudosis visi lietuviai, kadangi ALKOS durs visiems lietuviams atviros — ją rūpintis ir ją išlaikyti yra visų lietuvių pareiga.

ALKA pastatyta ant nuosavos žemės sklypo ir nuo nieko nepriklauso. Nuolatinis jos adresas: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, CT 06260, USA.

J. Savėlis

Jaunimo koncertas

Kanklės, birbynės, skudučiai

S.m. gruodžio 4 d. Toronto Lietuvių Namuose susirinkę klausytojai turėjo malonią popietę. Gražus jaunimo savišlavinių būrelių davė retą koncertą. Tai nebuvo klasikinės ar naujojiškos trankios muzikos koncertas, bet skambėjo liaudies dainų pynė, išgauta iš senųjų, šiais laikais atnaujintų ir pagerintų instrumentų — kanklių, birbynių ir skudučių.

Norisi pasidžiaugti, kad iš viso toks koncertas yra įmanomas. Šiais laikais, kai viską užgožia dolerio, televizijos ir daiktų perteklius šešėliai, kai aplinkos įtakoje vertinamos beveik išimtinai tik anglosaksiškos kultūros apraiškos, kai pernelyg anksti, dažnai sekanč tėvų patvyzdį, beveik visos programos neapsieina be svaiginamųjų gėrų, — reikia tik stebėtis, kad yra jaunuolių, kurie suranda laiko mokytis ir kitus mokytį groti neįprastais muzikos instrumentais, organizuoti ir skieisti lietuvių liaudies muziką.

Klausantis kanklių muzikos, mintys nuklydo į žilą senovę, kai ilgais žiemos vakarais senis vaidila porindavo, pritariant kanklėmis, tamsioje pilies menėje apie bočių žygius tų laikų kariams. Čia vėl švelnus tonai nuveda ir tėvynės laukus, miškus ir sodybas. Rodos, girdi upelio čurlenimą, paukščių balsus,

šeštadienio vakarais besilinksminantį jaunimą... Tokia buvo įvairi programa.

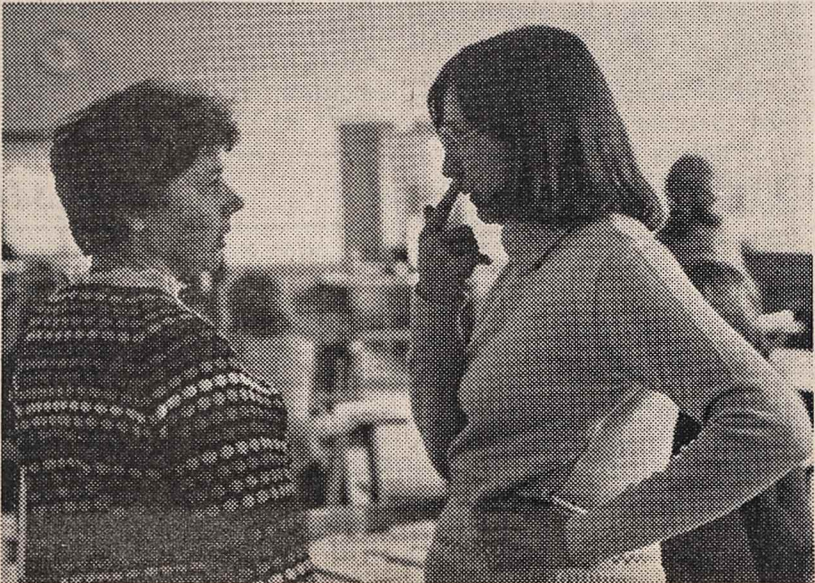
Koncertą pradėjo įžanginiu žodžiu S. Kazilevičiūtė, o po pirmos dalies vieneto globėjas L. Kalinauskas papasakojo, kaip vienetas atsirado, kodėl pasivadino Stp. Kairio vardu ir ką per dešimtį metų nuveikė.

Vienetas koncertavo minėjimuose, tautybių savaitės programose ir televizijoje ne tik Toronto, bet ir kituose miestuose. Siemet dalis vieneto vyks į Australiją, kur pasirodys sukvatvinėje skautų stovykloje ir Australijos lietuviams.

Įdomu, kad vienetas, netekęs savo pradininko Stp. Kairio, nesuiri. Jauni vadovai — G. Kalinauskas ir S. Valiūnaitė patys mokėsi, mokė jaunesnius ir visą kartą tobulėjo. Dabar, padedami V. Verikailio, tą patį darbą dirba A. Kalinauskas ir R. Bubelytė.

Vieneto 10 metų sukakties proga, vieneto ženklui buvo apdovanota I. Kairienė, 10 metų išbuvę vienete A. Kalinauskas ir A. T. Senkevičius, po 8 metų — J. Bekerytė, R. Janikaitytė ir R. Bubelytė, 7 metų — J. Melnykaitė, 4 metų — L. Radzevičiūtė. Koncertą deklamacijomis pajavairino J. Namiškis ir M. Šaltmairaitė.

B. Stundžia

Dvi Vasario 16 gimnazijos mokytojos tarsi, kaip pasirodė Kalėdų šventės

Nuotr. J. Dėdino

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KOMPOZ. JERONIMA KACINSKA amžiaus septyniadešimtmečio proga Bostono lietuvių pagerbė jo kūrinių koncertu, kurį suorganizavo komitetas, vadovaujamas A. Matjokos. Kadangi sukultūrininkas profesoriauja Berklee muzikos kolegijoje, koncerte dalyvavo jos mūsorus choras, instrumentinis dėstytojų ansamblis, smuikininkė prof. D. Bales ir pianistė dr. L. Owayang. Lietuviams menininkams atstovavo smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir sopranas Birutė Aleksaitė. Koncerte skambėjo J. Kačinskio „Kvartetas nr. 2“ saksofonams, I. Vasyliūno atliekama „Introdukcija“ ir „Tokata“ smuikui be fortepiono pagaldos, „Sonata smuikui ir fortepionui“, kurią atliko kolegijos dėstytojos D. Bales ir L. Owayang. Sol. B. Aleksaitė su šėsiu instrumentalistų palyda padainavo J. Kačinskio išplėstas mūsų liaudies dainas — „Kad jau saulutė“, „Vai lazdynai“, „Kaip aš buvau“. Koncerto užsklandą atliko kolegijos choras su dirigentu B. O'Connell trim lietuviškai nuskambėjusiom chorinim dainom — „Beržu“, „Jau saulutė leidžias“, „Esi, dangau“. Akompanavo pianistas Ch. Frigon. Su orkestru choras sugiedojo J. Kačinskio giesmę „Te lucis ante“.

KNYGA APIE GEN. P. PLECHAVIČIŲ 1978 m. pradžioje išleis „Kario“ žurnalas Niujorke. Pirmąją jos dalį sudaro P. Jurgėlos parašyta gen. P. Plechavičiaus karinės tarnybos apžvalga, antrąją — įvairūs atsiminimai, liečiantys ne tik gen. P. Plechavičių, bet ir jo gimines. Knyga turės apie 350 puslapių.

KLEVELANDE LIETUVIŲ DIENOS proga viešėjo čikagiešis „Dainavos“ ansamblis su muzikiniu kompoz. Aloyzu Jurgučio ir libretistės Nijolės Jankutės veikalu „Kulgrinda“, kurio premjera buvo Čikagoje. Solistų ir choro atsivežimas pareikalavo nemažų lėšų, kurias dar padidino palydai pasamdyta Klevelando simfoninio orkestro muzikantų grupė. Spektaklį Dievo Motinos N. P. parapijos salėje stebėjo 700 žiūrovų ne tik iš Klevelando, bet ir kitų vietovių. Už tai jie yra dėkingi LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Malskio. Prie viausių stalo padėkos žodį už „Dainavos“ pakvietimą Klevelando tarė jos valdybos pirm. A. Smilga, o KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius kvietė visus sekančią vasarą atvykti į Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte.

„JAUNYSTĖ“, J. Narūnės biografinių atsiminimų knyga jau atspausdinta ir gaunama pas platinatojus Kanadoje ir JAV-se. Kaina — \$5. METINIAME INŽINERIJOS MOKSLO DRAUGIJOS suvažiavime Bethleheme, Pa., Lehigh universitete, mokslinį pranešimą apie ginklų tyrimus padarė dr. Jonas Algis Zukas, jau ištisą dešimtmetį dirbantis JAV balistikos tyrinėjimų laboratorijoje Aberdeene, Maryland valstijoje. Lapkričio 23 d. jis bei jo bendradarbiai buvo pagerbti specialiais žymenimis, kuriuos jiems įteikė JAV armijos sekretoriaus pavaduotojas P. Pierre.

AMERIKOS FOLKLORO DRAUGIJOS konferencijoje Detroito lapkričio 3-6 d.d. pranešimą apie Čikagoje praėjusią vasarą vykdą etnografinį projektą padarė Elena Bradūnaitė. Šia proga ji applanke Detroito gyvenantį Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvį Vytautą Liesūnaitį, beveik 90 metų sulaukusį suvalkiečių ūkininką, ir magnetofono juostelėn išrašė jo atsiminimus, pluoštą tautosakinės medžiagos.

DETROITO LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS surengė literatūrinę popietę, pakvietęs didįjį humoristinį eilėraščių bei satyrų meistrį Antaną Gustaitį. Įvadinį žodį apie jo gyvenimo kelius Lietuvoje ir išeivijoje turė rašytojas Balys Gražulis, pasveikinęs amžiaus septyniadešimtmečio proga. A. Gustaitis skaitė aštuonis eilėraščius, humoristiškai palietusius gyvenimą Lietuvoje ir išeivijoje, fejletoną „Jubilėjinė garbingo amžiaus diena“. Po rašytojų šokių pašoko Kanados lietuvių ansamblis iš kaimyninio Windsor. Kadangi popietės pėnas buvo skiriamas Tautos Fondui, jos pradžioje apie VLKO veiklą kalbėjo TF tarybos vicepirm. J. Giedraitis, svečias iš Niujorko.

SU DAIL. MARIJOS ŽUKAUSKIENES tapyba Niujorko lietuvių supažindino Lietuvių Atletų Klubu surengta paroda Kultūros Židinyje. Atidaryme jos kūrįbą aptarė P. Jurkus. Parodoje buvo 28 tapybos darbai, atskleidžiantys realistinio pasaulio jūros, gėlių, rudens ir žiemos temas.

ČIKAGIETĖ RAMINTA LAMPATYTĖ valstybinėje V. Berlyno konservatorijoje apgynė labai gerai įvertintą doktorato disertaciją „Modernioji muzikos kūryba Lietuvoje“. Vokiškai parašytoj disertacijoj ji plačiai nagrinėjo muzikinį M. K. Čiurlionio palikimą, dabartinius Vytauto Montvilos, Algimanto Bražinskio bei kitų kompozitorių kūrinius. Disertaciją atspausdins konservatorija savo lėšomis. Jaunoji muzikos dr. R. Lampsatytė 1978 m. pradžioje lankysis JAV su vienu V. Berlyno operos tenoru kaip jo akompaniatorė. Ji yra gavusi daug pasiūlymų pasilikti ir dirbti V. Vokietijoje.

VILNIAUS „LELES“ TEATRAS applanke mažuosius žiūrovus Klaipėdoje su dviem spektakliais — S. Michalkovo „Trimis paršiukais“ ir V. Palcinskaitės „Reportažu iš karuselės“.

GRAŽIŲ ATSLIEPIMŲ yra sulaukęs 1969 m. įsteigtas Sėnu girininkijos gamtos muzėjus Klaipėdos rajone, tvarkomas girininko Stanislovo Mažeikos. Jame yra sukelkti žvėrių ragų ir kailių rinkiniai, paukščių iškamšos, gamtos keistenybės atskleidžiantys rodiniai. „Geniu“ pavadintas muzėjus lankytojų susilaukia ne tik iš Lietuvos, bet ir Sovietų Sąjungos miestų.

DEŠIMTAJAME JAUNŲJŲ PIANISTŲ konkurse Čekoslovakijoje, Ustų prie Labos mieste, varžėsi apie 100 atliekų iš Čekoslovakijos, Bulgarijos, Vengrijos, Lenkijos, R. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Į pastarosios atstovų sąrašą buvo įtraukti ir trys Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos auklėtiniai, tapę konkurso laureatais. Vyresniąjį pianistų grupę į vietą laimėjo A. Jurgelionio auklėtinė Lijana Baranaitė, II vietą — L. Drasutienės auklėtinė devintokė Albina Šikšniūtė. Pirmosios vietos laimėtoju vidurinio amžiaus grupėje tapo O. Steinbergaitės auklėtinis Zbignevas Tatolis. Šiame konkurse čiurlioniečiai jau trečią kartą laimi pirmąsias vietas, pralenkdami kitus jaunuosius pianistus.

KAUNO DRAMOS TEATRAS gastroliavo Balsoje. Vietiniame A. Vengerkos teatre lenkams ir lietuviams kauniečiai suvaidino lenkų rašytojo E. Brylio ir kompozitorės K. Gertiner operetę „Paveikslėliai ant stiklo“, režisuota varšuviečio aktorius V. Semiono. Lietuviškas išvykos repertuarui atstovavo K. Barutos apysakos „Baltaragio malūnas“ inscenizacija. A. Vengerkos teatre buvo surengta kauniečių dramos teatro pastatymus atspindinti nuotraukų paroda. Sekančiais metais Kaunan atvyks A. Vengerkos teatro grupė.

„GUDIJOS MUZIKOS RUDENS“ festivalyje su kitomis kvietinėmis grupėmis dalyvavo ir vilniečių liaudies ansamblis „Lietuva“. Dešimtį koncertų buvo surengta Minske bei jo apylinkėse. „Lietuva“ taipgi pasirodė festivalio atidarymo ir uždarymo koncertuose.

VARSUVOS LAIKRASTIS „Kurjer Polski“ prieš 10 metų su Lenkijos televizija, jaunimo ir vaikų organizacijomis įsteigė „Sypsenos ordina“, kuriuo apdovanojami dailininkai ir rašytojai, savo kūrybą skiriantys vaikams. „Sypsenos ordina“ jau yra gavę 183 asmenys, jų tarpe 17 užsienio kultūros bei meno veikėjų. Šiais metais jį laimėjo ir kauniečių lietuvių menininkė Stasė Samulevičienė, knygelę vaikams autorė.

MOZAIKOS PARODA Kaune, M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje, surengė Boleslovas Klova. Parodai jis patikė 37 savo darbus, sukurtus pastarajame trisdešimtmetyje.

VILNIAUS FILHARMONIJOS vyr. dirigentas J. Domarkas lankėsi Prahoje ir B. Smetanos salėje dirigavo simfoniniam Čekoslovakijos radijo orkestrui. Tuo pačiu metu Čekoslovakijoje koncertavo ir vilnietis vargonų virtuozas Leopoldas Digrys. Jo koncertai įvyko Bratislavoje ir Košicėje. Su simfoniniu Slovakijos orkestru, išbandydamas naujuosius Košicės filharmonijos vargonus, L. Digrys atliko E. Balsio „Simfoniją koncertą vargonams ir orkestrui“.

MEDICININIS GENETIKOS LABORATORIJA pradėjo darbą prie Vilniaus eksperimentinės ir klinikinės medicinos tyrimo instituto. Jo direktoriaus prof. dr. A. Matulio pranešimu, laboratorijoje kuriami metodai genetiniam reumatizmui, sirgimų prognozavimui. Genetikos laboratorijos mokslininkai su Raudonojo Kryžiaus ligoninės genetikos specialistais pradėjo tyrinėti šeimas, kuriose yra sergančių reumatu. Vadovaujamas principu, kad vaikas iš savo tėvų paveldi kraujo grupę, medžiagų apykaitos savitumus ir net atsparumą ligoms, kuriam įtakos taip pat turi aplinka. Mokslininkai tikisi, kad ir reumata lėkšiusiems vaikams pavyks sukurti aplinkos sąlygas, sumažinančias šios ligos grėsmę.

VILNIAUS FILHARMONIJA šį sezoną praturtėjo dar vienu styginių kvartetu, kurį sudaro R. Siugzdinis, S. Lipičis, S. Kiskis ir E. Beliajevas. Šis vienetas buvo įsteigtas Kryme ir vadinosi Sočio kvartetu, o dabar jį perėmė Vilniaus filharmonija. Jaunieji menininkai Vilniuje įvykusiame koncerte atliko M. K. Čiurlionio, D. Sostakovičiaus, B. Bartoko kvartetus.

LIETUVOS KINO STUDIJA sukurė naują vaidybinių filmą „Mairėnė“, kuriam buvo panaudotas maskviečio rašytojo J. Trifonovo to paties pavadinimo romanas. Filmo režisiorius — R. Vabalas, operatorius J. Gričius, scenaristas — P. Morkus. Minima lietuvių aktorė R. Zdanavičiūtė ir net šeši aktoriai iš kitų respublikų.

SOVIETŲ KOMJAUNIMO centro komiteto premiją laimėjo jaunas architektas Česlovas Mozūras už 40-tosios vidurinės mokyklos Vilniuje projektą.

V. Kst.

ANTANAS MUSTEIKIS

Šiais metais minime pažymėtiną sukaktį, susijusią su mūsų sostine ir tautinio atgimimo patriarchu. Prieš 57 metus spalio 7 d. buvo pasirašyta Suvalkų sutartis, nustačiusi sieną (demarkacinę liniją) tarp Lietuvos ir Lenkijos, bet dar tą pačią dieną Pilsudskio įsakymu lenkų kariuomenė tą sutartį sulaužė, užpuolė Lietuvą, o po poros dienų užėmė ir Vilnių. Prieš 50 metų vasario 16 d. mirė dr. Jonas Basanavičius, lyg ir pasirinkęs tą pačią dieną, kai buvo paskelbta nepriklausomybės deklaracija, ir tą pačią sostinę, kurios sargų jis išliko didžiąją savo amžiaus dalį.

Kažkada man teko dalyvauti Buffalo miesto skelbtaj dienotį už pavergtas tautas iškilimėse; jos buvo transliuojamos per televiziją. Tada vienas iš stoties pareigūnų man leplelėjo: argi verta stengtis, nes reikalas baigtas. (Suprask — pavergtųjų likimas beviltis). Tą momentą aš nesileidau į kalbas: dažni susijonimo priemonių atstovai jaučiasi visąžiniai, ir vargu juos pamokysi; tik painiavos gali pasidaryti — sutrumpins ir šiaip striuką programą. O širdis užvirė. Ar ji neužvirtų mums visiems, jei kas pasakytų į akis, kad gyvenimas eina savo keliu, tad ir mūsų pastangos beprasmes? Galingieji, esą, turi savo rankose istorijos vadeles, o mažiesiems lieka nuryti kartėlis ir nuoskaudos, tai ar varta visa tai minėti ir opos tvarstį draskyti?

Kitas dar paporins, kad susibūrimas — ne veikla. Girdi, mes tuščiai laiką praleidžiame, kai barstome vienas kitam žodžius, patapšnojame vienas kitam per petį, pasigrožime Kubilo šokėjėliais, eilinių dalykėlių keliamę padangėn ir t.t.

Kad tie svetimieji ir savieji kritikai kalnus nuverstų ar gilmenas užgriebtų, neteko girdėti. Iš to, kaip jie savo žodžiu bei plunksna moka kitus taisyti, atrodo, kad jie turi suradę tiesos raktą visoms tautai bei išėivijos problemoms spręsti. Tik kodėl jie tą raktą laiko, šauniu Jono Aisčio žodžiu tariant, pavožę po puodu?

Tikiuos, kad tuo būdu išreiškiu ne tik savo, bet ir visų mūsų mintis vienu žodžiu — esame žmonės. Šio žodžio priešybė, pagal Kazį Pakštą, būtų kiaulia žmogiai. Mes esame žmonės jau vien todėl, kad ne viena duona gyvename, kad nesijaučiame esą svetimos aplinkos trąša, kad nepasiduodame svaiginantiems technikos monams, kad priklausome tai istorijai, kuri yra ne tiek akių jėgų išdava, kiek žmonių pastangų, troškimų, žodžių, darbų, skausmų ir džiaugsmų vaisius. Tokios istorijos sampratos vedini mūsų vyresnieji paliko savo tėvyne, bet jos neapleido.

Mums nedrovu prisipažinti kas esame. Žinome, kad esame stiprūs ir silpnai, nors kartais nesuvokiame, kurie mūsų troškimai bei pastangos yra stiprybės ar silpnybės liudininkai. Tokie yra mūsų poreikiai, žymimi pagarbos, orumo, pripažinimo, saugumo bei kitais žodžiais, ir jie visi yra žmogiški. Savoje tautinėje bendruomenėje jaučiamės saugesni, nes esame sujungti bendrų istorinių pergy-

venimų; orūs, nes priklausome Vilniaus karžygių palikuonims; verti savo tautos palikimo, nes pripažįstame Basanavičiaus tėvystę. Esame stiprūs, šaukdami didžios savo istorijos simbolių; esame silpni ir kuklūs, numanydami, kaip labai atitolę nuo žavingos Vilniaus panoramos ir Rasų patriarcho kapo, kaip mažai pajėgiame pakeisti pasaulį!

Sakoma, kad žmonės, nepažįstant istorijos, esą pasmerkti ją kartoti. Kuria prasme istorija kartojasi? Ne, istorija ne pavaršis, vasara, ruduo ir žiema, kad kasmet kartotųsi. Nė vieni metai žmonijos raidoje nėra tokie pat, kokie buvo pernykščiai. Ir niekad ta pati istorinė situacija negrįžta. Tad niekad negalima pasikliauti praeities masteliu dabarčiai matuoti ir priešingai — dabarties masteliu, visų vartojamas praeičiai įvertinti, neatidengia visos tiesos.

Mes dažnai tampame istorijos teisėjais ir pranašais, kai šaukštai būna jau po pietų. O juk kiekvieno laikotarpio žmogus praeity nebuvo mažiau modernus, kaip dabartinis. Tik mes vieni tikime išskirtinu savo modernumu, net nepagalvodami, kad kiekvienas ateities stebėtojas ta pačia samprata mus galės vadinti siauromis atgyvenomis. Tad ir praeities klaidos negali visai ta pačia forma pasikartoti, lygiai kaip ir praeities žygdarbiai. Štai kodėl yra sunku tautai pasimokyti iš istorijos.

Antra vertus, niekas negali paneigti, jog istorija tęsiasi, pabrėždama čia tradicijas, čia naujoves. Ir mes, norėdami ar nenorėdami, esame tos istorijos tėsa.

Istorija, tautos istorija dabar, kaip ji buvo ir senovėje, yra ne tik praeitis, bet ir dabartis, ir ateitis. Tauta apima ne tik kelėta dabartinių kartų: ji charakteringa ir daugybę tų kartų, kurios ilsisi kapuose, savo įnašu penėdamas visas vėlesnes gyvųjų kartas. Ji tiesiasi ir į ateities kartas, kurios dar negimė. Ši tėsa, kaip nemarybė, iššaukia pasididžiavimą.

Gal tik naujasis Šiaurės ir Pietų Amerikos pasaulis daugiau pabrėžia kaitą, ne šimtmetines tradicijas, nes jo istorija trumpesnė. Bet ir čia dažna karta bando remtis senomis acetėmis, majų ar inkų kultūrinio palikimo vizijomis, kad dabartyje pabrėžtų savitą veidą, kad patenkintų žmogiškojo pripažinimo troškulį. Net ir Šiaurės Amerikoj tas pats troškimas skverbiasi pro užpakalines duris, kurias dažnai saugo tokie, liberaliai tariant, atgyvenę ir pasenę visuomenės junginiai, kaip Amerikos revoliucijos dukterys.

Mūsų tautos istorija ir šandieną mums visų pirma pagelbsti suvokti, kokie žmonės mes iš tikrųjų esame, kur mūsų ištakos, kur einame ir kokią tautos kelią tiesime rytoj.

Yra natūralu žmogui savo tapatybę viena ar kita forma prateisti. Todėl visa bendruomeninė veikla, kaip ir kitos tautinės apraiškos, yra, nors ir mažytė, bet neišdildoma dalis nesuskaitomose tautos gyvastingumo grandyse. Tai abi-pusis — individinis ir tautinis gaivinimasis, stiprinimasis

ir tęstinumo laidas. Tikinčiamam juk nė vienas plaukas nenukrinata nuo galvos be atitinkamos prasmės. Tad mes gimstame, bręstame, gyvename, kenčiame, džiaugiamės ir liūdimė savosios tautos širdyje ar jos istorijos paraštėje neveltui. Taip yra audžiamas rauplėtų metmenų ir dailių ataudų audeklas. Jo raštai atspindi Vilniaus ir Basanavičiaus žygius.

Vilnius — Europos miestų pažiaba peryvėno nevieno priešo antplūdžiui. Šalia lenkmečio, minėtinio švedų, carinių rusų, vokiečių ir komunistinių rusų potvyniniai nusiaubimai. Karai dėl Vilniaus pareikalavo daug kraujo ir aukų, o primesta revoliucija — dar daugiausia. Senovė yra artimesni ar tolimesni kaimynai skelbdavo karą, neslėpdami savo imperialistinių bei plėikiškių tikslų. Tik naujaisiais amžiais — kita mada. Dabar tie patys grobuonys tariasi esą žmonių reformuotojai ir išsiujuose šūkauja, jog laisvina žmogų ar tautą.

Carinės Rusijos savivalė pasiekė viršūnę Vilniaus generalgubernatoriaus Muravjovo koriko laikais. Tada Vilnius ir visa Lietuva buvo vadinama Šiaurės vakarų kraštu, o jo viešpats (Muravjovas) nesislėpdamas stačikiškai didžiavosi, jog jis moka valdyti. Tikino, kad reikia tik sumti betkokių lietuvių, ir prie jo bus galima prikibiti bei jį pakaltinti, o po to tasai jau nebe-regės laisvos dienos šviesos. Tuo būdu Muravjovas priskyrė savo sąžinės nuopelnams ligi 10.000 lietuviškų aukų — pakartų, sušaudytų ar ištremtų į Sibirą. Rusai, jam atsidėkodami, statė paminklus, maldyklas. Komunistiniai rusai tariamai pasmerkę carų piktvaldybę, bet ne Muravjovo koriko metodus. Pastarusius jie keleriojai ištobulino ir į mirtį, koncentracijos stovyklas bei tremtį išvarė šimtus tūkstančių mūsų brolių, se-serų ir kitų giminių ar negiminių tuo pačiu keliu per Vilnių — į svetimą žemę, į Sibirą, nuklotą mūsų tautiečių kaulais. Ir, žinoma, jie nesigėdij tikinti, kad lietuvių jie „laisvina“.

Solženicinas „Gulago salyne“ rašo, kad nepersienai komunistiniai rusai suėmė 50 lietuvių už tai, kad tie platinę antikomunistinius atsisaukimus. Visi jie pateko į Sibirą, visi ten prisipažinę esą kalti, visi ir buvę sušaudyti. Ir tik po to paaiškėjo, jog atsiradę tikrieji tų atsisaukimų platintojai... Netenka abejoti, jog ir šiems nusikaltėliams komunistai bus pastatę paminklų.

Beje, Solženicinas čia reikalingas patikslinimo. Turėtų būti tiesa, kad 50 lietuvių buvo be jokios priežasties suimta, tiesa, kad Sibire jie buvo kankinti ir sušaudyti, tik netiesa, kad jie visi prisipažinę. Pats Stalinas jau žinojo lietuvių ištvėrmę. Sekdamas pagarsėjusio šarlato no Lysenkos svaichiojimais, „tautų tėvas“ tikėjosi išauginti pačius stipriausius komunizmo smogikus iš lietuvių ir azijatų sankryžos. Esą, azijatai neturi sau lygių žaure, o lietuviai — nebija nė pačios mirties. Tad nežinia, kiek iš 50 pasmerktų lietuvių iš tikrųjų prisipažino...

Vilnius komunistinės propaganda (Nukelta į 6 psl.)

Didieji mūsų istorijos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

gandos pinklėse turi ypatingą vietą. Pradžioje grobuonys tariamai dovanojo mūsų nuosavybę (Vilniū) mums, o po to jie pasiglemžė ne tik mūsų sostinę, bet ir visą Lietuvą. Ir dar — krašto pakasny progą suorganizavo pasmerktų vergų padėkos konvojų į Maskvą iš to paties Vilniaus

Panašiai "laisvino" Vilnių vokiečiai ir lenkai. Su pastaraisiais istorija komplikutesnė. Lietuviai šviesuoliai, studijuodami savo krašto vidurinės mokyklose ar užsienio universitetuose, patyrė nuolatinį lenkų arogantiškumą ir jų daromas nuoskaudas. Iš dr. J. Basanavičiaus ir dr. Vinco Pietario, "Algimanto" autorius, bendravimo sužinojome, kaip mozeriukas Grudzinskis išvadino Pietarį "prakeiktu lietuviu" ir spjo — jį veidą. Pietaris tada pasigriebė plaktuką ir geležimi taip kaukštelėjo įžeidėjui, kad perkirto jo gelumbinę eilutę ir jį patį sužalojo. Grudzinskis pasiskundė garbės teismui, kur lietuviams atstovavo, tarp kitų, ir Basanavičius. Teismas privertė patį mozeriuką atsiprašyti Pietarį. Pastarasis turėjo ką papasakoti iš savo praeities: kaip lenkai moksleiviai pririšdavo lietuviui virvę prie kojos, traukdavo ją klasėje po suolu, lauždami savo aukos koją, kaip jie vogdavo lietuvių laiškus, kaip purvais aptėkšdavo...

Kaip seniau, taip ir dabar lenkai Vilnių tbelalaiko savo "pakraščių stebuklu", puoselėja Vilniaus mylėtojų draugiją, ir tik retai išgirsi lenkišką balsą, jog jie patys padarę klaidų, bendraudami su savo kaimynais.

Lenkmečių vilniečiai ėjo kruvinus Golgotos kelius, — tik pasikaitykite Jeronimą Cicėną ar pasiklausykite tų, kurie Vilniuje bei jo apylinkėse gyveno. Atsimenu ir savo studentiškas dienas Kaune, kai prof. Albinas Herbačiauskas, paskelbęs naująsios literatūros gabalų lietuviškai, šiaipjau vaidinęs aiškiai, nuo kurio ir dvasios neugebą pasislepti, — skaitė viešą paskaitą apie Vilnių ir drįso teigti, kad ir lenkai turi teisę ir Vilnių, nes už jį pralieję kraują. Tik jis neužsiminė, kad tai buvo plėšikų kraujas. Už tai nusikaltėliai paprastai baudžiami kalėjimu.

Ir man pačiam Amerikoje teko prarasti vieną gerą lenkų tautybės pažįstamą, pagyvenusią merginą, vadinamą Ms, turinčią socialinės tarnautojos profesiją, kai aš pasišaipiau iš jos nuomonės, jog lietuviai privalo priklausyti lenkam, nes jie — tai Jogailos kraitis skaisčiai Jadvygai...

Betgi Vilnius yra lietuviškas. Tai Gedimino miestas, apipintas lietuviškom legendom, pasakom, dainom, lietuvių kunigaikščių ar karalių bei kitų didikų planuotas, lietuvių darbininkų rankomis statytas, tegu sau ir italų architektų bei dailininkų puoštas. Jisai lietuviškas, nes skiriasi nuo vokiškų, rusiškų, lenkiškų ar itališkų miestų pavidalu. Pažvelkite į Šv. Onos gotinę šventovę. Ar jos miniatiūrinis dydis neimplikuoja lietuviško kuklumo motyvo? Išžiūrėkim į daugybę Šv. Petro ir Povilo šventovės skulptūrų. Ar neatkirsite jose paprastos lietuviškos mergaitės šypsenos, kuri toli gražu neatstovauja Monos Lizos šypsnui?

Tą patį galima pasakyti apie Aušros Vartų Marijos paveikslą. Žinia, žinia, skeptikas sumurmės, visi savinasi žavingus veidelius bei figūras. Paklaus: argi negalėjo Vilniaus miesto menininkai italai savo skulptūrų prototipam atsikviesti modelius iš užsienio? Atsakysime: teoriškai — taip, praktiškai — ne. Nereikia būti dideliu ekonomistu, kad suprastum, jog neapsimoka gauti modelį tūkstantis kilometrų iš svetimų kraštų dėl kelių menininko seansų, kai vietiniai lietuviškielie be didesnių pastangų čia pat parankūs ir trykštą grožiu.

Meno kūryba yra komplikotas vyksmas, čia ne vieta jį išsamiau paliesti, tačiau netenka abejoti, kad Vilniaus meninin-

kai negalėjo išvengti lietuviškų bruožų bei kolorito savo darbuose, net jeigu jie būtų stengęsi jų atsikratyti. Štai kodėl visi gali grožėtis ir įvertinti Vilniaus meną, tik lietuviai išskirtinai čia jaučiasi kaip namie, it jų protėviai šventose alkose.

Kaip lenkmečių, taip bolševikmečių Vilnius išliko savitas. Štai kodėl ir dabartyje dažni chruščiovai palaido grėsmingas gerkles, kad Vilnius ir lietuviai išlaiko savo tapatybę ir nepasiduoda totaliniam niveliavimuisi ar rusinimui.

Jonas Basanavičius pasirinko gydytojo profesiją, bet lygiagrečiai studijavo istoriją, archeologiją, filosofiją ir tuo pat metu nerėsi į visuomeninę bei tautinę kovą už savo žmonių bei tautos teises. Ir visur jis parodė didelių gabumų: paskelbė daug mokslinių medicinos, tautotyros, archeologijos bei istorijos straipsnių, buvo gerai įvertintas savo amžininkų svetimatų, bet didžiausią įnašą jis paliko savo tautai kaip nepakartojamas tautinio atgimimo veikėjas. Jis puikiai suvokė, kuria kryptimi buvo pasinėšusios Europos tautos ir sugebėjo savąją įrikiuoti į jų tarpą. Dar studentavimo laikais jis įsivildavo ir didžius ginčus su bene artimiausiu savo draugu, mūsų minėtu Pietariu, apie tai, kokiui keliui reikia kreipti Lietuvos atgimimui.

Pietaris buvo medžiaginės kultūros šalininkas, tad rūpinosi krašto ūkio gerove, versdamas ir lietuvių kalbą agronomišką knygėlę ir kt., o Basanavičius išliko romantikas, remdamas lietuvių teisę ir savarankiškumą garsia, savita istorija bei didžiais protėvių žygiais, tardamas, kad žmonės, nežiną istorijos, yra vaikai. Jis samprotavo, kad materialiai prasikūrę lietuviai išsineria iš savo kurpių ir kailių ir ima pūsti svetimas dūdas. (Ar mes tų pačių argumentų nekeliam savo ginčuose dabartiniais dešimtmečiais?)

Pliakalnių radiniai, tautosakinė bei mitologinė pasaka, lietuvių kilmės ir kalbos duomenys Basanavičiaus raštuose buvo perpinti tautiniu orumu, romantiškumu. Ir nors lietuviuose tas romantizmas buvo pavėluotas, jis padėjo tautai įžengti į konkretų valstybinį gyvenimą.

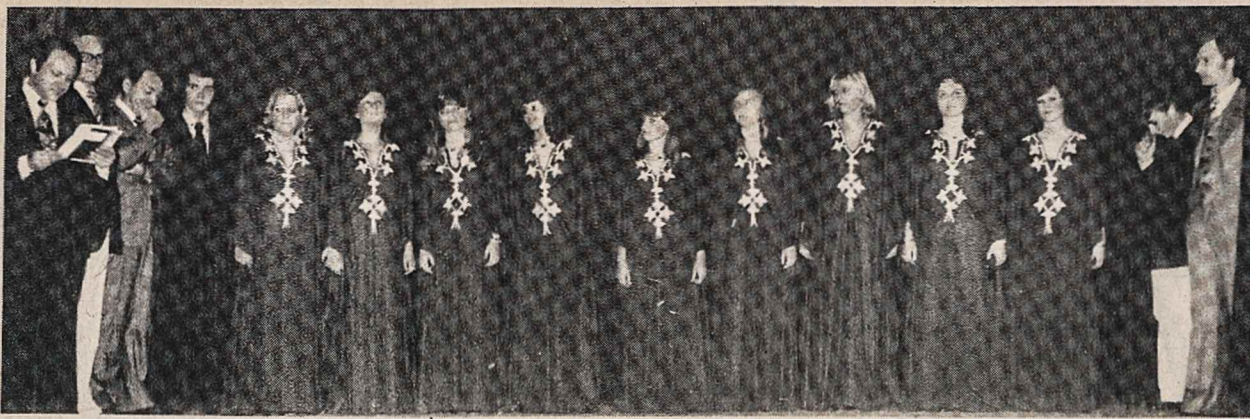
Vėliau pats Pietaris pasekė Basanavičium, ėmė studijuoti savo laikų lituanistiką ir tapo patriotiniu rašytoju. Po jo mirties tūkstančiai naujagimių lietuvių tapo pakrikštyti Danutės ir Algimantois, nors jis pats negalėjo savo šeimos vaikų išmokyti lietuvių kalbos.

Tiko Basanavičius būti pirmojo lietuviško laikraščio "Aušros" redaktorium, kai reikėjo toleruoti ir jungti dar nepilnai išskristalizavusias sroves bei pasualežiūras. Panašų vaidmenį jis atliko ir didžiojo Vilniaus seimo metu, o taip pat ir Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją pasirašant ar dar prieš tai kuriant Lietuvos mokslo draugiją. Tik tokia asmenybė, tokio išsilumo autoritetas galėjo išlikti Vilniuje neliečiamas ir lenkmečio metu, nes ir lenkai nedrįso jam rodyti savo barbariškumo.

Pora lietuvių kartų jau išėjo į gyvenimą, Basanavičių nukeliavus į amžinybę, bet jo vardas vis neramina ir drebbina šiandieninį okupantą: negalėdami jo apeiti negirdomis, propagandiniai publicistai privalo istoriją kraipyti, jo nuopelnus purvinti. Tačiau tiesa gali būti kurį laiką paslėpta, bet neužnaužiuta.

Vilnius ir Basanavičius — didieji mūsų istorijos simboliai šviečia, spinksi kaip niekad negestantieji žiburiai. Mes lenkiam į jems savo galvas. Jų laikas — beribis, besitiesias ir nemarybė. Mums belieka su tvirta sąmone tęsti jų žygi, nors mes nesame tokie patvarūs ir išradinigi, koks buvo Basanavičius, nors mes tik mažas šapelis mūsų didžios tautos istorijos tasoje.

• Žmogus be žemės yra sykiu ir žmogus be tradicijos. Tai klajūnas ne tik savo kūna, bet ir savo dvasia. — A. MACEINA.

Argentinos "Žibučių" ansamblis pavasario šventėje po koncerto. Iš kairės: H. Levanavičius, programos vedėjas, inž. G. Kiauga, akordeonistas, dr. J. Simanauškas, muzikinis vadovas, J. Hemade, būgnininkas, A. Bačanskis, S. Stankevičiūtė, M. Metrikytė, A. M. Callegaria Paserbskytė, I. Simanauškaitė, Cr. Mičiudaitė, I. Bačanskis, Ce. Mičiudaitė, A. Mikučionytė, T. Simanauškas, fleita, ir J. Romeika, gitara

Žvilgsnis i kultūros simpoziumą

J. JAKSTAS

JAV LB, vadovautos St. Barzduko, iniciatyva 1956 m. buvo suauktas pirmas Amerikos ir Kanados lietuvių kultūros kongresas. Jo tikslas buvo pagyventi lietuvių kultūrinę veiklą, pripažinti ją esant reikšmingą tautinei egzistencijai. Bendruomenės sprendimu tokie kongresai turėjo rinkti kas trejus metus. Iki 1966 m. jų įvyko dar du. Nuo 1967 m. Bendruomenė ėmė vadovauti inž. B. Nainys kultūros kongreso pavadinimą pakeitė į mokslo ir kūrybos simpoziumą, ir tuo pavadinimu pirmas suvažiavimas įvyko 1969 m. Jis buvo skirtas pirmiausia masinės lietuvių imigracijos į JAV šimtmečiui paminėti. 1973 m. Bendruomenė suaukė antrą mokslo ir kūrybos simpoziumą. Tad 1977. XI. 23-27 d.d. įvykęs Čikagoje buvo trečiasis.

Mokslo žmonių sąskrydis

Simpoziumą rengė (kaip ir pirmuosius du) JAV Lietuvių Bendruomenė su Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga, Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga. Šis simpoziumas buvo kiek skirtingas nuo dviejų pirmųjų, nes prie jo prisidėjo ir Lituanistikos Institutas.

Simpoziumo rengėjų tikslas buvo sutraukti kiek galint daugiau lietuvių mokslo darbininkų, dirbančių mokymo ir tyrinėjimo įstaigose. Kaip iš sudarytos programos aiškėja, užsimota padaryti simpoziumą įvairiopiams mokslams atsidėjusių lietuvių renginiu. Jis buvo labai įvairus, nes leista pranešėjams pasisakyti tais mokslo klausimais, kuriems jie atstovauja. mokydami ar tyrinėdami. Tad visuomenei turėjo būti parodyta visa galerija lietuvių mokslininkų, teoretikų ir praktikų, įsijungusių į šio krašto mokslo bei tyrinėjimo įstaigas. Simpoziumui rengti komiteto pirmininkas dr. K. Ambrozaitis maždaug taip nusakė simpoziumo tikslą: "Sudaryta galimybė JAV ir Kanados mokslininkams, akademikams ir tyrinėtojams susitikti, suvaidinti ir laimėjimais pasidalyti lietuvių kalba ir suartėti su lietuvių visuomene".

Komiteto užsibrėžtas tikslas pasiektas. Tai rodė gyvas visuomenės susidomėjimas simpoziumu. Per nepilnas 5 dienas į simpoziumą atsilankė 1.300 dalyvių, suvažiavę 115 mokslo darbuotojų ir kultūrininkų, daugiausia vis su paskaitomis, kurių perskaityta per 100. Nors paskaitos vyko lygiagrečiai 4 sesijose, kiekvienoje sesijoje po 3, 4 ir daugiau paskaitų, tačiau jos nebuvo apytūstėse auditorijos skaitomos. Vis buvo didesnis ar mažesnis klausytojų būrys.

Jaunoji karta

Šis simpoziumas itin būdingas ir daug vilčių lietuivybės ateičiai duodantis gausiu jaunos kartos akademikų ir mokslo darbuotojų dalyvavimu. Iš programoje leidinyje paskelbtų 90 simpoziumo paskaitininkų (kai kurie, neprisiuntę reikiamų žinių apie save, liko nepaminėti) 40-ties gimimo metų vidurkis yra 1940 metai; atseit, gimusieji paskutiniaisiais nepriklausomos Lietuvos metais ar okupacijos laikais ir dar kūdikiais ar vaikais išvežti iš Lietuvos. Kai kurie yra gimę ir po didelio lietuvių egzodo 1944 m. Kai kurie jų galėjo pradėti eiti mokslus Vokietijoje ar Austrijoje (stovyklinės mokyklose) ir tęsti JAV ar Kanadoje iki kolegijų ar universitetų. Visi yra gavę daktaro laipsnius ir tapę profesoriais universitetuose ar vadovaujantiais pareigūnais įvairiose mokslinio tyrinėjimo institucijose. Vienas kitas pasižymėjęs originaliais tyrinėjimais ir net išradimais. Pvz. Rimas Vaičiūnas (g. 1941) profesorioria Columbia universitete Niujorke, 1977

m. išrinktas kaip labiausiai pasižymėjęs jaunas darbuotojas aeronautikos inžinerijoje Illinois universitete; arba A. Avizienis, kompiuterių mokslų profesorius Kalifornijos universitete (g. 1932), gavo 1970 m. JA V-bių patentą "Self Testing and Repairing Computer". Šis pirmas pats pasitaisantis kompiuteris pradėjo veikti 1969 m. ir buvo plačiai paminėtas pasaulinėje spaudoje. Trečias minėtinas mūsų jaunas mokslininkas Arvydas Kliorė, mokslo personalo narys Jet Propulsion Laboratory, Pasadena, California, 1972 m. apdovanotas NA SA Exceptional Achievement medaliu.

Pasižymėję lietuviai

Kalbant apie pasižymėjusius lietuvių mokslininkus, primintina inž. J. Bilėno paskaita apie lietuvių technologų įnašą į tikslųjų mokslų lobyną. Jis išrinko iš lietuvių inžinierių ir architektų s-gos žurnalo "Technikos Žodis" per 15 metų teiktus duomenis ir iš jų nustatė, kad per tą laiką užregistruota daugiau kaip 200 lietuvių inžinierių patentų ir tiek pat užsienyje gyvenančių inžinierių straipsnių.

Jaunieji paskaitininkai pritraukė ir jaunesnius klausytojus. Jie vyravo simpoziume ir darė jį, sakysim, vidurinio amžiaus dalyvių sambūriu.

Jaunųjų mokslininkų akademikų paskaitos skambėjo pasigerintai sklandžia, palyginti, taisyklinga lietuvių kalba net su išradiniais lietuviškais terminais. Tai nuopelnas mūsų lietuviško švietimo Vokietijoje, Austrijoje ir S. Amerikos šeštadieninėse bei kitokiose mokyklose.

Džiugu, kad jauni mokslininkai gyvai atsiliepė į rengėjų komiteto kvietimą dalyvauti simpoziume, pasidalinti su kolegomis savo moksliniais laimėjimais ir apibendrauti su plačiąja visuomene. Išskirtinai minėtinas vienas universiteto profesorius iš Pensilvanijos, invalidas, ratukuose vežiojamas atskridęs į simpoziumą ir skaitęs savo specialybės paskaitą, būtent, A. Butkys.

Bendras posėdis

Salia paskirų dalinių sesijų, buvo vienas ypatingas bendras posėdis. Atidarydamas jį, prof. R. Šilbajoris pažymėjo, kad posėdis skiriamas pavaizduoti okupanto pastangoms sukaustyti žmogaus dvasią ir išryškinti nepasisekimą tų kėslų. Jame skaitytos 4 paskaitos. Du paskaitininkai kalbėjo iš savo patirties. Vienas jų, Jonas Jurašas, kalbėjo tema "Dramos veikalo kelias į sceną". Buvęs pirmaujantis dramos veikalų režisiorius pavergoje Lietuvoje, jis papasakojo apie kietą valdandųjų sferų cenzūrą, kuriai palenktais režisiorius, ruošias dramą scenai. T. Venclova papasakojo apie pasaulinės literatūros veikalų vertimus į lietuvių kalbą. Jis pats jų nemaža vertęs ir gavęs patirties sovietinės cenzūros kliūtis. Nurodė, kokios rūšies autoriai ir veikalai neleidžiami versti, bet, kaip pranešėjas pastebėjo, "pripaspauda, iš kitos pusės, lietuviuose ugdo reakciją — apeiti cenzūrą, stengtis bandyti praveisti, ką galima".

Atsiųsta paminėti

Andrius Norimas, SANTAKA. Novelės. Viršelis — dail. Giedros Trečiokaite. Išleido ir išspausdino "Draugas" (4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA), 1977 m. 303 psl. Kaina — \$6.

LAISKAI LIETUVIAMS nr. 9, spalio. Religinės ir tautinės kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų jėzuitų, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

LITUANUS No. 3, Fall 1977. Memo no mokslo žurnalas anglų kalba, leidžiamas keturis kartus per metus. Adresas: Lituanus, 6621 So Troy, Chicago, Ill. 60629, USA.

Kiti du pranešimai — prof. V. Kavolio ir prof. S. Vardžio buvo akademinio pobūdžio. Pirmasis kalbėtojas pasirinko perdėm abstraktinę temą "Apie intelektualinės kultūros deformacijas". Paskaita mišraus išimokslinio klausytojams buvo sunkokai suprantama arba iš viso nesuprantama. Prof. S. Vardžio pranešimas buvo fragmentinis. Jis pabėrė keletą palaidų minčių tema: "Liberalizacijos pabaiga Lietuvoje: žvilgsnis iš šono". Kalbėjo apie postalinines -chruščiovinės liberalizacijos užgniauzimą 1960-70 m. laikotarpyje, ypač atsižvelgdamas į valdandčio lietuviško elito vaidmenį šiame procese. Aplamai visos šio posėdžio temos galėjo būti suvestos į vieną vardiklį su pavadinimu "Žvilgsnis į sovietų Lietuvą".

Literatūros ir muzikos vakaras

Simpoziumo dalyviai didelį susidomėjimą parodė literatūros ir muzikos vakarui. Didžioji Jaunimo Centro salė buvo sausakimša. Pirmiausia suvaidinta D. Lapinsko operetė, pačiam autoriui-kompozitoriui akompanuojant.

Po to sekė svarbiausia vakaro dalis: premijų įteikimas. Įspūdingiausias, tiesiog jaudinantis momentas šiuo atveju buvo Lietuvių Rašytojų Draugijos 1976 m. literatūros premijos įteikimas rašytojui Ichokui Merui už romaną "Striptizas", išleistą "Ateities" leidyklos. Rašytoja, specialistai atskridusį iš Izraelio, pristatė publikai ir kartu apibūdino poetas kun. L. Andriekus, rašytojų draugijos pirmininkas. Jis glijos prasmės kalba taikliai nusakė romano "Striptizas" turinio prasmę ir jo literatūrinę vertę. Priėmęs premiją, laureatas perskaitė klausytojus giliai sujaudinusią kalbą. Didžioje auditorijoje įsiviešpatavo tokia tylą, kokia būdavo Lietuvos šventovėse Mišių metu per pakylėjimą. Kalba itin žavinga kaip turinui, taip ir forma — spalvinga, žodinga. Kas sakiny — užbaigta sentencija.

Daug kas rašytojo kalbos nuiteikti po posėdžio telkėsi prie stalo, kur buvo paklotas "Striptizas" ir pirkė jį, prašydami autoriaus parašo.

Ichcho Mero pasirodymas ir jam premijos įteikimas buvo iškilmingiausias momentas literatūros ir muzikos vakare. Jam parodytos pagarbos šiame vakare akivaizdžiai, pergyvus jo asmeninio turinio ka' os įspūdi, menkaverčiai atrodo visi tie išpuoliai prieš jo ūrinį, pasirodę spaudoje. Jie nesugeba ar sąmoningai nesima vertinti literatūrinio kūrinio moksliniu kriterijumi.

Dar dvi premijos buvo įteiktos šiame vakare. Viena \$1.000 literatūrinė (mecenatas kun. dr. J. Prunskis) — dr. V. Maciūnui už gausias lituanistines studijas ir lituanistikos telkimą Pensilvanijos universitete, kur jis dirba bibliotekininko pareigose. Tai bus bene pirmas atvejis, kai premija skiriama už darbų lituanistikoje. Antra kaip ir premija — kūrybinė stipendija \$3.000 paskirta Lietuvių Fondo muzikui D. Lapinskui lietuviškai operai sukurti (pagal K. Bradūno libretą).

Tautos ir valstybės istorija

P. STUOPIIS

Tai istorijos vadovėlis — ketvirtoji dalis lituanistinių mokyklų XII baigiamajam skyriui arba VIII klasei, parašytas su talkininkais V. Liulevičiaus ir jo redaguotas, o išleistas JAV L. Bendruomenės švietimo tarybos su finansine Lietuvių Fondo parama 1977 m. pagal jos nustatytas programas. Vadovėlis įristas į ketus viršelius, atspausdintas ant gero popieriaus, naujoviškas ir patrauklus istorijos dėstymo metodikos atžvilgiu. V. Liulevičiaus plati patirtis tėvynėje ir emigracijoje kaip istorijos mokytojo, vadovėlių autoriaus, publicisto ir istoriko (p. 223) yra šios knygos garantija. Tad kuog ji yra šis vadovėlis ypatingas ir geras?

Jau pats jo pavadinimas sako, kad tai yra ne tik mūsų valstybės, bet ir pačios mūsų tautos istorija. Vadovėlis pateikia jos gyvenimą, kai ji dar neturėjo valstybės, kai ji buvo ir dabar yra kitų pavergtą; apima ir jos dalis emigracijoje bei tremtyje, atseit, apima ir mūsų lituanistinį mokinį jo etninėje bendruomenėje su jo šaknimis giliausios tautos senovėje tolimoje Lietuvoje (175-214 p.).

Autoriai nē nemėgina čia pateikti visą tradicinį ir platų istorijos kursą, kad ir sutrumpintą, nes lituanistinis mokiny su savo 25-30 pamokų per metus neapreptų nē jo dalies. Antra, jis daug ką atsimins arba galės pakartoti iš buvusių skyrių istorijos vadovėlių (I, II ir III dalies). Čia autoriai pateikia tiktaip pagrindines Lietuvos istorijos temas (sritis ar problemas) chronologiškai kiekvieną skyrium kaip ir išilginu pjūviu. Šitoks istorijos pateikimas nuosirdžiam lituanistinės mokyklos abiturientui duoda gana ryškų ir vieningą tautos bei valstybės istorijos vaizdą, gal ryškesnį ir ilgiau atmenamą vaizdą, negu duotų ištisinis kursas, apkrautas faktais ir smulkmenomis.

Minėtos temos yra tokios: I. Lietuvių tautos valstybinio gyvenimo pradžia, II. Senosios Lietuvos teisė, III. Senosios Lietuvos viešoji kalba, IV. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas, V. Nepriklausomos Lietuvos pažanga, VI. Lietuvos nepriklausomybės praradimas, VII. Išeivijos politinės pastangos atkurti

Lietuvos valstybę, VIII. Išeivijos ekonominė parama atkurti Lietuvai. Taigi bene esminės mūsų istorijos temos. Gale gal būtų tikusi dar viena tema — dabartinė lietuvių tautos padėtis ir jos kova - perspektyvos išsilaivinti.

Daug padės mokinio studijose Lietuvos gyvenimo faktų, kalbos, valstybės kūrimo ir t.t. palyginimai ne tik su kaimynų, bet ir kitų valstybių panašiais maždaug to paties laikotarpio reiškiniais. Gražu, kad mūsų autoriai, puoselėdami Baltijos tautų — latvių, estų ir suomių geopolitinį solidarumą, pateikia ir jų istorijos metmenų.

Vadovėlio tekstą praturtina ir paryškina 184 iliustracijos, daugelis statistikos lentelių, taip pat sinchroninės ir chronologinės lentelės, atmintinų datų sąrašėliai, kelėtas žemėlapių, teksto ir net retesnių kirčiuotų žodžių žodynėlis.

Skyrium reikia pabrėžti, kad vadovėlis duoda net 37 psl. Lietuvos istorijos bibliografijos sąrašus, kad jais pasinaudotų, kur reikia, ir pats mokytojas, o ypač mokiniai savo referatams rašyti. Labia gerai, kad autoriai įsakmiai rekomenduoja referatus rašyti ir pataria, kaip įtraukti mokinius į šį aktyvų ir įdomų darbą.

Kalba yra gera, aiški, gal kiek sausokai sumininti faktus, nors pasitaiko netikslumų; pvz. "Saudė sukielėlių namus" (73); "valstybėje patekus ir nelaisvę" (58). Yra vienas kitas neaiškus teigimas (kaip istoriko Rankės cituojamas posakis, kad kiekviena karta tepasirašo sau istoriją"), kaikiurių reiškinį pervertinimas, nedavertinimas ar nepaskymas. Bet tai vis retos smulkmenos ir mažos. Išvadoje tenka pasakyti, kad lituanistinės mokyklos abiturientas ir mokytojas susilaukė gero vadovėlio susipažinti su Lietuvos istorija, su savo kilmės šaknimis.

LIETUVIŲ TAUTOS IR VALSTYBES ISTORIJA. Ketvirtoji dalis. Istorijos vadovėlis lituanistinių mokyklų XII skyriui arba VIII klasei. Redagavo V. Liulevičius, išleido JAV Lietuvių Bendruomenės šviet. Taryba Čikagoje 1977 m. 228 psl., kaina \$5.00. Gaunama pas Ant. Kareivą, 7030 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60829, USA, ir pas platintojus.

"Kankinių balsas"

1977 m. lapkričio 1 d. suėjo penkeri metai, kai Brazilijoje pradėtas leisti dukart į metus išeinantis leidinys "Kankinių Balsas" 40.000 tiražu. Kankinių Balso Misija jau veikia 50 kraštų, kur leidižiam žurnalai, rodo milmai, rengiamos konferencijos, veltui teikiamos informacijos apie krikščionių persekijimą komunistų valdomose šalyse.

Kankinių Balso Misijai vadovauja kun. Erich Ostemoor. Tarptautiniu mastu Misijai vadovauja ev. kun. Richard Wurmbrand, kuris 14 metų iškentėjo Rumunijos kalėjimuose ir yra išleidęs knygą "Torturado po Amor a Cristo" (Kankintas dėl Kristaus Meilės). Jo knyga išleista daugeliu kalbų.

Presbiterininkų kun. E. Ostemoor yra gimęs Vokietijoje ir jau 52 metai gyvena Brazilijoje. Jis skelbia, kad šiuo metu čia labai aktyvi komunistinė infiltracija, kuri vis plačiau apima Brazilijos gyventojų mases, įsigyja simpatijų inteligentuose ir religinių vadų palankumo.

"Kankinių Balso" tikslas — žadinti visų krikščionių sąžinę, visiems skelbiant, kad komunizmas yra didžiausia žmonijos ir tikinčiųjų nelaimė. Komunizmo žalingumo tema spalio 29 d. buvo surengta konferencija Karo Akademijoje Agulhas Negras.

Rm. Ams.

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir

pažįstamus, linkėdami malonių

bei džiugių KALĖDŲ

ir sėkmingų

NAUJŲ METŲ —

ANGELĖ ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Sveikina

gimines, draugus ir pažįstamus

sv. Kalėdų ir

NAUJŲ 1978 METŲ, proga —

Konstancija, Gaja ir Antanas VALIUŠKIAI

W. Barrington, R. I., USA

J. BURKAUS

"Du dvasinių būtybių pasauliai",

444 psl. knyga, užsisakytina: Sūduva, 809 Rumble St., Hot Springs, AR. 71901, USA. Kaina: JAV \$8.50.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikiname

visus Kanados lietuvius, krašto tarybos atstovus, Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybas, savo brolius ir seseris pavergtoje Tėvynėje ir visus lietuvius laisvajame pasaulyje, linkėdami ryžto ir ištvermės kovoje už Tėvynės laisvę ir lietuviškumo liepsnos išsaugojimą išeivijoje —

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA

Kanados Lietuvių Bendruomenės

apylinkių valdybas, Tautos Fondo apylinkių atstovybes bei igaliojinius, lėšų telkimo tal-
kininkus ir visus gausiomis aukomis remian-
čius pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą
Kalėdų švenčių ir Naujų Metų
proga nuoširdžiai sveikina —

TAUTOS FONDO
ATSTOVYBĖ KANADOJE

Kanados Lietuvių Fondas

SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ
BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS

malonių šventų Kalėdų ir
gražių bei taikingų
naujų metų —

KLF TARYBA

Didžiosios Kristaus gimimo šventės

bei NAUJŲ METŲ progą sveikiname tautiečius,
ryžtingai kovojančius už sąžinės laisvę pavergtoje
Lietuvoje, ištikimai juos remiančius išeivius
laisvajame pasaulyje, linkime visiems ištesėti
bendrą krikščionišką žygį ir sulaukti
naujosios aušros —

KANADOS LIETUVIŲ
KATALIKŲ CENTRAS

Kalėdinė palaima ir sėkmė
telydi 1978 metais kiekvieną
geros valios sesę ir brolių lietuvių!
Naujo ryžto tėvynės laisvinimo
darbe, vienybės ir broliškos
tarpusavio meilės Toronto
lietuvių tarpe linki —

KLB TORONTO
APYLINKĖS VALDYBA

Kaikuriuose Kanados vietose jau gili žiema. Besistiebiančios eglės primena būsimas Kalėdų šventes. Vyt. Macas

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems LIETUVISKOS KŪČIOS IR KALĖDOS

Kalėdų laikotarpis yra vienas iš džiaugsmingiausių metų laikų. Per Kalėdas atėjo Kristus į pasaulį atpirti žmonijos. Kristaus gimimo išvakarėse būna įspūdingas Kūčių vakaras. Tada ruošiami 12 valgių, kurie primena 12 apaštalių. Visi valgiai būna be mėsos. Per vakarienę visi dalinasi paplotėliu. Vyresnieji burtus traukia. Kuris trumpiausiai šiaudą ištraukia, tas ar ta greičiausiai vės ar ištekės. Kuris iš tėvų ištraukia ilgiausią šiaudą, ilgiausiai gyvens.

Naktį, kai Jėzus gimė, sakoma, gyvuliai kalba, bet patartina jų nesiklausyti, nes jie nujaučia ir kalba apie klausytojo mirtį.

Naktį žmonės važiuoja į Bernelių Mišias. Maži vaikai labai džiaugiasi, kai ateina Kalėdos, nes gauna labai daug dovanų nuo senelio. Lietuvoje vaikučiai daugiau galvodavo apie Kristų, o ne apie dovanas. Laikai keičiasi, o kartu su jais ir papročiai. Gaila, bet mums reikia neleisti tiems papročiams pranykti. Pagalvokime ką Kalėdos iš tikrųjų reiškia ir laikykime jas savo širdyse. Kalėdos — tai taikos ir džiaugsmo šventė, nes Kristus atėjo atpirti žmonijos.

Bernadeta Abromaitytė,
IXa sk.

Šiais metais mūsų šeima su močiute švęs Kalėdas mūsų vasarnamyje. Mes laikomės įvairių papročių per atostogas. Neperkame eglutės, nes esame jų daug pasisodinę. Vieną jų galima matyti pro priekinį langą. Mes jau papuošiamė žibučiais ir įvairiomis puošmenomis. Gražu žiūrėti pro langą, kai vėjas judina žibučius, o paukščiai stovi ir čiulba ant mūsų inkiliukų.

Mes važiuojam į vasarnamį ne vien dėl eglutės. Šiaurėje yra daug gražiau, ramiau ir tykiau. Galime pasivaikščioti ramiai, pamatyti sniegą, rogutėmis pasivažinėti. Jei ir tas nusibosta, einame su tėvu žuvalti ant ledo. Jei yra sniego ant ežero, tai mes naudojames slidėmis. Daug laiko praeina ir dažnai nepasiseka sugauti žuvų, bet smagu pamatyti gamtą ir pasportuoti. Viskas Kalėdų dieną taip ramu. Aš manau, kad Kalėdų atostogas praleisti šiaurėje yra daug smagiau kaip mieste ir palieka didesnę įspūdį.

Algis Balsys, IXa sk.

Man patinka žiema, nes yra daug sniego, švenčiame Kalėdas, gauname daug dovanų ir turime daug kitokių pramogų. Iš sniego gali statyti sniego senius arba svaityti sniego gniūžtes. Per Kūčias mes valgome 12 valgių. Per Kalėdas švenčiame Kristaus gimtadienį. Man atrodo, kad dabar Kalėdoms yra per daug reklamos. Žmonės eina į krautuves ir perka dovanas savo šeimai ir kitiems. Vaikai laukia Kalėdų senio, kad ateitų pas juos ir paliktų daug gerų dalykų. Yra žmonių, kurie tik eina į Mišias per Kalėdas, nes reikia, bet kiek eina dėl tikros Kalėdų reikšmės?

Danutė Čepaitė, IXa sk.

Elenytė atsigulusi lovoje galvojo apie Kalėdų senelį, kokias dovanas jis jai atneš, nes ji šiais metais buvo labai gera mergaitė. Elenytė užmigo ir sapnavo apie Kalėdas. Išgirdo kažkur skambaliukus ir greitai atsikėlė.

Ji nuskubėjo prie lango ir pamatė aštuonias stirnas, kurios traukė roges. Jose sėdėjo Kalėdų senis. Elenytė apsidžiaugė, nes pirmą kartą pamatė Kalėdų senį. Jis jai pamoko ir nusileido ant jų namo stogo. Klump... Elenytė nubėgo prie židinio ir laukė, kol Kalėdų senis ateis pas ją.

— Labas, mergyte! Ar tu buvai gera šiais metais? — klausė Kalėdų senis.

Elenytė atsakė buvusi labai gera, išmokdavo pamokas ir padėdavo mamytėi paruošti vakarienę. Kalėdų senis nusišypsojo ir padavė jai didelę dovaną. Ant jos buvo užrašyta: ELENYTEI NUO KALĖDŲ SENIO. Jis tuojau įėjo į dūmtraukį ir lipo augšty. Elenytė pribėgo prie lango ir matė, kaip jis nuvažiuavo. Kalėdų senis pamoko ir pasakė sudiev...

Aušra Greičiūnaitė, IXa sk.

Mūsų šeimoje Kalėdos visuomet yra labai smagios. Mes dieną prieš Kalėdas švenčiame Kūčias. Visi susirenkame ir pavargome vakariene. Šita vakarienė nėra tokia, kaip visuomet, nes būna įvairių ir kitoniškų valgių. Mes su mama paruošiam 12 valgių, kurie primena 12 Jėzaus apaštalių. Po stalo padedam šieno, kuris primena, kad Jėzus gimė tvartelyje ant šieno. Po Kūčių visi važiuojame į pamaldas. Sugrįžę iš šventovės einame miegoti, nes anksti rytą atidarome savo dovanas. Kalė-

Kūčių vakaro nuotykis

Kūčių vakaras buvo ypatingas Viliui ir Sarūnei. Jie papuošė šiaudinukais eglutę, padėjo mamytėi paruošti įvairių Kūčių vakarienę. Nektart abu skaičiavo ar iš tikrųjų ant stalo yra 12 valgių. Vilija, pamąčius kaip Sarūnas paslėpė kišenėje sauja prėskučių, pradėjo jį barti.

— Ir vėl tu paėmei prėskučius (slizikus), dar gali pritrūkti svečiams! Einu pasakyti mamai.

Nesuskų manęs mamytėi, — prašė Sarūnas, — aš norėjau tik savo mylimus paukštelius jais pavašinti. Mes visko turime. Aš norėjau, kad ir jie pajustų šventes.

Vilija nusileido ir susimąstė. — Tiesą tu sakai, mes galime pradžiuginti paukštelius ir inkilėlin priberti daug grūdėlių, bet ne prėskučių. Mes juk galime ir jiems papuošti kieme augančią eglutę. Bus labai įdomu.

Sarūno akys nušvito džiaugsmu. Mama vaikų sumanymui visai nesipriešino. Vaikai dirbo, trūsė ir prieš sutemą eglutė jau buvo papuošta iš popieriaus iškarpytais paukšteliais bei kitais karpiniais. Eglutės viršūnėje vaikai pririo kukurūzų kekę, o po eglaitę pabėrė riešutėlių. Abu smalsiomis akutėmis stebėjo pro langą kas bus. Pir-

Buvau pas Kalėdų senelį

Aš esu girdėjęs, kad daug žmonių netiki Kalėdų seneliu, bet jie nieko nežino. Aš jį labai gerai pažįstu. Jį sutikau vieną žiemą toli, toli šiaurėje. Aš važiuavau slidinėti. Kūčių dieną. Temstant augštai kalnuose pakilo labai didelė audra, ir aš pasimečiau. Jieškodamas vietos praleisti naktį, aš staiga įkritau į sniegą ir patekau į kažkokį papuoštą urvą, kur buvo daug mažų žmoniukų. Jie mane pagydė ir nuvedė prie didelio žmogaus.

dos ir Kūčios sujungia mūsų šeimą meilėje. Dovanos parodo, kad mes mylime tą žmogų, kuriam duodame. Dievas mus mylėjo ir davė mums visų brangiausių dovaną — Jėzų Kristų. Jėzus dėl mūsų gyveno ir mirė, todėl mes švenčiame Kristaus gimimo dieną.

Aldona Kasperavičiūtė, IXa sk.

Kasmet gruodžio 25 d. visame pasaulyje žmonės džiaugiasi Kalėdų diena. Kanadoje ir Amerikoje yra laisvė švęsti ją. Lietuvoje rusai komunistai, būdami bedieviai, draudžia lietuviams švęsti Kalėdas. Turi tenai visi eiti į darbą, į mokyklą, bet visų širdyse jaučiamas džiaugsmas. Kalėdos visuomet Lietuvai buvo didelė šventė, ir niekas jos negalės pakeisti.

Kūčių vakare šeimos susirenka ir valgo Kūčių vakariene. Seniau laukdavo šiaurinės žvaigždės, bet dabar to papročio nebelaikoma. Dažnai po balta staltiese būna padėta šieno. Ant stalo padedama 12 valgių be mėsos. Šeimai susirinkus, visi prie stalo pasimeldžia, tada pasidalinia plotkele ir pradeda valgyti vakariene. Po vakarienės išdalinamos dovanos. Maži vaikai džiaugiasi naujais žaislais, o vyresnieji tuo, kad kiti laimingi. 12 v. naktį laikomos Mišios. Daug žmonių tuo laiku jose dalyvauja, bet kurie nespėja, eina Kalėdų dieną. Visi krikščionys džiaugiasi Kalėdų švente.

Gailė Šaltmiraitė, IXa sk.

moji pribėgo ruda voveraitė, ir suradusi po eglute riešutėlius, iš džiaugsmo pradėjo kraipyti galvutę ir uodegytę, lyg norėdama atsidekoti vaikams. Inkle susirinko visas būrys net nepažįstamų paukštelių ir jie visi linksmai čirškėjo. Keli žvirbliukai nutūpė ant eglutės ir stebėjosi iš kur atsirado tiek daug nematytų bebalsių paukščių. Vaikų širdelės suvirpėjo džiaugsmu.

— Matai, kaip jiems patinka, — šaukė Sarūnas ir nubėgo pasigirti tėveliams. Tuo tarpu už durų pasigirdo švelniais garsais giesmė "Tyliają naktį". Visi nustebę klausėsi, vaikai net nustojo alsavę. Tėveliai, pavėrę duris, pamatė nemažą būrį jaunių, kuris prieangyje giedojo. Pasveikinę visus, išskubėjo lankyti kitų lietuvių šeimų.

Vilija prisiglaudusi prie mamytės, kalbėjo: — Mamytė, šio vakaro niekad neužmiršiu. Jie taip gražiai giedojo, net paukšteliai nutilę klausėsi.

— Ir aš neužmiršiu. Mano paukšteliai, kaip ir mes, pirmą kartą turi papuoštą eglutę lauke. Tai tikra šventė visiems.

Netrukus atvyko svečiai. Visi sėdosi prie paslaptingo Kūčių stalo, o paukšteliai linksmai čirškėjo ir žaidė kieme. A. Abr.

Jis buvo su didele balta barzda, apsirengęs storais, raudonais drabužiais. Pasirodė, jis buvo Kalėdų senelis. Jis man papasakojo, kaip išvežioja dovanas visoms vaikams pasaulyje, ir pakvietė mane kartu su juo važiuoti. Kalėdų naktį mes abu išskridom. Baigęs dovanas išvežioti, Kalėdų senelis mane išleido prie namų, o jis išskrido atgal į šiaurę. Tai matote yra Kalėdų senelis.

Vaidila Banelis, IXa sk.

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM

Barnabas Mikalauskas OFM Antanas Prakapas OFM
Benediktas Bagdonas, OFM Eugenijus Jurgutis, OFM

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

KRISTAUS gimimo šventės ir NAUJŲ METŲ

proga nuoširdžiai sveikiname
brolius kunigus, vienuoles
seses, parapijų tarybas, or-
ganizacijas, tikinčiuosius ir
visus mielus tautiečius, lin-
kėdami Viešpaties palaimos
bendrame kelyje į Tėvynės
laisvę ir visų gerovę —

Kanados Lietuvių Katalikų
Kunigų Vienybės valdyba

Nuoširdžiai sveikiname

visus mūsų rėmėjus ir visą lietuvišką
bendruomenę

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ progą

Kristus nuolat su mumis! Tai tikint, mūsų
šventės ir kasdienybė igaus gilesnės reikšmės
bei paguodos.

Visus ypatingų būdų prisiminsime kalėdinės
novenos maldose. Kalėdinių sveikinimų išlaidas
skiriame lietuviškai labdarai —

Nekaltai Pradėtosios Marijos
seserys Toronto

Linksmų Kalėdų

švenčių ir sėkmės pilnų

Naujų Metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —

ONUTĖ ir ALFONSAS
SKREBŪNAI

Nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus, pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų bei džiugių NAUJŲ METŲ —

A. B. Beresnevičiai
Toronto, Ont.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ,

laimingų ir džiugių

NAUJŲ METŲ

giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki —

VINCAS, LORETA ir ANTANAS
RUTKAUSKAI

Gedimino stulpai -- Dovydo žvaigždė

AL. GIMANTAS

Vargiai ar kada nors taip plačiai ir beveik visuotinai buvo nagrinėjama lietuvių žydų santykių problematika, kaip šiame savaitraštyje. Atrodo, pakankamai pasisakymų būta iš abiejų pusių, tačiau ir po tokių gana dalykiškų pasisakymų vargiai ar abi pusės bent kiek suartėjo savo nuomonėmis bei įsitikinimais.

Tiesa, buvo pažerta eilė faktų, net kaikiurių detalių, bet abi pusės stengiasi įrodyti savo nekaltumą, kartu apeliuodamos į humaniškumą, atlidumą ir vieni kitų supratimą. Tai iš dalies sentimentinės, daugiau jausmo diktuojamos nuotaikos, kuriomis vadovaujantis net ir prisiekusiųjų teismas vargu ar drįstų daryti galutinį savo sprendimą. Greičiausiai byla baigtusi be vieningos prisiekusiųjų nuomonės, ir teisėjas turėtų skelbti naują procesą.

Vadinasi, išvada, bent kol kas, nėra jau taip šviesi. Jei nestokosime drąsos bei atvirumo, turėsime tarti, kad ir toliau izraelitai žvelgia beveik visuotinai (sic!) į lietuvių tautą kaip žydų žudikus, o mes, lietuviai, taip pat beveik visuotinai (sic!) manome, kad visi žydai anuomet buvo enkavedistai, lietuvių kankintojai, kiek geresniu atveju aiškūs komunistų simpatikai.

Taip dalykams susiklosčius, sunku kalbėti apie didesnę abipusį supratimą, pasitikėjimą, juo labiau apie minimalinę pagarbą bei toleranciją vieni kitų įsitikinimams. Atrodo, kad kraštutiniai nusistatymai ir tokios pat išvados persekioja tiek žydiškąją, tiek ir lietuviškąją pusę. Nesimato jokios prosvaitės bent daliniam kompromisui. Abiejų pusių įsitikinimai kieti, nepalaužiami, nepalenkiami.

Šiandieną sunku dar būtų spręsti, ar egiptiečių prez. Sada-

to skrydis Jeruzalėn ir ištiesimas alyvos šakelės amžiniams arabų priešams bei pripažinimas Izraelio egzistencijos gali būti pavyzdžiu lietuvių žydų santykius svarstant. Jų problemos ir kasdienybė yra kitokia, tačiau pats kelionės faktas ir noras tartis, įieškoti taikos, rasti abipusius ir patenkinamus sprendimus tikrai giliame problemų labirinte vis dėlto ši bei tą rodo. Turint gerus norus, stant savų tautų interesus augščiausi asmeninių yra imanoma pradėti pokalbį, kurio pirmasis įvadas neiškart turėtų vesti į patenkinamą sprendimą. Šiuo atveju aiškinimasis nebūtinai turi reikšti pilstymą iš tuščio į tuščią. Gerokai vieniems nuo kitų nutolus, reikalingas geresnis abipusis pažinimas. Dėlto būtinas dialogas. Išėjties taškas, pripažinkime, itin ribotas ir tamsus, dar vis tam tikrų šešėlių gaubiamas. Izraelitiškasis dėsnis akis už akį ir dantis už dantį, atrodo, sunkiai yra suderinamas su krikščioniškuoju lietuvių mokėjimu atleisti net ir savo priešams. Tačiau skubas laikas, bėga po mūsų kojomis metai vis dažniau ir dažniau nuneša anapus ir tuos, kuriuos žydai laiko žudikais, ir tuos, kuriuos lietuviai taipgi laiko žudikais. Iš abiejų pusių aktyvių liudininkų gretos kasmet mažėja, o su tuo, rasi, mažės ir pasitaikanti neapykanta, nepasitikėjimas, erzelis. Istorijos lapai krinta užmarštin, kyla nauji veidai ir vardai, kuriuos žymiai mažiau liečia įsisenėjusios žaidzos ir nememtasi palikimas. Pagaliau net ir praeityje būta visa eilė šviesių ir bendrų momentų lietuvių žydų santykių raidoje. Koks tikslas visa tai paneigti ar ignoruoti? Politinė realybė tiesiog diktuoja ir lietuviams, ir žydams rasti kiek galint daugiau draugų, nes abi tautos priešų ir taip turi pakankamai. Ar ne nuo to abiem pusėm ir reikėtų pradėti?

Pompano Beach, Florida

ARTEJANT KANADOJE šaltos žiemos sezonui, daugelis lietuvių iš Toronto ir kitų Ontario apylinkių pradeda galvoti apie saulėtą pietinę Floridą ir jos auksinius paplūdimius. Paskutiniaus metais lietuvių turistų skaičius pradėjo sparčiai augti ne tik tai jau seniau įsikūrusiose St. Petersburgo ir Miami Beach miestų lietuvių kolonijose, bet ir Broward apylinkėje — Pompano Beach, kuris yra rytinėje pietų Floridoje tarp Palm ir Miami Beach miestų, tiksliai ketelė kilometrų nuo Fort Lauderdale ir Hollywood aerodromo.

LB Aukstinio Kranto apylinkė, Pompano Beach, jau turi per 70 namų, čia jau nuolatiniai įsikūrusių lietuvių, kurių dėka ir iniciatyva pagyvo visuomeninė lietuvių veikla. Tenka paminėti, kad tarp vietinių gyvenančių tautiečių yra nemažas skaičius darbingo amžiaus žmonių, kurie yra įsitraukę į visokių sričių darbų: motelių verslą, nekilnojamo turto pardavimo - pirkimo agentūras, parduotuves. Sugyvenimas tarp dirbančiųjų ir sulaukusių pensininkų amžiaus, kurie Floridą laiko savo senatvei tinkamu lizdu, yra labai artimas ir draugiškas.

S.m. spalio 30 d. apylinkės suruoštoje gegužinėje dalyvavo apie 130 svečių iš Pompano Beach, Fort Lau-

derdale, Hollywood, Juno ir Palm Beach apylinkių.

Nors yra sunku įsivaizduoti Kalėdas saulėtoje Floridoje, tačiau švenčių nuotaika ir pasirodymai niek nesiskiria nuo šiaurinių kraštų. Daug lietuvių šeimų mokyklos atostogų metu su vaikais atvyksta praleisti Kalėdų švenčių prie šūraso Atlanto. Atsižvelgdama ne tik į vietinių gyventojų, bet ir į lietuvių turistus, LB Aukstinio Kranto apylinkės valdyba ruošia bendras Kūčias su tradiciniais lietuviškais patiekalais Chamber of Commerce salėje, 1601 E. Hillsboro Blvd., Deerfield Beach. Gruodžio 31 d. ruošiamas N. Metų sutikimas su šilta vakariene, šokiais, šampanu ir tam vakarui pritaikyta programa "Inn" restorane, 5727 N. Federal Hwy., Fort Lauderdale.

Planuojantieji atvykti švenčių atostogoms į Pompano Beach ar kitas artimesnes apylinkes bei norintieji praleisti Kalėdų atostogas jaučioje lietuviškoje nuotaikoje, dalyvauti minėtuose rengimuose, smulkesnių informacijų ar rezervacijų reikalu prašome kreiptis pas LB Aukstinio Kranto apylinkės valdybos pirm. Joną Paškų, skambinti vakarais telefonu (305) 946-4389.

Birutė Matulaitienė

Winnipeg, Manitoaba

KARIUOMENES SVENTĖ. KLB Winnipeg apylinkės valdyba 1977 m. lapkričio 27 d. surengė Lietuvos kariuomenės atkūrimo paminėjimą. Jis pradėtas lietuvių parapijos šventovėje pamaldomis, kurios buvo skirtos žuvusiems Lietuvos kariams bei partizanams. Jaunimo tarybos narys Marijus Timmermanas atėjo su Lietuvos trispalve, kurios sargyboje, apsirėngusios tautiniais drabužiais, stovėjo: Nijolė Žiminskaitė, Laima Rutkauskaitė ir Rūta Bėžytė. Pamokslą pasakė kun. J. Bertašius. Iš Sv. Rašto ištraukęs skaitė Stasys Ramanauskas.

Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę, kur iškilmę pradėjo apyl. pirm. Juozas Demereckas, tardamas trumpą įžanginį žodį ir pakviestas trumpa paminėjimą 1918-20 m. buvusius Lietuvos laisvės kovotojus — savanorių-kūrėją Povilą Liaukevičių ir Antaną Samulaitį. Po to jis pakvietė atsistojimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Pagrindinei kalbai pakvietė Jurgį Valaitį, kuris savo išsamią kalbą nušvietė ateities kovas už Lietuvos laisvę. Jo mintys labiausiai sukosi apie jauniosios kartos ateities pasirošimus Lietuvai atkurti. Jo kalba buvo turininga. Visi intensyviai klausėsi, nes paskaitininkas yra jauniosios kartos atstovas.

Apie praeities kovų eigą plačiai kalbėjo buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas P. Liaukevičius. Trumpą žodį tarė ir Lietuvos laisvės kovotojas Ant. Samulaitis. Kalboms pasibaigus visi dalyviai buvo pa-

SVEIKINAME

savo mielus artimuosius, gimines, draugus, bičiulius,
pažįstamus bei jų šeimas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga, linkėdami visiems betlėjinės šviesos skaidraus
džiaugsmo ir gausios palaimos bei didžios sėkmės
naujaisiais metais

A. E. Abromačiai
Ada ir Balys Arūnai
Jonas, Birutė Aukštaičiai ir sūnūs
Antanas ir Marytė Aulinskai,
Oakville, Ont.
A. J. Arštikačiai,
Brampton, Ont.
Ona ir Jonas Ažubaliai
Antanas Ambraška
Viga ir Vytautas Augėnai
Elena Aukštakalnie
J. Araminas,
Montreal, P.Q.

Jadvyga Barzdaitienė
Monika, Antanas Bumbuliai ir dukros
Marija ir Antanas Basalykai
Konstancija Butienė
Stasė Beržinskienė
J. K. Bartkai,
Hamilton, Ont.
Nelė ir Jonas Budriai
Greta Buntinienė,
Wasaga, Ont.
S. ir V. Balsevičiai su šeima,
Ottawa, Ont.
Benas, Vera Cvirkos,
Simcoe, Ont.

Birutė ir Kazimieras Čepaičiai
Apolinaras Čepaitis
Irena, Vidutė ir Petras Čiurliai

Jurgis ir Ona Dementavičiai
J. Z. Didžbaliai ir šeima
K. Daunys
P. V. Dalindos ir šeima
Stasys Dabkus
J. K. Dervaičiai su šeima,
Hamilton, Ont.

Petras ir Ona Derliūnai
Albina ir Jonas Didžbaliai,
Hamilton, Ont.
Irena ir Osvaldas Delkai

Alfonas ir Aldona Erštikačiai,
Stoney Creek, Ont.
Vladas Eišinas

Zigmas ir Ona Girdauskai
K. El. Gudinskai ir šeima,
Hamilton, Ont.

Bronė Galinienė
Albinas Gačionis su šeima
Marija Gečienė

Petras Gaidelis
Vanda ir Petras Garneliai,
Tillsonburg, Ont.

Genovaitė ir Juozas Mockai
Vaclovas ir Liudvika Morkūnai
Marytė ir Vladas Miceika,
Simcoe, Ont.
Stefanija ir Marcellius Meškauskai
Bronius Mikšys
Antanina ir Jonas Mikšiai,
Hamilton, Ont.

I. S. Girdzijauskai
Petras Gulbinskas
J. Gimžauskas,
Hamilton, Ont.

L. Galvosas,
Thunder Bay, Ont.
Antanas Gurevičius
Stasys Grizickas
Vilma ir Kazys Gapučiai
S. K. Gečai
Irena ir Povila Girniai,
Hamilton, Ont.

I. V. Ignaičiai ir šeima
Jadvyga, Jonas ir Edvardas
Ignatavičiai

Vanda, Juozas Jasinevičiai
ir šeima
Augustinas Juzeliūnas
ir šeima
Stasys Jaseliūnas
Ona ir Antanas Jakimavičiai
Morta ir Jonas Jakaičiai,
London, Ont.
Gertrūda ir Vladas Joci
Ona ir Vytautas Juodišiai,
Stayner, Ont.
M. Jasionytė
Vladas ir Petra Jankaičiai
E. ir E. Jankai
M. ir M. Jankai

V. E. Kairiai, Burlington, Ont.
H. Kairienė, Hamilton, Ont.
Mykolas ir Olga Krivickai,
Oakville, Ont.

Elena ir Vytautas Krikščionai
Albina ir Stasys Kavaliauskai
Archit. dr. Alfredas ir Nora
Kulpavičiai
O. V. Kudžma ir Genovaitė
Kudžma, Hamilton, Ont.

Vytas Kulnys ir šeima
Juozas ir Adelė Kizai
Aldona ir Jonas Kutka,
Welland, Ont.

Bronius ir Elena Kišonai
V. S. Kneitai,
Oshawa, Ont.

Petras ir Vera Kovelai,
Hamilton, Ont.

Joana ir Juozas Kvederiai
Grażina ir Haris Lapai
Barbora Latauskienė,
Burlington, Ont.

Vytautas ir Stasė Liuimos
Bronius ir Alytė Liškauskai,
Oakville, Ont.

Genovaitė ir Juozas Mockai
Vaclovas ir Liudvika Morkūnai
Marytė ir Vladas Miceika,
Simcoe, Ont.

Stefanija ir Marcellius Meškauskai
Bronius Mikšys
Antanina ir Jonas Mikšiai,
Hamilton, Ont.

Petras, Gražina Stauskai ir sūnūs — Antanas, Paulius
J. O. Staškevičiai
Port Colborne, Ont.

Juozas, Sofija Skučai,
Montreal, P.Q.

S. B. Sakalai
A. G. Stankai
Ona Savickienė
Marija, Bronys, Audrius Stundžiai

Anastazija ir Petras Ščepavičiai
Janina ir Juozas Šarūnai
Algirdas ir Natalija Šalkauskai
Arija ir Stasys Škėma
Marija ir Pranas Šiuliai,
Hamilton, Ont.

Prel. dr. J. Tadarauškas, Kanados
L. K. Vienybės pirmininkas
Balbina ir Juozas Tamulioniai

Liongina ir Mečys Urbonai
Edmonton, Alta

J. Valiukienė
Marija, Vacys Vaitkai ir dukros

Stepas Varanka ir šeima
Vladas, Aldona ir Leta
Vaitonai

Marija ir Juozas Vaseriai
Emilija ir Paulius Vindašiai,
Delhi, Ont.
Jonas Vaitkus

Delfina Zulonienė
Stasė ir Antanas Zimnickai
J. M. Zubrickai
Juozas Žiurinskas
Olga ir Antanas Želviai,
Oshawa, Ont.

Juzė ir Pranas Žaliauskai
K. B. D. Žutautai
Monika Žekienė
Anelė ir Tomas Žiliai
Elena ir Pranas Žuliai
Jonas-Bronius ir Marija Žekai
J. D. Žiogai,
Delhi, Ont.

Regina ir Jonas Žiūraičiai,
Oakville, Ont.

Ina, Bronė ir Jonas Maziliauskai
V. Matulaitis
Zosė Martinaitienė
Stasė, Alfonsas Mazlaveckai ir Romas

I. J. Nacevičiai
Morta ir Bronius Norkai

Ramutė, Jeronimas Pleiniai ir dukros,
Hamilton, Ont.

Vytautas ir Irena Pečiuliai
Monika ir Bronius Povilaičiai,
Tillsonburg, Ont.

Sofija Pyževienė
Jonas ir Anelė Puteriai
Anita, Regina ir Balys Pakalniškiai,
Hamilton, Ont.

Aldona, Juozas Petrauskai ir šeima
Ada ir Valius Poškačiai,
Holland Centre, Ont.

S. A. Petraičiai
J. J. Pilipavičiai
A. Paulius,
Hamilton, Ont.

Stasė ir Mikas Petruliai
Vladas ir Joana Plečkaičiai
A. ir B. Petrylai
Irena ir Raimundas Paškauskai
su šeima

Justina ir Aloyzas Ramonai,
Oakville, Ont.

Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ont.

Karolis, Aldona Rusinai ir vaikai — Marius, Liudvika
Aldona ir Jonas Rانونiai
Vladas ir Alvina Ramanauskai
M. D. Regina
Marija ir Mykolas Ramanauskai,
Oakville, Ont.

J. A. Ražauskas
Jurgis Račys
Jonas Riauba
A. Rakauskas

Liucija Skripkutė,
Hamilton, Ont.

Prima, Bronius Sapliai ir sūnūs
A. T. Sekoniai,
Stayner, Ont.

Juozas, Zuzana ir Ramunė
Stravinskai
Viktoras, Onutė ir Danutė
Skukauskai
Kun. Ant. Sabas,
Sudbury, Ont.

KRISTAUS gimimo

ir **NAUJŲ METŲ**
proga sveikiname visus
lietuvius šiaip ir anapus,
linkėdami džiaugsmo,
ištvėrmės lietuviškame
darbe ir viltingų
1978 metų.

KANADOS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
HAMILTONO
APYLINKĖS
VALDYBA

HAMILTON ONT

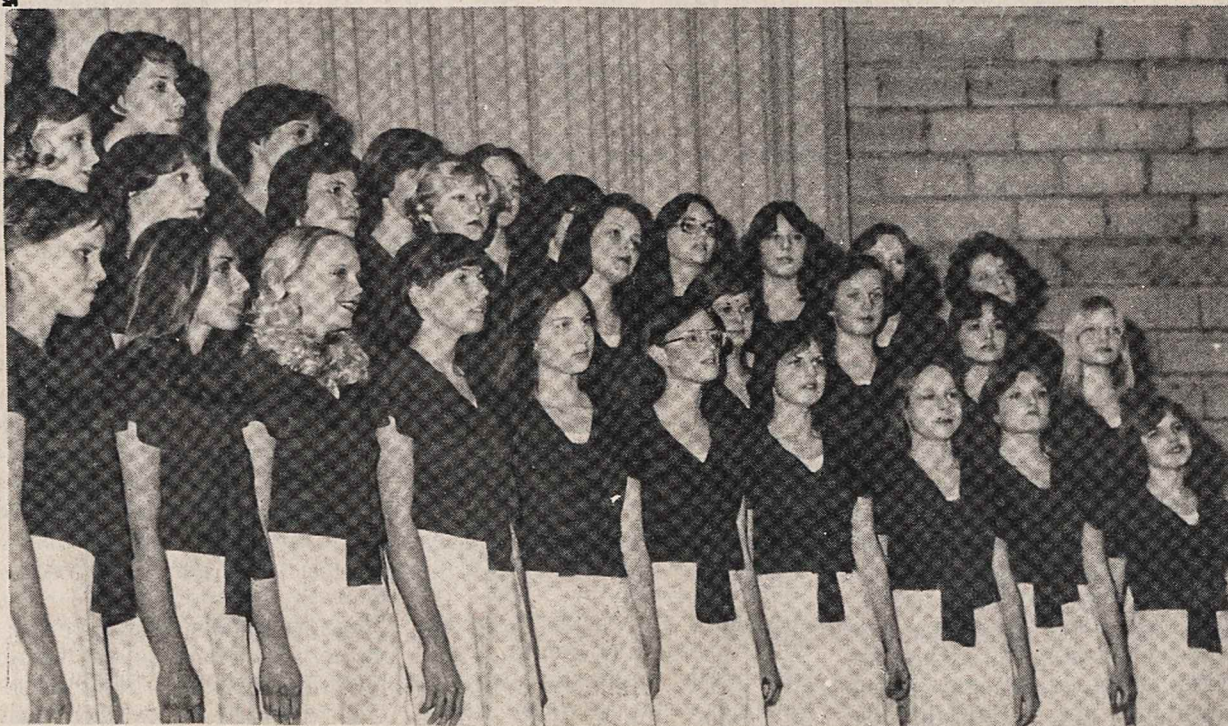
"Jis — kūnas mirštas ir prisikėlęs,
Jis — siela amžiais gyva. Ir amžiais
bus gyvas lietuviškos kūrybos rašytas
žodis, gimęs kovoje dėl Dievo vardo
ir augęs kovoje dėl mūsų tautos prisikėlimo
ir brendęs didžiajai tautų kultūros garbei."
(B. Brazdžionis)

**Sveikina visus rėmėjus,
KALĖDŲ švenčių proga
ir linki sveikatos bei
laimės 1978 metais!**

HLDT "AUKURAS"

Hamiltono Mergaičių Choras "AIDAS",

vadovai bei tėvų komitetas sveikina visus geraširdžius rėmėjus, bičiulius, lietuviško jaunimo meninius vienetus bei organizacijas Kalėdų švenčių proga ir linki darbingų 1978 m.

KLB Hamiltono apylinkės
valdyba rengia
tradicinį

**NAUJŲ METŲ
SUTIKIMAS**

• Pradžia —
8 v.v.

lėjimas suaugusiems — \$17.50,
studentams ir pensininkams — \$14.
Bilietai gaunami sekmadieniais
po pamaldų salėje arba
pas ižd. J. Bajoraitį (86 Melrose
Av. So. Telefonas 549-3483).

Rengėjai

• Šilta ir šalta
vakarienė
• Nemokamas šampanas
• J. Vaičiaus orkestras
• Staigmenos

**gruodžio 31,
šeštadienį,
Hamiltono
Jaunimo
Centre,
48 Dundurn St. N.**

NAUJŲ METŲ SUTIKIMUI dar
yra laisvų stalų. Paskutinė data už-
siregistruoti pas ižd. J. Bajoraitį yra
gruodžio 29. Prašoma neveluoti, nes
vakariene bus duodama tarp 9 ir
10 v.v.

SIRDIES PRIEPUOLIS ištiko ra-
movėną Jurgį Mažulaitį. Linkime
greitai pasveikti.

JAU SUEJO gruodžio 19 d. dveji
metai, kai paslaptinai dingę Vacys
Pašilys. Policijos paieškosimui ne-
davė jokių rezultatų.

ŠAULIŲ RENGITAS kariuomenės
šventės minėjimas paliko apie \$170
nuostoli.

ATKREIPKIME DĖMESĮ į spaus-
dinamus švenčių proga Hamiltono
prekybininkų sveikinimus. Paremk-
me juos, nes jie remia lietuvišką
spaudą.

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS
1978 m. bus vasario 4 d. Rengėjai —
"Aukuras".

KRISTAUS GIMIMO ir Naujų Me-
tų proga Jūsų Hamiltono korespon-
dentas visiems "T2" skaitytojams
siunčia nuoširdžius, vilnietiškus
sveikinimus. K. Baronas

PADEKA

Laimingai atšventė 50 metų vedy-
binę sukaktį š.m. lapkričio 19 dieną
savo artimuju giminiu, draugu ir
parapijiečiu tarpe, reiškiamu nuo-
širdžiausia padėką Hamiltono lietu-
vių AV parapijos klebonui prelatui
dr. J. Tadaraukui už jo tėvišką rū-
pestį dvasiniuose reikaluose; šv. Tė-
vo palaiminimą, šv. Mišias su 50 me-
tų vedybinės sukakties apeigomis
(asistuojant kun. L. Januškaiti ir
evangelikų liut. parapijos klebonui
Ruppental), už vargonininko parūpi-
nimą, invokacijos maldą ir nuošir-
džius sveikinimus. Taipogi nuošir-
džiausiai dėkojame už nemokamai
duotą Jaunimo Centro salę.

Nuoširdžiausias aciū mūsų gim-
inems A. A. Patamsiams, Toliams, E.
Dirsienei ir dukrai už brangias do-
vanas, rūpestį, salės paruošimą, p.
Tolui už tarnybą vaisėse ir kitus

VAIDA-TERESE RICKUTE, baigusi
psichologiją Hamiltono Western uni-
versitete. Taip pat baigusi 10 skyrių
(II-ja) šeštadienines lietuvių mo-
kyklos. Dainavo chore "Aidas".
Ateitininkė, sportininkė, lankiusi va-
dovų kursus. Daug metų priklausė
sporto klubui "Kovas". Dalyvavo
PLS žaidynėse Toronte. Šiuo metu
studijuoja fizioterapiją Hamiltone.

Lietuvių vaikai be lietuvių kal-
bos — nuostolis šeimai ir tautai

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams
- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais kelionių reikalais kreipkitės į

1922 — 55 metai — 1977

Masi

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Florida,je,
Meksikoje,
Havajuose,
Barbadoje,
Ispanijoje,
Karibuose,
Pietų
Amerikoje

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ —

THE J. B. MARLATT

615 Main St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 528-6303

**Nuoširdžiausi švenčių
sveikinimai**

**HAYMISH
DELICATESSEN &
DAIRY**

17-21 King William St.
Hamilton, Ont.,
L8R 1A1
Tel. 522-2854

Importuoti skanumynai
iš visų pasaulio kraštų

Linksmų

ŠVENČIŲ
LINKIME
LIETUVIAMS!

JOOSTEN

mėsos gaminiai, įvairūs skanėstai
201 Ottawa St. N.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-0533

**Linksmų
ŠV. KALĖDŲ
ir
Laimingų
NAUJŲ METŲ**

lietuviams linki savininkai — VLADAS ir ANTANAS
KYBARTAI

OTTAWA MEAT & CATERING

298 OTTAWA STREET NORTH
HAMILTON ONTARIO
L8H 3Z9

MEAT DEPT. 544-0144
CATERING DEPT. 544-0611

**LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ**

ir laimingų
NAUJŲ METŲ
savo klientams ir visiems
tautiečiams linki —

TRI Realty LIMITED

1127 Main St. East Telephone: 549-3594 Hamilton, Ont.

Lietuviška nekilnojamo turto pirkimo ir pardavimo
įstaiga Hamiltone.

ir lietuviai atstovai —

Savininkas
Zigmantas Didžbalis
Antanas Prancėvičius
Vincas Sakas
Eduardas Didžbalis

LINKSMŲ

švenčių lietuviams!

**York Bakery &
Delicatessen**

49 King William St.
Hamilton, Ont.
Tel. 522-6252

HAMILTON

Aukos Tautos Fondui Hamiltone

\$200: DLK Algirdo šaulių klp.; \$128: KLB Hamiltono apyl. valdyba; \$125: Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "Talka"; \$100: Hamiltono Lietuvių Namų A. B., B. Kro-nas; \$60: J. G. Skais'iai; \$50: A. Patamsis, medž. ir žūkl. klubas "Giedraitis"; A. Povilauskas, dr. O. Valaitienė, J. Steiblys, P. Sakalas; \$40: K. Mileris; \$30: J. Lekutis, V. Agurkis, V. Januška, Ot. Stasiulis; \$25: K. E. Gudinskai, A. Obcarskis, P. Breichmanas, P. Kanopa, Z. Puli-anauskas, I. Varnas, Alf. Juozapa-vičius, Gr. Jesevičius, Juozas Ston-kus; \$23: J. Pyragius; \$21: L. Skrip-utė; \$20: A. Rožanskas, dr. B. Vi-dugiris, A. Jonika, P. Masys, J. As-tas, P. Jankus, F. Rimkus, J. Asme-navičius, V. Leparskas, St. Kačins-kas; \$18: A. D. Jankūnai; \$15: V. E. Kairys, J. Bajoraitis, J. Pleinys, J. Mažulaitis, P. Gužas, P. Labuc-kas, P. Brasas; \$14: K. Meškauskas; \$12: M. Repečka, A. Cibas.

\$10: LKSV "Ramovės" Hamiltono sk. valdyba, KLKM Dr. Jos Hamiltono sk. valdyba, E. Giedraitienė, V. Geležinis, L. E. Smitas, A. Prunskus, P. Bružas, Al. Krakaitis, A. Garkū-nas, V. Vasilaiuskas, St. Senkus, L. Mačiūnas, J. Kareckas, J. Romi-kaitis, St. Šešelgis, G. Martišius, P. Latauskas, M. Lazdūtis, J. Dervaitis, E. Boguslauskas, Jonas Kažemėkas, B. Pakalniškis, J. Gimžauskas, E. Repčytė, J. Švilas, A. Giriūnas, M. Stasevičius, J. Miltenis, J. Dubins-kas, J. Naujokas, B. Milašius, K. Deksnys, L. Bacevičius, B. Grajaus-kas, A. Sukaitis, A. Stasevičius, P. Budvydis, Vl. Kezys, V. Pliskevičius, J. Stanius, A. Volungė, J. E. Bub-niai, J. Jurgutis, B. Daugilis, V. Kaz-lauskas, And. Petkevičius, B. Ven-slovas, J. Liaugminas, K. Kvedaras, A. Lukas, S. Pilipavičius, Hamiltono lietuvių pensininkų klubas "Ramby-nas", M. Pikė, A. Tėvelis, Pr. Kaže-mėkas, A. Liaukus, A. Šilinskis, A. Kamaitis, A. Kybartas, E. Lengni-kas, H. Rimkevičius, V. Sakas, L. Gutauskas, V. Pilkauskas, A. Min-gėla, J. Didžbalis, P. Vaitonis, J. Tarvydas, B. Orvidas, J. Kristolaitis, M. Juodis, J. Tomkevičius.

\$8: A. Keličius, M. Jonikas; \$7: J. Stanaitis, J. Vaina, J. Leščius, E. Galinis, K. Bungarda, V. Morkūnas, J. Adomaitis.

\$5: J. Raguckas, A. J. Kaneva, B. Mačys, S. Rakštys, T. Falkauskas, Al. Ulbinas, J. Kaminskas, J. Januš-kevičius, R. Bagdonas, A. Dūdōnis, J. Zurlis, J. Zemaitis, P. Pleinys, B. Grinius, V. Mikuckas, J. Mikšys, B. Jurevičius, K. Urbanavičius, V. Nar-kevičius, J. Staras, V. Kežinaitis, L. Klevas, P. Lesevičius, J. Budnikas, K. Simaitis, V. Bagdonas, B. Ven-gris, V. Miškinis, L. Borusas, J. Kly-

pas, J. Kažukauskas, J. Mačionienė, P. Žulys, D. Kriaučiūnas, K. Mikšys, O. Savickienė, A. Aušrotas, J. Povilauskas, V. Lukoševičienė, V. Čėsna, P. Zubas, L. Meškauskas, Z. Ston-kus, J. Deksnys, S. Ulbinas, A. Šil-galis, D. Kochanka, S. Brasienė, V. Markevičius, A. Petroška, P. Luka-vičius, J. Sadauskas, P. Bobinas, J. Petkūnas, P. Eismantas, A. Budini-nas, K. Rulys, R. Petrauskas, A. Pe-traitienė, G. Melnykas, J. Tolys, A. Vizgirda, A. Gedrimas, K. Baronas, F. Krivinskas, J. Žukauskas, A. Gai-lius, A. Paulius, A. Buinys, V. Švilas, XY, Z. Čekauskas, P. Enskaitis, A. Vainauskienė, J. Bartkus, V. Stabin-gis, J. Rudaitis, D. Stukas O. Petkū-nas, S. Kalvaitienė, S. Urbanavičius, P. Lukošius, Z. Kalvaitis, P. Karec-kas, B. Juodelė, Ribis, A. Matulič, Prielgauskas, S. Dalius, S. Raupė-nas, Z. Didžbalis, P. Girnius, A. Vi-nerskis, P. Siūlys, E. Kudaba, H. Kairienė, K. Norkus, B. Butkevičius, A. Muliūolis, K. Žukauskas, P. Ro-čys, D. Slavinskas, A. Verbickas, F. Ciparis, S. Bikinas, Pr. Seirys, A. Navickienė, L. Kukalis, P. Armonas, F. Urkaitis, J. Bajorūnas, V. Beniūšis, S. Karalėnas, J. Stankus, S. Burdi-navičius, J. Jakimavičiūtė, E. Simon, S. Žvirblys, A. Mikalauskas, A. Juo-zaitis, J. Telyčėnas.

\$4: J. Stungevičius, M. Šniūolis, J. Butkevičius, P. Lukošius, V. Barti-ninkas, J. Stonkus, V. Liškauskas, L. Samus; \$3: A. Pauliukonienė, P. Za-baraukas, J. Sakalauskas, A. Sar-palius, J. Visockis, V. Adamonis, V. Saulis, A. Juraitis, K. Sinkevičius, S. Zioba, J. Bajorūnas, K. Čelias-kas, V. Bilevičius, J. Pacepavičius, R. Purlys, A. Jankauskas, V. Kveda-ras, K. Karaška, J. Karaliūnas; \$2: V. Ikašala, J. Tomkevičius, V. Vitke-vičius, P. Pajarskas, K. Milasevi-čius, K. Jurgelis, A. Godelis, G. Choromanskis, O. Mikšytė, V. Rusi-navičius, A. Elvikis, Juozas Kaže-mėkas, F. Ankus, V. Blaudzys, J. Mačiulaitis, J. Saunorienė, G. Pal-mer, P. Vizbaras, A. Kalmantavi-čius, A. Kaušpėda, A. Bagailiškis, J. Kazickas, M. Trumpickas, J. Ba-nevičius, S. Rukšėnas, P. Rakaus-kas, J. Dragaitis, J. Jokubynas, M. Petkevičienė, E. Meškauskas, A. Pusdešris, B. Vytenė; \$1: V. Domei-ka, A. Ruzgys.

Tautos Fondo Hamiltono sk. valdyba reikiška padėką visiems hamiltoniečiams ir apylinkės lietuviams už aukas mūsų laisvės kovai, tikė-dama, kad ir ateinančiais metais mes visi būsimė vėl duosius mūsų tėvynės reikalams. Ta proga nuoširdi padėką L. Borusui, rinkėjams ir lietuviškai Kanados bei JAV spau-dai.

TF Hamiltono apylinkės atstovėbė

Miami, Florida

BENDRAS KŪCIAS rengia BAL Fo skyrius gruodžio 24, šeštadienį, 6 v.v., Lietuvių Amerikos Piliečių Klube. Kūčių proga duodama au-ka (mažiausiai \$6, už vaikus 3-12 m. — \$3) skiriama šalpai. Negalintieji Kū-čiose dalyvauti prašomi savo au-ka šalpai įteikti ižd. S. Narbutienėi (8958 Emerson Ave., Surfside, Fla. 33154).

N. METU SUTIKIMA rengia LAP

Klubas gruodžio 31 d. savo patalpo-se. Meninę programą atliks Toronto lietuvių jaunimo tautinių šokių ir dainos ansamblis "Atžalynas". Vaka-rienė bus duodama nuo 8 iki 9 v.v. Bilietai suaugusiems — \$10, vaikams — \$5. Adresas: Miami Lithuanian American Citizens Club, 3 655 NW 34 St., Miami, Fla. 33142, USA. Tel. rezervacijoms 931-0556 arba 866-3044. Klubo telefonas 635-4331.

K. V.

Hamiltoniečiai Irena ir Vytautas Biskiai, atšventę sidabrinę vedybinio gyvenimo sukaktį

Nuotr. M. Borusienės

Linksmų švenčių linki —

Zev Nadel tel. 549-3015

Nadel Fur Company, Limited

Manufacturers of Fine Furs

281 Ottawa Street North Hamilton, Canada L8H 3Z6

Tolimoj kalėdinis varpelis
Skamba ilgesiu namų —
Vis artyn ta jo veržiesi
Vienišo gyvenimo keliu...

Šv. Kalėdų proga

sveikiname visame pa-saulyje išsiblaškiusius lietuvius, kartu linkė-dami laimingų 1978 metų. Esame dėkingi už Jūsų dėmesį ir paramą. Kristaus gimimo šventė tejungia mus visus, skleidamas taiką ir ra-mybę mūsų širdyse —

"GYVATARAS"

Pirmosios dienos aukso kasyklose

S. SETKUS

1948 m. kovo pabaigoje išli-pame iš laivo Halifaxo uoste, sėdame ir traukinį ir pro Mont-realį pasukame šiaurės Kvebe-ko link. Montrealyje saulėta, šilta, bet juo toliau į šiaurę, juo pilkesnis dangus. Pasirodo snai-gės. Kitos dienos pavakary įva-ziuojame į dar giles žiemos kraštą.

Į traukinį įlipęs gana malo-nus kanadietis prisistato esąs senas kasyklų darbininkas. Jis lanko vagonuose sėdinčius ke-lis šimtus vyrų nušviesdamas kasyklų gyvenimą teigiamai. Tai sritys nedidelio uždarbio, bet pastovaus darbo. Nėra jo-kio spaudimo, niekas nestovi už nugaros, bet nustatytas nor-mas reikia padaryti. Aiškiai ka-syklų pasiūstas žmogus mums nuraminti, nes iš Europos atsi-vežame nuomonę, kad kasyklo-se tai katgoros darbas. Sutar-tyje pasirašytą vienerių metų darbą teks atlikti gerai, nes ga-li tekti grįžti atgal Vokietijon...

* * *

Kanadietis nurodo vyrams susiskirstyti grupėmis gal net pagal draugystę. Didelė grupė — didesnei kasyklai, mažesnė — mažai. Netrukus grupės pa-kykla atsisveikinti su kelionės draugais. Mūsų grupelė susida-ro pati mažiausia — apie 10 žmonių. Traukinio stadbžiams sučypus, išlipame sniego užpus-tytoje mažytėje stotelėje. Pa-stogėje, vėjo judinamas, barš-ka skardinis užrašas "Cadillac-Kewagama". Nesuprantame ką tas užrašas reiškia, bet jaučia-me, kad tai naujovi mūsų gyve-nimo padangė. Kiek ilgai čia reiks gyventi — niekas nežino. Gal metas, gal ilgiau, o gal ir visą likusį amžių. Mažai teži-no-me apie didelę Kanadą, jaučia-mės dingę jos platybėse.

* * *

Stotelėje mūsų laukia liesas, augsto ūgio, bet lipšnus anglas. Pasisako pavarde ir, padavęs kiekvienam ranką, siūlo lipti į tris naujajaičius automobilius. Veža nepravažintu keliuku ko-kias trys mylios ir nuo kalvelės parodo kasyklą. Vaizdas men-kas. Keliolika į visas puses pa-svirusių medinių pastatų, keli keisti bokštai, ore vandens tan-kas ir viskas. Jokių kitų pasta-tų, jokių medžių. Aplinkui, kur tik akys užmato, plokščia snie-go karalystė.

Nuotaika kiek sugrįžta įėjus į gerai apšviestą šiltą ir erdvią valgyklą, pilną triukšmingų, ne-rūpestingų vyrų prie geriausio maisto kalnų. Matome net apel-sinus, bananus ir vynuoges. Val-gyk kiek tik nori.

Kimbam į krūvas skoningai atrodančių kepsnių ir vis įvai-resnių. Grietinę pilamės iš aso-čių. Manėm, kad tai tik mums suteikti maloni propaganda. Vė-liau pamatėm, kad kiekvieną dieną stalai velykiški. Anglas, superintendentas, patenkintas šypsoi. Giria mus, kad valgo-me švariai, nieko nepalikame lėkštėse. Kanadiečiai palieka daug. Dėlto pyksta virėjai — jiems sunkesnis valymas. Ka-syklą prisideda prie išlaidų, nes tik gerai, sočiai valgantys galės gerai dirbti.

* * *

Gauname mažus kambariukus ilgame barake-bonhauze. Per-miegame pirmą naktį patenkin-ti. Kitą dieną praleidžiame ke-lių parduotuvių miestelyje, pirkdami skolon skalbinius, dar-bo drabužius. Mat, kasykla ap-rūpina drabužiais tik požiemo darbams. Kitos dienos ankstu

rytą jau stovime prie kasyklos vartų.

Stovime ir galvojame, kas bus. Užsirašėme Lietuvoje dirbę sunkiausius darbus. Kitaip ne-šėmė, nors mėginome po kelis kartus. Neėmė jokių baltaran-kių. Juo mažiau mokslo, juo ge-riau. Tuo būdu mūsų grupelė-je susitelkė žmonės su nedide-lio fizinio darbo patyrimu: tei-sėjas, ekonomistas, karininkas, keli studentai, tarnautojai ir vienas operos choro daininin-kas, visad linksmo būdo žmo-gus, mėgstas kiekviena proga miklinti pirštus virš pianino klavišų.

Tame kasyklos kieme visus nuveda prie virš žemės skylės kabančio geležinio narvo, su-laidpina į jį, ir narvas bema-tant dingsta nuo žemės pavir-šiaus. Tik mudu du lietuviai liekame dirbti kasyklos pavir-šiuje. Nujaučiame, kad tai sa-vo rūšies privilegija. Abu gra-baliojamės angliškai, esame kiek vyresnio amžiaus už kitus.

* * *

Tuo ilgai nesidžiaugiame. Gau-name po gerą šluotą, grėblį, kastuvą ir nurodymą pradėti švarinti kiemą, nevalytą turbūt nuo pirmos kasyklos įsteigimo dienos. Užversti visi pakampiai. Reikia laužą traukti iš purvino sniego. Laimė, niekas nestovi už nugaros. Gal tik seka kur iš pakampio. Po pietų naujas darbas: kieme gerokas kalniu-kas juodžemio, kurį reikia kas-ti į vienratį, pasverti ant svars-tyklių, po to stumti į vidų ir pilti į skylę grindyse. Sužinome, jog tai auksažemis, bet jokio aukso nesimato. Auksažemis, pirkas iš kitos, neveikian-čios kasyklos "pariebinti" auk-so gamybai.

Po to — naujas darbas. Eina-me prie bokšto, lendame į aruo-dą. Reikia kastuvais išlyginti auksadulkes. Čia jau kiek blo-giau. Viduje dirbant karšta, su-keltos dulks lenda po visus plyšius, skverbiasi už apikaklės, limpa prie nugaros, o bosas sto-vi viršuje sunėręs rankas, ne-nuleidžia nuo mūsų akių. Mato, kad nesame laikę kastuvo savo rankose. Suplukusiem iki uždu-simo rodo lipti lauk, bet ne-pyksta, nieko nesako, tik moja sekti į jį kitą skyrių.

Skyrius gana didelis, jaukus, pilnas užiančių mašinų. Atida-romas grindyse dangtis. Maty-ti pilna duobė juodos, drumzli-nos alyvos. Reikia alyvą išsemti kibiru, duobę išgramdyti. Iš pradžių semti nesunku, bet ne-bepasiekiant tenka vienam lip-ti į duobę. Netrukus abudu at-rodome išsitemę alyva iki akių baltymų. Nė ženklo mūsų nau-jų darbo drabužių. Visur tik storas alyvos dumblo sluogsnis. Tą duobę išgramdžius, atidaro-ma kita. Svarūs kanadiečiai, mašinų operatoriai, vogčiomis seka mus. Kasykla jiems tikrai įrodo, kad "dypukai" neatvyko į šį kraštą, kaip jie kad bijojo, "atimti jiems duonos", bet dirbti tokių darbų, kurių vengė ka-nadiečiai.

Blogiausia nusivalyti po dar-bo. Pusšiltis vanduo, o ir tas

greitai pasibaigia. Belieka pil-ti ant nugaros muilo miltelius ir braukti purvą žemyn šluo-ta. Parėję krentam į lovą kaip negyvi. Kiti lietuviai beveik pa-tenkinti. Požemiuose darbas ne-sunkus. Reikia uolų sienose iš-gręžti nustatytą skaičių skylių. Kiti kemša į jas dinamitą lazde-les ir... bum!

Dunda požemiai, kaip mūšio lauke, primena Europą karo metu. Šiaip nematyti pavojaus. Nebent uolų lubos, kabančios virš galvų, byrančios su kiek-vienu trenksmu, gali užgriūti ir palaidoti su visomis viltimis bei lūkesčiais sulaukti žmonos iš Europos.

Kitą dieną jau dirbu vienas. Nuveda į didelį žalio aukso "highgrade" sandėlį ir perduo-da nekalbančiam, bet taktiškam angliui, kasyklos patikėtiniui. Niekas kitas į šį sandėlį nelei-džiamas. Mano buvimas nebe tikslas. Kasykla nori parodyti naujiems ateiviams pasitikeji-mą. Bradiyk po auksą, semk jį riešukučiomis, bet... Ant sienos pakabintas plakatas, kuriame pavaizduoti slastai, jų kampe išsigandusi maža pelytė, o apa-čioje įrašas: "Už tiek mažai, tiek daug." Jau visi žinome, kad penki metukai už išsineši-mą aukso už kasyklos vartų...

* * *

Darbas čia įdomus. Pilnos lentynos uolos nuolaužų, susi-maišiusių su geltonu metalu. Kartais kumščio didumo. Pa-skutus peiliu — kiek minkštes-nis, kaip normalus auksas, bet spalva ta pati. Pasieniūose mai-šai bei dėžės lyg ir pelų, bet tai ne pelai, o uolienu, susimai-šiusiu su akus, trupiniais. Kit-тур dubenys, pilni aukšinių plokštelių, gautų sutrynus ma-šinomis didesnius trupinius. Dar kitur — sunkių dulkių kibirai. Reikia kibirus nešti ir pilti į rūgščių lovą, įversti į juos gerą kiekį skysto gyvsidabrio, kuris po tam tikro laiko sustingsta į balto metalo luitą. Belieka tą luitą nuvežti ratukais į valymo skyrių, padėti ant karštos kros-nelės ir žiūrėti, kad grynas auksas jau lietuši į formų plytas. Atšalusias plytas vežame į plie-ninį sandėlį ir krauname į dai-lias krūvas kelionei į Ameri-kos Knox fortą, didžiausią pa-saulyje aukso sandėlį. Ameri-ka superka Kanados auksą, mo-kėdama pastovią kainą — tada \$32.50 už unciją.

* * *

Tai lengvas būdas šiame mū-sų kasyklos sandėlyje išgauti auksą iš "highgrade". Šiaip tenka iškasti iš žemės ir pada-ryti vieną unciją iš kelių tonų uolienu. Mūsų kasykloje — net iš dar daugiau. Čia auksas bai-giasi, nors iširausta į giliausius požemius tuneliais. Kasykla vos beįsilaiko, ir tai tik pigia "di-pukų" darbo jėga.

Už savaitės "privilegija" dirb-ti šiame sandėlyje pasibaigė. Turėjo prasidėti ir prasidėjo "rimtas darbas" — nebejuokais įsitraukti į tikrą kasyklos pul-są, gauti pastovų darbą, jį iš-mokti ir už jį atsakyti gamybi-niais skaičiais.

FLORIDA

THE FARGO MOTEL

10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878

MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausioje pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamen-tai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejybos vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.

Visus malonias kviečia lietuviai savininkai — ALFONSAS IR TERESĖ ŽEBERTAIČIAI

Nauju Metu

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJU METŲ

švenčių proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus —

J. ir A. ANDRIUKAIČIAI

Linksmų Kalėdų ir laimingų naujų metų linki visiems lietuviams

Aštuoniolika atskirų įstaigų ir 250 tarnautojų
366 MAIN STREET E. • HAMILTON, ONTARIO

Telefonas 528-8492

Linksmų Kalėdų švenčių, turtingų ir laimingų naujų metų linki savo klientams —

AND APPLIANCES LTD.

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Telefonai: 522-5028 522-5652

Krautuvės savininkas AL PILYPAITIS

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblio "Atžalynas" sveikina

su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS visus šokėjus, mokytojas, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, plačiąją lietuvių visuomenę, pavergtuosius tautiečius ir linki visiems ištermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga savo gimines, draugus ir pažįstamus sveikina —

Regina ir Petras Bražukai

SVEIKINAME

visus mūsų rėmėjus, tėvus, mokytojus ir mokinius

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, kartu reikšdami padėką už jūsų paramą ir pasitikėjimą —

Toronto Maironio mokyklos tėvų komitetas

Džiugių Kalėdų švenčių ir sėkmės kupinų naujų metų

bičiuliams ir artimiesiems nuoširdžiai linki —

Sofija ir Jonas Tumosa

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname medicinos srities darbuotojus, visus tautiečius Lietuvoje bei išėjimoje ir linkime išlikti stipriam kūnui ir dvasiai —

KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ SĄJUNGOS VALDYBA

VACLOVAS ir JULIJA SKREBUTENAI

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ BEI PILNŲ SĖKMĖS IR SVEIKATOS 1978 METŲ visiems savo giminėms, draugams, bendradarbiams bei pažįstamiems linki —

Švenčių kalakutas

ZIGMAS GIRDAUSKAS

Mykolas Milas grįžo iš darbo su kalakutu po pažastimi. Jo žmona Marytė ištraukė už trumpai nupjautų kojų iš dėžės pliką sparnuotį ir net šūktelėjo iš džiaugsmo:

— Koks didelis ir gražus, kaip alovynos arbūzas!

— Taigi, taigi jau kai duoda ką bendrovė, tai ne dėl juoko; visai tavo ir mano giminei užteks šventėm, tik reikės tą storiulį gerai iškepti.

Susirinko visi trys paaugliai vaikai tėvo "bonų" apžiūrėti. Vyresnieji Tadas ir Marytė greitai apmetė akimis ir nusprendė, kad jis perdidelis. Jauniausias Matas badė pirštais, tikrino paukščio riebumą.

— O kiek laisvų dienų šventėm gausi? — teiravosi Marytė.

— Jau sakau, kai bendrovė duoda, tai dar dribleti: dviem savaitėm paleido. Švenčių šešios dienos ir dar gamybos inventorizacijos trys dienos. Tik antrą dieną po N. Metų man vėl reikės grįžti į darbą.

— Na, gerai, tai bent laiko bus su manim pabendrauti, — džiaugėsi Marytė.

— Taigi, taigi, — nenoromis pritarė Mykolas, išslinkdamas iš virtuvės. — Aš dar važiuosiu smingamosios parsivežti.

Po valandos Mykolas grįžo su sunkia didele dėže. Ten visoms degtinės gamykloms atstovavo dvylika didelių butelių.

— Mykolai, kodėl tiek daug? — klausė Marytė.

— Kvisime juk gimines šventėm, — dėstė Mykolas, — o kai pritrūks, iš kur ištrauksi per šventas dienas. Kas liks, liks, bet geriau turėti atsargą.

Marytė gana smarkiai priešinosi Mykolui dėl jo sudaryto svečių sąrašo, kuris susidarė iš penkiolikos didelių ir mažesnių sielių.

— Na, ir vėl dabar prirašai, prirašai kaip į šermenis kviesdamas, — priekaištavo Marytė.

— Taigi, kaip čia vieną ar kitą paliksi nekviestę; kai sužinos, užsigaus, — aiškino Mykolas.

— Tau lengva sąrašą sudaryti ir "būzo" prisipirkti, o man viskas: ir maistą paruošti, ir namą sutvarkyti, ir dar kiekvienam po dovaną nupirkti. Juk Kalėdos. Tu žinai, kad jie visi su dovanomis ateis.

— Jei taip jau sunku vieną kartą metuose svečius pasikviesti, tai tupėkime namuose šviesas užsigesinę ir šunį apskabinę. Tada tau nereikės nei namo valyti, nei valgių gaminti. Pavalgysime iš dėžučių, kaip ir mūsų šuo Princas, — kirtosi nenusileisdamas Mykolas.

— Jei taip jau nori, tai namą tu valysi, o aš maistą paruošiu, — pagaliau sutiko Marytė.

— Vis tu ir tu, o ką tu nori iš mūsų dukros Marytės padaryti — princesę ar "surprise package"? Ji jau šešiolika atšventė. Tai bus gražu, kai ištėkės ir nustebs savo brangiausią, kad nieko nemoka ir nesugeba tvarkytis.

— Tu, tėvai, tai vis savus vaikus kankinti nori! Jie ir taip labai sunkiai mokosi ir dar atostogų jokių. Pagal tave išeina,

jei ji namuose, tai tegul klaupia ir šveičia grindis. Tu pamiršai, kad mergaitė už poros dienų slidinėti išvažiuoja. O prieš kelionę jai juk ir pailsėti reikia, — nenusileido Marytė. — Žinau, kad esi iš mažo kaimo kilęs. Žinau, kad tau dar daug supratimo trūksta. Nesistebiu.

— Dar pridėk, kad plaukti nemoku, pinigų ir laikrodžio nepažįstu, traukinio nematęs, tai jau turėsi pilną vaizdą apie mane. O tu gaudai mane po gatves ir po parkus, kol prie altoriaus nusitempei, — atsi- kirtu Mykolas.

Kuriam laikui jie abu nutilo. Mykolas degė naują cigaretę nuo nuorūkos. Marytė sukinėjosi apie virtuvės plytą, kilnoda puodus iš vienos vietos į kitą.

— Na, gerai, — pagaliau prabilo Marytė, — kviesk kiek tik tu nori, aš maistą paruošiu.

— Taip reikėjo sakyti iš karto, kodėl dar murmėjai? Aš, kiek laiko turėsiu, tiek pagelbėsiu, — sutiko ir Mykolas.

Atėjus Kalėdų dienai, apie Milų namą visur buvo atkasti sniego takai ir kruopščiai nusišluoti. Priekiniame kambaryje tarp dviejų didelių langų blizgėjo išpuosta eglutė. Princas vogčiomis priedamas uostė ten kabančius, įvairiai blizgančius Kalėdų senio žaisliukus ir šokoladinius nykštukus. Šiaip visa namo tvarka įgavo šventišką nuotaiką; nesimatom koridoriuose išmėtytų batų ir kažkur dingso seni laikraščiai.

Atėjus svečių rinkimosi laikui, pirmieji pasirodė dėdė Juozas ir dėdienė Uršulė. Jie atvyko su pilnu glėbiu ryšulių.

— Tai va, jau ir šventės, — tarė dėdė Juozas, suplodamas Mykolui per petį.

— Taigi, taigi brakšt ir jau čia, — pritarė Mykolas.

Kiek vėliau sugužėjo visi kiti kviestieji su didesniais ir mažais ryšulėliais, kurie buvo skirti Marytei Milienei ir jau paaugusiems vaikams. Mykolui kiekvienas vyriškis įbruko į rankas po gražiai išpuostą butelį.

Pagaliau visi vyresnieji svečiai buvo susodinti už garuojančiais valgiais apkrautų stalų, kurių viduryje rausvai karščio nudažydąs pūpsojo Mykolo kalakutas. Mykolas pripilstė degtinės stikliukus ir, pasikvietęs Marytę iš virtuvės, ragino svečius išgerti už šeiminingės sveikatą. Visų stikliukai greitai pakilo. Vėliau Mykolas prašė, kad kiekvienas svečias ragintų kitus gerti ir linkėtų linksmų švenčių. Pirmas ratas praėjo be didelių ginčų, tik kaikiurios moters pradėjo aiškinti savo fizines silpnybes. Vyrai visi dar laikėsi, tik jiems raudavo veidai, nosys ir garsėjo kalbos.

Dabar už šeiminingą, kad gyventų, nesentų ir savo vaikus patriotais ir moksliniais išau-gintų, — iškėlęs stiklėlį šaukė Mykolo draugas Vincas.

— Už šeiminingą! — šaukė visi vyrai kartu.

— Užaugt tai tikrai užaugo, bet ar jie bus mokslinčiai ir patriotai, dar negaliu pasakyti, — lyg ir teisinosi Mykolas, išlenkdamas stiklą.

— Tai tu, Mykolai, dar abe-

joji? — įsiterpė dėdė Juozas.

— Tai kad nevisada "taip stojasi, kaip storėjasi", — aiškino Mykolas. — Žiūrėk, ir tėvai padorūs, ir patriotai, ir tėvynės reikalams dolerių negaili, o jų vaikai, šio krašto tuštybių prisirankioję, pradeda kanapes rūkyti ar basi vaikščioti.

— O aš savo žmonai Rūtai vis sakau ir sakau: tik išmokyk savo dukras gerus bulvinius blynus kepti ir dar kugelį, tai tikrai lietuviškus žentus gausim, — šaukė Valentinas iš kito galo stalo, — kaip tas posakis — pas visus vyrus meilė ateina per pilvą...

— Na, ką jūs, vyrai, čia tauš- kiat! Jūs žinot, kad visos lietu- vaitės moka ir mokės blynus bei kugelį kepti, nes ir jos tuos dalykus mėgstą. Tik tie mūsų kavalieraičiai net studentauti padoriai nemoka. Jie po kele- rius metus vienam kurse sėdi, — išbarė dėdienė Uršulė. — Jie per daug prabangiai išau- ginti, jokio vargo nei bado ant savo kailio nepatyrę. Kai mes mokėmės, tai kilogramas plyte- lių cukraus ir trisdešimt dienų buvo išdalintas. Jei kada susi- gundei saldeseį kavą išgerti, tai gale mėnesio turėjai gerti be cukraus.

— Žiūrėkit, ir čia koks per- teklius — buteliams ir val- giams ant stalo vietos neužten- ka, — prisijungė Mykolo sesuo Katriutė. Lietuvoje, jei tėvas sukombinuodavo porą litrų šventėms jautį ar linus parda- vęs, tai namuose būdavo didelė puota. O kiek tu Mykolai pir- kai?

— Visi mes šaukiame, kad vai- kai nesugeba mokytis ir nemo- ka gyventi, bet ar mes juos mo- kom? — įkišo savo graši Myko- lo brolis Jonas. — Mes juos le- pinam, jiems pataikaujam iki jiems nusibostam, tada jie kup- rinę užsimetę iškeliauja iš na- mu. Jeigu jie išsilaiko namuo- se iki šešiolikos metų, mes jiems nuperkam automobilį ir palei- džiam pagrasinę: žiūrėk, kad policija nepagautų...

— Atrodo, kad iš jūsų visų aš čia esu laimingiausias, — įsi- terpė iki šiol tylėjęs Mykolo draugas Antanas. — Aš nei vai- kų turiu, nei žmonos — vienas kaip tikras Dievo paukštelis; nei rūpesčių jokių. Tik gyvenk ir norėk, kad ilgai gyventum... O žinote, kiek pas mane širdyje gaudumo susirenka, ypač kai šventės ateina. Aš esu vienas — nei su kuo plotkelę sulaužyti, nei žodeliais pasidalinti. Ji vie- na ten, tėvynėje, o aš čia, kaip pakelės smilga rudenį... Jei mes būtume galėję būti tokiais laimingais, kaip jūs čia visi, tai tikrai visas jūsų klaidas būtu- me padarę ir dar pakartoję...

Antanui per skruostus nurie- dėjo dvi didelės ašaros.

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir laimingų NAUJŲ METŲ

linkime sesėms bei broliams šauliams pavergtoje Tėvynėje ir laisvajame pasaulyje.

Visus 1978 metų šauliškus darbus skirkime nepriklausomos Lietuvos atstatymui —

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos valdyba

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

sveikina visus šalpos rėmėjus, linkėdama

Linksmų ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sveikų naujų metų

Prisiminkime tautiečius, kurie negali savimi apsirūpinti.

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

Linksmų šv. Kalėdų

bei laimingų ir sveikų NAUJŲ METŲ

LINKIU GERB. DVASISKIAMS, GIMINĖMS, BICIULIAMS BEI VISIEMS LIETUVIAMS.

NUOŠIRDŽIAI —

Marija F. Yokubynienė

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga, linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

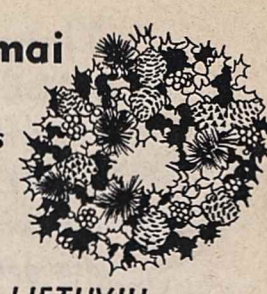

SIGITA ir VYTAUTAS AUŠROTAI

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams, bičiuliams ir pažįstamiems

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga —

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Toronto "Baltijos" jūrų šauliai sveikina

brolius bei seses šaulius ir visą lietuvių bendruomenę

SV. KALĖDŲ ir Naujų Metų proga — Kuopos valdyba

ŠV. KALĖDŲ ir

Naujų Metų

švenčių proga sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir linkime geros sveikatos bei kasdieninės

Viešpaties

palaimos —

A. B. Liškauskai su sūnumis

šv. Kalėdų Naujų Metų

proga sveikina gimines, bičiulius, draugus bei pažįstamus —

EMILIJA ir POVILAS JARAŠIONAI

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

savo bičiulius lietuvius
Kalėdų
švenčių
proga ir linkime
visiems didžiai
sėkmingų
naujų metų —

Aldona, aldermanas Tony O'Donohue
ir sūnus Danny

Sveikinu visus bičiulius,
draugus bei pažįstamus,
gyvenančius Toronte ir kitur,
ŠV. KALĖDŲ bei
Naujų Metų progą —

Jonas Maniūška

Kalėdų švenčių ir
Naujų Metų
proga

sveikiname visus gimines,
draugus bei pažįstamus —

M. B. Genčiai ir
mama

ŠV. KALĖDŲ
proga sveikiname gimines,
draugus, pažįstamus ir linkime
džiugių bei sėkmingų
NAUJŲ METŲ —

Aldona, Algis Vaičiūnai ir šeima

Linksmų
šv. KALĖDŲ
ir laimingų
NAUJŲ METŲ
linki savo klientams,
draugams ir
pažįstamiems —

HENRIKAS, DALIA STEPONAIČIAI
ir SŪNUS PETRAS

Linksmų
ŠV. KALĖDŲ ir
laimingų
NAUJŲ METŲ

linkim savo draugams,
pažįstamiems ir
giminėms —

A. J. BIRGIOLAI

Sveikiname
KRISTAUS
GIMIMO
SVENČIŲ
proga, linkėdami
laimės ir džiaugsmo
NAUJAIS METAIS —

R. A. GRIGONIAI
ir
SŪNUS

Latvių jaunimas Toronte surengė budėtuves prie miesto rotušės Latvijos nepriklausomybės šventės proga. Ši demonstracija buvo parodyta devintosios televizijos stoties
Nuotr. J. Ligerio

Venecuelos lietuvių suvažiavimas

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ
Mūsų bendradarbė Venecueloje

Kaip visose tautinėse grupėse, taip ir visą lietuvių išlaikymo darbą Venecueloje tenka dirbti tik mažai grupei. Kita dalis prisideda tik prašoma prie atskirų darbų, o likusioji dalis yra visai pasitraukusi nuo bendruomenės veiklos.

1977 m. lapkričio 27 d. XVII-me suvažiavime buvo renkama nauja Venecuelos Lietuvių Savivaldos Bendruomenės centro valdyba. Prezidiumą sudarė: kun. Nikodemus Saldukas, Henrikas Gavorskas, Juozas Kukanauza, Aurelija Žalnierūnaitė-Ross ir Vladas Mažeika. Pirmninkavo Juozas Kukanauza. Mandatų komisija: Albina Rodriguez, Juozas Zavadzkas, Julius Vaisiūnas.

Suvažiavimą raštu sveikino: St. Lozoraitis — diplomatinio šefas, Br. Nainys — PLB pirm., dr. J. K. Valiūnas — VLIKO pirm., vysk. V. Brizgys ir Brazilijoje atstogaujantis mūsų kolonijos kapelionas kun. A. Perkumas. Visų bendra mintis buvo — Venecuelos lietuviai, nors ir negausūs, bet savo darbais pralenkia nevieną didelę lietuvių koloniją.

Užsiregistravo 27 atstovai: Karako 18, Maracay 4, Valencijos 5. Nedalyvavo Barquisimeto (apie 350 km nuo Karako) ir Maracaibo (800 km) kolonijos.

Inž. Vladas Venckus Venecuelos LB centro valdyboje dirba nuo 1949 m. su maža pertrauka.

Trejų metų veikla

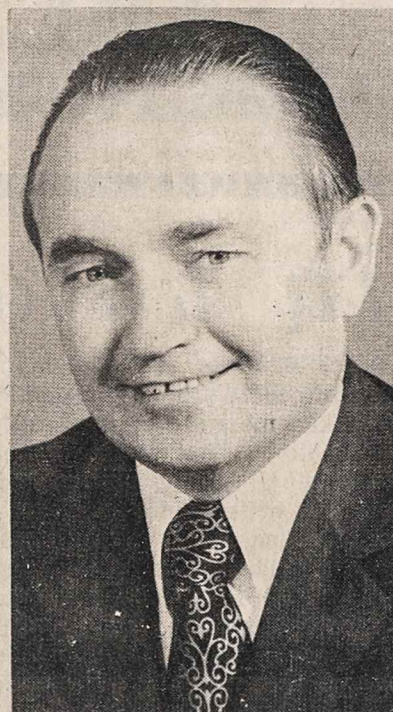
Visais Venecuelos dvasiniais reikalais rūpinasi bendruomenės kapelionas kun. A. Perkumas. LB santykiai su kitų okupuotų kraštų organizacijomis yra nuoširdūs ir korektiški. Prieš trejus metus su dideliu džiaugsmu mūsų bendruomenėje reikišė JAV ambasados pareigūnas dr. Vytautas Dambra.

1975 m. Vasario 16 minėjimas įvyko Maracay mieste, Luisos ir Henriko Gavorskų daugiaauščio namo didžiojoje salėje. Paskaitą skaitė III-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dalyvė Rita Deveikytė. Meninę dalį atliko Valencijos miesto tautinių šokių grupė, vadovaujama Aurelijos Žalnierūnaitės-Ross. Į suvažiavimą atvyko dr. V. Dambra su ponia, Latvių Bendruomenės atstovas ir Maracay radio stoties direktorius.

Prie svarbesnių parengimų priskaityti solistų N. Linkiūtiūtės, Bernardo Prapuolenio ir pianistės Raimondos Apieikytės koncertus Karako ir Valencijos miestuose. Menininkais Valencijoje rūpinosi Audronės Martines šeima, Karake — Br. ir N. Deveikių šeima. Pabaigoje susipažino ir su dr. V. Dambra. Koncertą Karake organizavo jaunimo sąjunga.

1975 m. balandžio 16 d. kardinolas Jozef Mindzenty apsilankė lietuvių suruoštame jo garbei pobūvyje dr. Vyt. Dambrovos rezidencijoje. Dalyvavo apie 120 asmenų. Venecuelos lietuvių vardu garbingą sveikinimo centro valdybos vicepirm. H. Gavorską, įteikdamas specialiai įgraviuotą plokštę su reikšmingu įrašu:

Sibiro Kankinių Motina,
Globok Marijos žemė —
Lietuva
Ir Vengrijos kardinolą —
kankinį Jozef Mindzenty.
Plokštė buvo perrišta trispalve lietuviška juosta. Atsidėkodamas kardinolas tarė: įteiktoji dovana yra jo gyvenimo gražiausias perlas. Tą istorinį susi-

J. KUKANAUZA, dabartinis Venecuelos Lietuvių Bendruomenės pirmninkas

tikimą su lietuvių bendruomene organizavo Nelsų šeima, dr. Vyt. Dambra ir Jūratė de Rosales.

1976 m. Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 15 d. La Vejoje. Mišių metu giedojo Čikagos sol. Roma Mastienė, akompanavo prof. Pablo Manelski, lietuvininkės mokyklos mokinių choras, vargonavo Jūratė de Rosales.

Po pamaldų seselių salėje įvyko minėjimo aktas ir koncertas. Minėjimas pradėtas dr. Vyt. Dambrovos paskaita, po kurios sekė latvių, ukrainiečių ir lenkų bendruomenių atstovų sveikinimai. Sveikinimo telegrama buvo pasiųsta Venecuelos prezidentui Carlos Andres Peres. Meninę dalį atliko Čikagos lietuvių operos sol. Roma Mastienė (kelionės išlaidas apsimokėjo pati). Venecuelos simfoninio orkestro muzikas Donatas Jakavičius su savo kolega, akompanuojant Pablo Manelski, pagrojo lietuviškų dainų pyne.

Pranešėja buvo diplomuota vertėja Danutė de Rosales. Šio sėkmingo koncerto "kaltininkė" laikome sol. Romą Mastienę, kuri buvo pirmoji mūsų Venecuelos LB mecenatė už Venecuelos ribų. Viešnia R. Mastienė taip pat turėjo progos susipažinti ir su Maracay miesto vaishingais tautiečiais. Jos viešnagė rūpinosi J. ir A. Vaisiūnai.

Kiti darbai

Tautinių šokių festivalyje Čikagoje dalyvavo Karako ir Valencijos miestų jaunimo tautinių šokių grupė, vadovaujama mokytojos Aurelijos Žalnierūnaitės-Ross. Pasaulio LB vicepirmninkas Jonas Kavaliūnas lankėsi Venecueloje ir turėjo progos susipažinti su Karako,

Maracay ir Valencijos jaunimu bei mokytojais. Karake buvo globojamas senų pažįstamų dr. E. ir Vl. Gutauskų.

1977 m. Karako lietuvių surengtas Vasario 16 minėjimas išsivystė į "Baltiečių Dienas" (idėja — dr. Vyt. Dambrovos). Kanados mergaičių choras "Aidas" paliko gražiausius prisiminimus Venecuelos Lietuvių Bendruomenėje. Viešnagė rūpinosi Karako apylinkės valdyba ir privatus asmenys.

PLB iniciatyva lankėsi kalbininkas dr. Antanas Klimas. Jo priėmimu bei konferencijų organizavimu rūpinosi Venecuelos LB centro valdybos visuomeniniams reikalams atstovė dr. Rita Deveikytė, sn, talkinama Danutės de Rosales. Jaunimo sąjungos pirmninkas sudarė progą pažinti Maracay miesto lietuvių gyvenimą.

Baigdamas pranešimą, inž. Vl. Venckus nuoširdžiai padėkojo visiems, ypač VLB centro valdybos vicepirm. Henrikui Gavorskui, kurie per eilę metų prisidėjo prie Bendruomenės darbų. Naujai išrinktai valdybai trejiem metams palinkėjo tęsti lietuvių išlaikymo darbą, neatlyginamą pinigais, bet nuopelną morale prasme. Kiekvienas mūsų turime vienoki ar kitoki būdą prisidėti.

Naują centro valdybą sudaro: Juozas Kukanauza — pirmninkas, inž. Linas Mažeika — vicepirmninkas, Petras Kriškiūnas — išdininkas, Aurelija Žalnierūnaitė-Ross — sekretorė, gyd. Vladas Gutauskas — narys.

Revizijos komisija: pirm. Vl. Mažeika, nariai — E. Gutauskienė, A. Vaisiūnienė. Garbės teismai: pirm. inž. Vl. Venckus, nariai — H. Gavorskas ir J. Vaisiūnas. Be to, centro valdybos nutarimu ryšiams su baltiečiais palaikyti pakviesta Jūratė Statkutė de Rosales. Spaudos atstove pakviesta Aleksandra Vaisiūnienė.

Naujasis VLB centro valdybos pirm. J. Kukanauza yra visuomenės veikėjas, kelių Venecuelos LB leidinių bei žurnalų redaktorius. Šiuo metu redaguoja neperiodinį leidinį "Gairės". Visuomeniniame darbe reikišia apie 30 metų. Augina gražią keturių vaikų šeimą. Visi šeimos nariai kalba lietuviškai. Dvi dukterys sukūrė lietuviškas šeimas. Naujam centro valdybos pirmninkui linkime sėkmingai puoselėti lietuvišką veiklą, o buvusiam ilgamečiui pirm. inž. Vl. Venckui dėkojame už jo ištvermingą lietuvišką veiklą. Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu. Dabartinio VLB centro valdybos pirmninko adresas: Juozas Kukanauza, Calle Marte 89-21, El Trigo Notre, Valencia, E-do Carabobo, Venezuela.

Visus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname

KALĖDŲ švenčių
proga

ir linkime laimingų 1978 metų —

J. J. A. V. Valiuliai

FLYNN'S gėlių krautuvė

(savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus
į dieną į visas ligonines ir laidojimo namus.
Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-
tvarko gėles vestuvėms. Adresas:

139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

SVEIKINAME

gimines,
draugus,
pažįstamus
ir visus
lietuvius

šv. Kalėdų proga ir linkime
laimingų naujų metų —

Eugenija, Adolfas Sagevičiai
ir šeima

Nuoširdžiausi linkėjimai

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų progą
visiems savo klientams ir bičiuliams

GIFTS INTERNATIONAL INC.

N. ir J. VAZNELIAI

2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio
dirbinių. Ypač didelis gintaro dirbinių pasirinkimas.

Mielus savo klientus, draugus bei pažįstamus

Kalėdų ir Naujų Metų progą

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai

įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Džiugių šv. Kalėdų
ir sėkmingų
naujų metų

visiems klientams ir
pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS,

vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas

1113 Dundas Street West, Toronto

Telefonas LE 3-5454

LINKSMŲ palaimos **KALĖDŲ**,
laimingų pilnų
sėkmingų **NAUJŲ METŲ**

klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems

linki —

Tel. 537-9070

namų 763-6256

Lietuviška gėlių krautuvė "Petals" —
savininkė V. Siminkevičienė

Kalėdų švenčių ir
Naujų Metų progą

nuoširdžiai sveikina
mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos
ir sėkmės sekančiais
metais —

V. BAČĖNAS,
All Seasons Travel Agency

2224 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas 533-3531

LAIMĖS ir
SĖKMĖS
nuosirdžiai
linkime
mieliems
kooperatyvo nariams ir visiems
tautiečiams ŠVENTŲ KALĖDŲ
ir NAUJŲ METŲ proga —

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

Visus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikinam su

šv. Kalėdomis
ir linkime džiugių
Naujų Metų —

Ona Urnavičienė
ir Ramošų šeima

Geriausio linkėjimai šv. Kalėdų

ir

Naujų Metų proga

visiems klientams, draugams bei pažįstamiems —

DUFFERIN RADIO a. TV. 1000 COLLEGE ST.

Savininkas P. Užbalis

Dėkojame mieliems savo
klientams lietuviams už
dėmesį, sveikiname jus
šv. Kalėdų proga
ir linkime gerų
naujų metų —

**ASTRA MEAT PRODUCTS &
DELICATESSEN**

2238 Bloor St. W.

Tel. 763-1093

Sav. J. CZANIECKI

LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ GAMINTOJAI
Stouffville Creamery savininkai

Stasė ir Aloyzas VISKONTAI

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINA VISUS LIETUVIUS PLAČIAJAME

PASAULYJE, DRAUGUS, GIMINES IR

PAŽĪSTAMUS, LINKĖDAMI DAUG

DŽIAUGSMO IR LAIMĖS.

Mieliems lietuviams linkiu
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

100 Adelaide St. W.
Suite 107

Tel. 366-4182

Toronto gintariečiai šoka Niujorko lietuviams Kultūros Židinyje 1977 m. lapkričio 19 dieną Nuotr. O. Burzdžiaus

Duona ir žaidimai

M. Stonys

Pirmaisiais krikščionybės amžiais Romos imperija buvo didelė, turtinga ir galinga. Daug užkariavusių tautų buvo romėnų vergais. Kad miestuose susispietę žmonės būtų ramūs ir nespriešintų romėnų valdžiai, buvo rūpinamasi, kad visiems būtų pakankamai duonos ir pramogų. Buvo rengiami sporto žaidimai, lenktynės, teatrai, eisenos, šventės ir cirkai. Juose dalyvaudavo minios žmonių. Romėnų valdžios ir pavergtųjų šūkis: duonos ir žaidimų. Tada berastiams darbininkams, tarnams, kareiviams ir vergams užteko duonos ir žaidimų.

Siais moderniais laikais imperijos yra beveik išnykusios. Jų liko nedaug: Europoje tik viena — komunistinė Rusija. Ji taip pat, kaip ir Romos imperija, yra užkariavusi, prisijungusi daug svetimų žemių ir tautų. Pavergtos tautos nemėgsta ir net nekenčia rusų tautos, jos istorijos, jos kalbos ir rusiškos kultūros. Ypač nepakenčia rusiško komunizmo, materializmo ir ateizmo, kurie stengiasi išplėsti iš žmogaus Dievą, tautybę ir žmogiškąjį orumą.

Komunistinės Rusijos imperijos valdovai, kaip ir romėnai, nori, kad pavergtieji nespriešintų komunistų partijai ir valdžiai, todėl laikosi to paties šūkio — duonos ir pramogų. Duonos rusų komunistinė valdžia daug neduoda, nes jos visada trūksta, visada reikia stovėti eilėje ir laukti. Bet pramogų ir žaidimų komunistų partija duoda tiek, kad lietuvis, latvis ar ukrainietis neturėtų laiko pa-

galvoti apie savo varganą nedaug, sugriautą gyvenimą, žmogaus teisių paneigimą, jo tautos istorijos, papročių ir kultūros žalojimą. Kiekviename žingsnyje siūloma degtinė, alus, vynas. Kiekviename kolūkyje ar įmonėje laisvalaikis užpildomas ateistinių ar partinių lektorių paskaitomis, rusiškais propagandiniais kino filmais, sporto pratimais, žaidimais ir įvairiausiais saviveiklininkų darbais, pradedant chorais ir baigiant kaimo kapelomis. O kur visokie "pasitobulinimo" kursai, liaudies universiteto paskaitos, kariniai pratimai ir apmokymai, komjaunimo susirinkimai ir šokių vakarėliai! Tų komunistinių žaidimų tiek daug, jog lietuvis nebūti laiko nei rimtesnės knygos paskaityti, nei su senesniais išsikalbėti apie tuos laikus, kai Lietuvoje rusų nebuvo ir rusiškų įsakymų nereikėjo klausyti.

Bet dabartiniai laikai — ne romėnų. Dabar pavergtam lietuviui, estui ar gruzinui nebeužtenka duonos ir žaidimų. Dabar pavergtas lietuvis nori būti žmogumi ir lietuviu. Pavergtų ir engiamų tautų žmonės nori laisvės ir savos valstybės. Jie nebūti rusams vergauti už duoną ir žaidimus. Tik pavartykime okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudos leidinius: "LKB Kroniką", "Aušrą", "Varpą", "Dievą ir Tėvynę", "Rūpintojėlį" ir kitus. Juose lietuvis atmeta visus žaidimus ir šaukiasi laisvojo pasaulio pagalbos, reikalaujamas pagrindinių žmogaus teisių ir laisvės savo tautai. Laisvę gavo

visos Afrikos tautėlės, kurios niekad jos neturėjo, tik Lietuva, Latvija, Estija ir kitos komunistinės Rusijos tebėra pavergtos, išnaudojamos ir skriaudžiamos. Tos tautos yra didelių ir mažų valstybių užmirštos ir pasmerktos vergijai. Kuo jos nusikalto, kad JAV, Anglija, Kanada, Prancūzija, Vakarų Vokietija nebūti jų prisiminti ir užtarti? Ką Lietuva padarė, kad ji atiduota komunistinės Rusijos vergijai?

Tuose pogrindžio leidiniuose tiek daug sielvarto ir šauksmo, tiek maldavimų, kad ir lietuvis būtų laikomas bent tokiau žmogumi, kaip Afrikos juodasis! Tuos pagrindinius leidinius paskaitčius, norisi paklausti, ką veikia Jungtinių Tautų Organizacijos žmogaus teisių komitetas? Ką veikia Jungtinių Tautų Organizacijos dekolonizacijos komitetas? Ar tie komitetai jau baigė savo darbus? Ar jau pasaulyje nebėra kolonistų ir imperialistų? Ar nebėra pavergtų, išnaudojamų ir naikinamų tautų? Ar nėra dvidešimtojo amžiaus pabaigos gėda, kad Jungtinių Tautų Organizacija tiek mažai mato ir dar mažiau žino? Ar ir JTO mano, kad žmogui užtenka duonos ir žaidimų?

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

DŽIUGI NAUJIENA

Garbė Dievui augštybėse, ramybė žemėje geros valios žmonėms, kuri ir vėl ataidi nuo Betlėjaus laukų, tebūnie naujo taikos bei meilės įkvėpimu šiame laikotarpyje.

Telaimina jus bei
jūsų šeimą
Betlėjaus Kūdikis ir
teveda per ištisus
metus.

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų naujų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei
pažįstamiems

Valteris Drešeris

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Istaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Geriausio linkėjimai šv. Kalėdų

ir

Naujų Metų proga

visiems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems

P.T. SERVICE CENTRE

Sav. A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

1862 Mattawa Ave., Mississauga, Ont.

Tel. 279-4371

Linksmų šv. Kalėdų

ir sėkmingų 1978 metų

linkime mieliems klientams, bičiuliams

ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir F. JANAVIČIAI

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Savo mieluosius klientus ir draugus

šv. KALĖDŲ ir NAUJŲ 1978 METŲ

proga sveikinu, linkėdamas sėkmės

JONAS V. MARGIS, Phm. B.

"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.

Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Gerbiame klientus,

bičiulius bei pažįstamus

šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga nuosirdžiausiai sveikiname ir linkime

viso geriausio

PARKSIDE MEAT MARKET

MAISTO KRAUTUVĖ

335 Roncesvalles Avenue Telefonas LE 5-1258

Geriausio linkėjimai

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

visiems mano klientams, draugams bei

pažįstamiems —

Walter's Barber Shop

lietuviška kirpykla

874 College Street

Sav. W. Lastauskas

Linkiu jums palaimos pilnų Kalėdų,
laimingų bei sėkmingų naujų metų

UBBENS LTD.

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

Sveikiname
visus
lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
Metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "PARAMA"

1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas LE 2-8723,

Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

Kalėdų ir
Naujų Metų
proga

**spaustuvė
TIME PRESS**
82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

Linksmų

KALĖDŲ
švenčių ir

laimingų naujų metų
visiems klientams,
draugams ir pažįstamiems
linki —

JONAS M. GUOBA,
advokatas

**SV. KALĖDŲ
ir NAUJŲ
METŲ** proga

sveikiname visus savo
klientus, draugus ir pažįstamus
Candlelight Caterers
tel. 667-8260, 667-8280

JOANA IR STASYS BUBULIAI

Visiems lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir
laimingų
NAUJŲ METŲ —

Turner & Porter
436 RONGESVALLES AVE.
Toronto, Ont.

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblis GINTARAS

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA Toronto lietuvių parapijas, institucijas,
organizacijas, visą lietuvių visuomenę ir linki džiugių šv. Kalėdų bei gintarinių
naujų metų

Ir pavergtieji moka juoktis

"Kritikos" žodis yra išbrauktas iš oficialaus sovietų žodyno. Kas jį pavartoja, gali lengvai patekti į kalėjimą, koncentracijos stovyklą ar net į psichiatrinę ligoninę. Čia tokiame nustatoma "patologinės šizofrenijos" diagnozė, ir sveiko proto žmogus tegali išeiti iš ligoninės tik tada, kai jo smegenys jau visai neveikia.

Vienintelė kritikos forma, egzistuojanti ir Maskvoje, yra tik sarkastiškos "istorijėlės", kurios, nors ir tik patylikais pasakojamos, labai plačiai sklinda gausių klausytojų tarpe.

Stai vienas klausia: "Koks yra skirtumas tarp nelaimės ir katastrofos?"

Atsakymas: "Jei nuo tilto i upę nukrinta avis ir prigeria, yra tikra nelaimė. Jeigu nukristų lėktuvas su visais politbiuro nariais ir nė vienas iš jų neišsilygėtų, būtų tik katastrofa, bet ne nelaimė."

Baigiantis XX-ajam amžiui, Maskvoje mokytojas klausia mokinį:

— Kas buvo Hitleris?

Mokinys tik papurto galvą ir patraukia pečiais. Sudomintas tačiau klausimo, namuose jis klausia savo tėvą, motiną ir senelę, kas buvo Hitleris, bet ir šie negali jam atsakyti. Tada jis atsiverčia sovietinę enciklopediją ir čia randa parašyta: "Hitleris buvo tik mažas tironas, gyvenęs džiojo Stalino laikais..."

— Ką reiškia didieji Leonido Brežnevo antakiai? — klausia apie Sovietų Sąjungos vadą.

— Tai Stalino ūsai, virš kurių prasideda kaktas...

Apie sovietų ekonominius "laimėjimus" Maskvoje pasakojamas anekdotas, iškeliantis katastrofišką sovietų ūkio padėtį — dėl javų stokos kraštui gresia badas.

— Ar žinai koks yra didžiausias sovietų ūkio laimėjimas?

— Kaipgi: rusai sėja javus Ukrainoje, o pjauna Jungtinės Amerikos Valstybėse...

Amerikietis ir rusas susitinka Raudonojoje aikštėje Maskvoje ir ima girti savo kraštus.

— Amerikoje, — sako ameri-

kietis, — mes turime didžiausią laisvę, ir kiekvienas gali laisvai sakyti, kas jam patinka be jokios baimės, kad bus policijos suimtas. Pavyzdžiui, aš Vašingtone prie Baltųjų Rūmų galia net šaukti, kad prezidentas Carteris yra kvailas, ir niekas manęs nesusims ir nebus.

Rusai, nė kiek nenustebint, ramiai jam atsako:

— Tai kas čia nuostabus? Ir pas mus tas pats! Štai mes esame Raudonojoje aikštėje prie Kremliaus. Ir aš galiu šaukti: "Carteris yra kvailas... Nors visur pilna policijos, bet niekas nieko nesusims ir nesusims..."

Maskvoje kalbasi du rusai ir vienas jų klausia: "Kuris pastatas yra auščiausias visoje Rusijoje?"

— Aišku, Liubianka, — atsako paklaustasis. — Iš jos langų juk matyti net begalinės Sibiro platybės...

Liubianka yra didžiausias sovietų kalėjimas, per kurį yra praėję milijonai kalinių, skirti Gulago lageriam arba sunaikinimui.

Mons. KL

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS

MOHAWK FURNITURE LTD.

savo mieliems klientams linki
linksmų šv. KALĖDŲ ir laimingų
NAUJŲ METŲ

137 Rongesvalles Ave.
2448 Danforth Ave.

Tel. 537-1442
Tel. OX 9-4444

SV. KALĖDŲ

sveikinimai
su geriausiais sėkmės
ir laimės linkėjimais
1978 metais visiems
klientams, bendradarbiams
ir tautiečiams —

**LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
LITHO-ART LIMITED**
971 College St., Toronto, Ont.
Tel. 533-4363

Džiugių šv. Kalėdų ir
turtinių naujų metų

linki visiems klientams, draugams bei
pažįstamiems —

SAULIUS MASIONIS,
Midland Doherty Ltd.
Tel. 361-6094

AMBER DRAPERIES & INTERIORS

sveikina visus draugus,
bičiulius ir klientus su
šv. Kalėdomis bei
naujais metais
ir linki daug laimės —

A. J. Jankaičiai
2231 Bloor St. W., Toronto, Ont.
II-me aukšte
Telefonas 762-3838

Džiugių švenčių ir
turtinių naujų metų

linki visiems lietuviams

BALIO MASKELIŪNO draudos agentūra

Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

Laimės,

SVEIKATOS,
GEROS
NUOTAIKOS
ŠVENČIŲ
PROGA
SAVO
DRAUGAMS
IR
KLIENTAMS
NUOŠIRDŽIAUSIAI
LINKI —

Simon's TELEVISION

savininkas
VYTAS SIMINKEVIČIUS

SVEIKINAME

visus mūsų mielus klientus, bičiulius bei
pažįstamus ir linkime
linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų, sveikų naujų metų.

Sakas Parcel Service
620 Barton St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-7239

Savininkai
E. V. Sakai - Sakavičiai

BENDRUOMENĖS SUKAKTIS

LB Vidurio Vakarų apygardos 25 m. sukaktis iškilmingai paminėta gruodžio 3 d. vakare Jaunimo Centro salėje. Į akademiją - pobūvį susirinko labai daug žmonių, jų tarpe daug gražaus jaunimo, ir net atrodė, kad Jaunimo Centras permažas. Jau metus pirmąjį žvilgsnį matė, kad LB yra užsilauginusi naują, jauną avangardą, kuris lietuvišką gyvybę ir bendruomeninę idėją prates dar daugeliui metų. Tai turėtų pastebėti ir tie, kurie LB niekina ir ją skaldo.

Akademiją su pusvalandžio pavilavimu pradėjo dabartinis LB Vidurio Vakarų apyg. pirm. K. Laukaitis, pastebėdamas, kad šis vakaras — visų šventė. Programai vadovauti pakvietė jaunosios kartos atstovą J. Ivanauską. Sveikinimo žodžius tarė gen. Lietuvos konsulė Čikagoje J. Dauzvardienė, Illinois valstijos senatorius F. Savickas, PLB pirm. inž. Br. Nainys, pirmuosius bendruomeniškus žingsnius pradėjęs žengti kaip tik šioje apygardoje, latvių atstovas, pavergtų tautų komiteto Čikagoje pirm. Vikšins. Visų žodžiai buvo trumpi, taiklūs. Po to programos vedėjas pristatė dalyvaujančius garbės svečius: marijonų vienuolyno atstovą kun. V. Rimšėlį, Marquette Parko liet. parapijos kleboną kun. A. Zakarauską, Ateitininkų Federacijos vadą dr. P. Kisielių, vyr. skautininkę I. Kereliene, JC dir. kun. A. Kezį, Lietuvių Fondo steigėją dr. A. Razmą, "Draugo" red. kun. Pr. Garšvą, J. Talandį, archit. A. Kerelį, dr. T. Remeikį, inž. V. Adamkų, LB švietimo tarybos pirm. Br. Juodelį ir M. Jakaitį. Pagrindinę kalbą pasakė JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, specialiai atvykęs iš Filadelfijos. Jis išskėlė šios apygardos atliktus darbus bei pasiektus laimėjimus, taip pat užsiminė ir apie skaldančias jėgas, nesiskaitančias nei su morale, nei su priemonėmis. Kvietė atsikvyrusius grįžti ir dirbti kartu, bet neišskryptant iš normalių demokratinių vėžių. "LB yra tokia, kokie esame mes patys" — baigdamas pabrėžė A. Gečys. Jo žodis buvo palydėtas nuosirdžiais plojimais.

APDOVANOJIMAI IR PROGRAMA

Specialiais žymenimis buvo pagerbti trys bendruomenininkai už jų ypatingus darbus. Tai Lietuvių Fondo steigėjas ir dabartinis jo valdybos pirm. dr. A. Razma, "Violation of The Human Rights" red. dr. T. Remeikis, ši leidinį redagavęs per 5 metus ir toliau jį redaguojantis, LB švietimo tarybos knyginkas A. Karelva, per daugelį metų tyliai ir rūpestingai siuntinėjęs mokykloms vadovėlius ir kitus leidinius. Po to į sceną buvo iškviešti visi buvusieji apygardos pirmininkai. Vienas jų — J. Jasaitis savo žodyje pastebėjo, kad LB savo darbą atlieka ir jos vėžimas atgal niekad neriedės.

Meninė akademijos programa buvo išties skirta humoristiškam žanrui. Svečias iš Bostono poetas Antanas Gustaitis visus labai sužavėjo humoristiniais eilėraščiais. Jo didybė ne tik satyrų literatūrinę vertę, bet ir labai ryškų aktoriaus talentą. Todėl tiek jo perduotos satyros, tiek ir meninės programos pabaigoje sekęs fejtonas, nors ir ilgokas, susilaukė didžiulio susidomėjimo ir audringų plojimų. Jaunais veidais pasiopusęs "Antro kaimo" vienetas į sceną išvedė eilę visai naujų škieų, rengiamų šio pavasario premjerai. Tie škieai, nors dar neišbaigti, taip pat susilaukė publikos susidomėjimo. "Antro kaimo" vienetą jau turi naujus kvietimus vykti gastrolėms į Niujorką, Bostoną ir galbūt į Montrealį, kur jie dar niekad nėra buvę.

Akademiją ir meninę programą baigėsi apie 11 v.v. Tada prasidėjo vakarienis ir po jos šokiei. Masės žmonių, ypač gausiai susirinkęs jaunimas, sudarė mielą ir didingą įspūdį.

UŽUOMINOS

Gruodžio 2 d. vakare Jaunimo Centro kavinė vėl buvo pilnutėlė žmonių, nes tą vakarą įvyko vakaronė su iš Izraelio atvykusiu rašytoju I. Meru. Rašytojas užsiminė, kad yra pakviestas į Torontą. Jis ten atvyks kitais metais ar vėliau kalbėti, rodos, lietuvių-žydų santykių tema.

Metinė Jaunimo Centro vakarienis įvyko gruodžio 4 d. Į vakarienis vėl susirinko masės JC draugų bei rėmėjų. Linksmą meninę programą atliko aktoriai J. Balutis, R. Stakauskas ir J. Valentinas. Kun. A. Kezys savo žodyje pristatė eilę pagrindinių JC rėmėjų, talkininkų ir savo ipėdinių naująjį direktorių kun. A. Saulaitį, tik ką spėjusį grįžti iš Toronto tiesiai į vakarienis. Apsilaimė šis ruduo ir žiemos pradžia Čikagoje labai gausi dideliais renginiais, o žmonių susidomėjimas visur tikrai nuostabus. Nors kalbama, kad St. Peterburgas Floridoje savo lietuviškumu greit pralenks Čikagos Marquette Parką, bet man regis, kad Čikaga dar ilgai liks laisvojo pasaulio lietuvių sostine.

Gruodžio 3-4 d.d. į Čikagą turėjo atvykti IV tautinių šokių šventės buvusi meno vadovė G. Breichmanienė ir tartis tos šventės albumo išleidimo reikalais. Paskutinėmis dienomis jos kelionė buvo atšaukta, nes buv. šventės rengėjų pirmininko ir albumo mecenato dr. L. Kriaučeliūno sveikata sunegalavo. Gydytojai atlieka stropius tyrimus.

Lapkričio 27 d. vakare Lietuvių Agronomų S-ga Tautiniuose Namuose surengė literatūrinę - kultūrinę šventę, kurios metu, dalyvaujant pačiam autoriui, buvo suktas rašyt. V. Alanto romanas "Liepkalnio sodyba", užsakytas ir išleistas agronomų pastangomis bei lėšomis. "Liepkalnio sodyba" — tai paminklinis veikalas nepriklausomos Lietuvos ūkininkui.

BŪKITE PASVEIKINTI, MALONŪS LIETUVIAI,

Kalėdų
švenčių
proga ir palinkėti
didžios sėkmės
1978 metais

George Ben, Q.C.
Alderman Ward 4

AUKOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOM

KLB Toronto apylinkės valdyba ir PLD finansų komisija aukas renka bendrai. Paaudoti galima kiekvieną sekmadienį. Prisikėlimo, Lietuvos Kankinių ir Išganytojo parapijų patalpose po pamaldų, taip pat Toronto Lietuvių Namuose pietų metu. Aukos galima įteikti "Paramos", Prisikėlimo parapijos bankuose ir "T. Žiburių" administracijoje. Aukoję \$25 ar daugiau gaus pakvitavimus, atleidžiančius nuo pajamų mokesčių. Juos gaus 1978 m. pradžioje.

Paskutiniame PLD organizacinio komiteto ir finansų komisijos posėdyje kiekvienai KanaDOS Lietuvių Bendruomenės apylinkėi buvo nustatyta surinkti tam tikra suma Pasaulio Lietuvių Dienom. Toronto apylinkėje reikia surinkti \$10,000. Todėl Toronto ir apylinkių lietuvių labai prašomi aukoti jau dabar, nes ruošos darbams pinigų labai reikia. Štai sąrašas aukotojų, kurie atsiliepė į kvietimą.

Aukoję \$200: dr. A. Barkauskas; \$100: A. Diržys, dr. S. Pacevičius; \$50: K. Abromaitis, dažymo rangovas, J. Barakauskas, elektros rangovas, A. Čerškuvienė, J. Petronis; \$25: J. Balaišis, F. Barzdžius, A. Bumbulis, J. Palys, J. Poška, V. Senbutelių.

džikas, H. Steponaitis, advokatas; \$20: Vyt. Aušrotas, dr. S. Čepas, J. Pikelis, K. Rusinas, A. Klimas, V. Sinkevičius. Minėtieji aukotojai yra ilgamečiai Toronto lietuvių bendruomenės nariai, aktyviai dalyvauja ir remia lietuvišką veiklą. Todėl jų aukos mums itin brangios. Džiaugiamės sulaukę stambios paramos ir iš mūsų profesionalų bei verslininkų. Visiems nuosirdžiai dėkojame ir, tikimės, kiti paseks jų gražią lietuviško solidarumo pavyzdį.

Aukos galima siųsti ir paštu (tik čekius ir pinigų perlaides) šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Dienos, 1011 College St. Toronto, Ont. M6H 1A8.

PLD finansų komisija

ŠYPSENOS

Buteliai ir veidas

Laužo rinkėjas kreipiasi į viešo namo šeimininkę:

— Ar neturite tuščių alaus butelių?

— Ne, — atsako susiraukus šeimininkė, — argi aš atrodau, kad gerčiau alų?

— O, tai tada gal turite acto butelių?

Brežnevo atsakymas

Susiginčijo du kaimiečiai, pardavinėdami saulėgrąžas, dėl klausimo, kada gi bus komunizmas. Nutarė vienam nuvažiuoti į Maskvą ir paklausti Brežneva. Taip ir padarė. Užėjo pas Brežnevą ir klausia: kada bus komunizmas? Brežnevas nusivedė jį prie lango ir sako: "Matai, kieme stovi mano ir Kosygino "Volga". Kai tarp jų bus ir tavo "Volga", tada ir bus komunizmas". Grįžta žmogelis namo ir sako draugui: "Žinai, kada bus komunizmas? Štai tavo terba, štai mano terba. Kai tarp jų bus Brežnevo terba, tada bus komunizmas".

Suprato skirtumą

— Koks skirtumas tarp kapitalistų ir komunistų?

— Vieni myli pinigų, o kiti — žmones.

— Dabar suprantu, kodėl kapitalistai laiko po užraktu pinigų, o komunistai kalėjimuose žmones... Parinko Pr. Alš.

London, Ontario

WESTMINSTERIO LIGONINĖJE gydos Vincas Babinskas, prižiūrimas gerų gydytojų ir slaugių. Jis yra 73 metų amžiaus, bet jaučiasi gerai. C.

NORITE SUSIPAZINTI su "Tėviškės Žiburio" savaitrašiu? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujiem skaitytojams "TŽ" pirmaisiais metais kainuoja tik \$9.

Brangiam ir artimam bičiuliui

TELESFORUI VALIUI

mus per daug anksti palikus, liūdime kartu su jo žmona ALDONA, seserimi VALERIJA, gimimėmis ir artimaisiais —

Birutė ir Henrikas Nagiai

A+A

TELESFORUI VALIUI

mirus, giliame nuliūdime ir skausme likusių jo mielą žmoną ALDONĄ VALIENĘ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Elena ir Paulius Leonai
Miami Beach, Florida
Joana ir Doma Kaunaitės

A+A

TELESFORUI VALIUI

mirus, žmoną ALDONĄ ir jo seserį VALERIJĄ nuosirdžiai užjaučiame —

Vanda Pazukaite Elena Docienė

JUOZUI MIŠKINIUI

tragiškai žuvus, tėveliams ir broliams reiškiamė gilią užuojautą bei kartu liūdime —

A. D. L. Keršiai

A. D. Zakarevičiai ir šeima
A. D. Žemaičiai

A+A

PETRUI MEDELIUI

Lietuvoje mirus,

jo MAMYTĘ ir brolių ALGĮ MEDELĮ su šeima

nuosirdžiai užjaučiame —

P. J. Dovidaičiai

P. E. Juodvalkiai

A. A. Vaičiūnai

Darnus sugyvenimas yra svarbus

Štai ką daro Ontario provincija, siekdama puoselėti tarpusavį žmonių supratimą

Kadangi mūsų visuomenė darosi vis įvairesnė, įtampa tarp grupių gali kartas nuo karto pasireikšti. Mūsų pareiga yra padėti asmenims, grupėms ir bendruomenėms įveikti visas kliūtis, kurios gali atsirasti, švelninti įtampas, kad tuo būdu būtų pasiektas didesnis vieni kitų supratimas bei respektavimas.

Ontario Žmogaus Teisių Kodeksas ir yra skirtas užtikrinti visų asmenų teisėms bei orumui, neatsižvelgiant į rasę, tikybą, spalvą, tautybę,

protėvius, gimimo vietą, amžių (40-65), lytį ir vedybinę padėtį.

Salia diskriminacijos skundų tyrinėjimo bei tarpininkavimo tokiose srityse, kaip darbas, butas, viešosios tarnybos bei įrengimai, darbų skelbimai, pranešimai bei plakatai, — Ontario Žmogaus Teisių Komisija siekia geresnių santykių tarp grupių bendruomeninio gyvenimo plotmėje.

Patarimai bendruomenėms yra vienas didžiųjų Ontario Žmogaus Teisių Komisijos uždavinių. Mes stengiamės pašalinti tarp grupių esamus barjerus, dirbdami drauge su įstaigomis, institucijomis ir pačia bendruomene. Mes manome, kad Kodekso tikslai gali būti pasiekti, aiškinant visiem šios provincijos gyventojam jų teises ir pareigas.

Jei norėtumėte platesnės informacijos ar pagalbos, kreipkitės į artimiausią Ontario Žmogaus Teisių Komisijos įstaigą:

HAMILTON
1 West Avenue South
Postal Zone: L8N 2R9
Telephone: 527-2951

KENORA
808 Robertson Street
Postal Zone: P9N 1X9
Telephone: 468-3128

KITCHENER
824 King Street West
Postal Zone: N2G 1G1
Telephone: 744-7308

LONDON
560 Wellington St.
Postal Zone: N6A 3R4
Telephone: 438-7291

OTTAWA
2197 Riverside Drive
Postal Zone: K1H 7X3
Telephone: 731-2415

PETERBOROUGH
267 Stewart St.
Postal Zone: K9J 3M8
Telephone: 743-0361

SAULT STE. MARIE
125 Brock Street
Postal Zone: P6A 3B6
Telephone: 949-3331

SUDBURY
1538 LaSalle Boulevard
Postal Zone: P3A 1Z7
Telephone: 566-3071

THUNDER BAY
435 James St. S.
Postal Zone: P7E 6E3
Telephone: 475-1693

TORONTO
400 University Avenue
Postal Zone: M7A 1T7
Telephone: 965-6841

WINDSOR
500 Ouellette Avenue
Postal Zone: N9A 1B3
Telephone: 256-3611

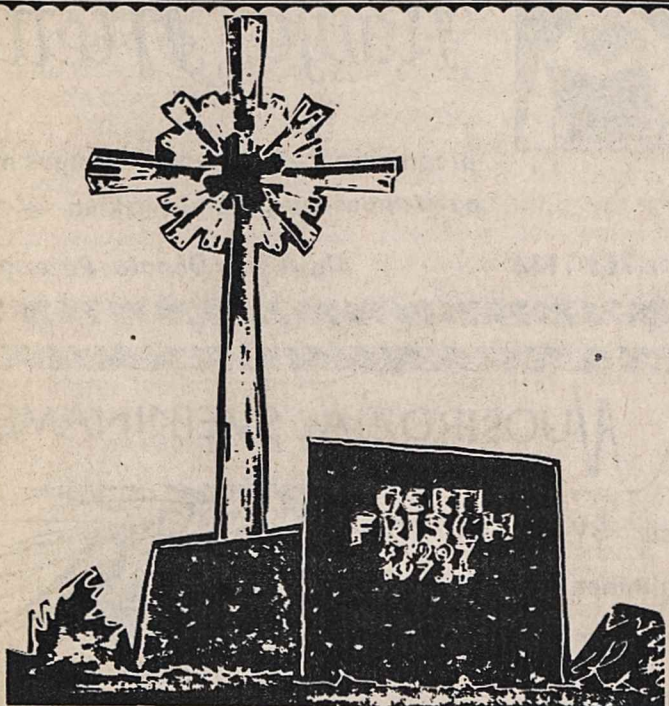
Ontario Human Rights Commission

Bette Stephenson, M.D.,
Minister of Labour

William Davis, Premier

Province of Ontario

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo para-
pijos klebonas ir taryba nuo-
širdžiai sveikina visus
parapijiečius, rėmėjus bei
visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia
jūsų gyvenimo kelyje!

Linksmų, prasmingų Kalėdų bei Dievo palaimeitų Naujų Metų

linkime visiems Išganytojo liuteronų
parapijos parapijiečiams bei visai
lietuvių visuomenei.

"Garbė Dievui augštybėse, o žemė-
je ramybė jo mylimiems žmonėms"
(Luko 2, 14)

KUN. ALGIMANTAS ir
RŪTA ŽILINSKAI

Žinios iš Romos

Lenkijos komunistų partijos
gen. sekretoriui Edvardui Gie-
rekui besilankant Romoje ir Va-
tikane, prancūzų dienraštis "L'
Aurore" paskelbė pasikalbėji-
mą su neįvardintu kardinolu
apie "konservatorių" numatytą
kandidatą į popiežius. "L'Auro-
re" žiniomis tokiu kandidatu
galėtų būti Krokuvos arkivys-
kupas kardinolas Karolis Woj-
tyla, kurį palaikytų kardinolas
Benelli, nemažai "nuosaukiųjų"
kardinolų, "Opus Dei" ir Afri-
kos kardinolai.

Kard. Wojtyla yra gimęs
prie 57 metų Wadowicze darbi-
ninkų šeimoje Krokuvos vysku-
pijoje. Nors buvo paskirtas vys-
kupu valdžiai pritariant, tačiau
liko ištikimas kardinolo Wy-
szynskio linijai. Jo išrinkimas
popiežiumi būtų aiškus pasmer-
kimas perdėto "progresizmo" ir
pasukimas stipresne antimar-
kistine kryptimi.

Kritikos susilaukė ir Vatika-
no oficialaus atstovo nebuvimas
Sacharovo tribunolo ir "Bien-
nale di Venezia" parengimuose,
kur žymūs sovietų ir kitų R. Eu-
ropos kraštų disidentai liudijo
apie religijos, kultūros ir žmo-
gaus teisių varžymus Sov. Są-
jungoje.

Čekoslovakijoje Trnava vysk.
Jilijus Gabris, grįžęs iš pasau-
lio vyskupų sinodo Romoje, bu-
vo "nežinomų piktadarių" už-
pultas, smarkiai sumuštas ir su-
žeistas. Šis 64-rių metų vysku-
pas sinode spalio 7 d. atvirai
kalbėjo apie religinę padėtį Če-
koslovakijoje, pabrėždamas, kad
neleidžiama mokyti vaikų reli-
gijos šventovėse ir kad vienin-
telę mokyklose leidžiamą reli-
gijos pamoką vis mažiau moki-
nių tegali lankyti dėl nuolat di-
dėjančio spaudimo į tėvus ir
moksleivius.

Romą pasiekė liūdna žinia,
kad gruodžio 1 d. Kaune mirė
Šv. Antano parapijos klebonas
a.a. kun. Pranas Šniukšta. Ve-
lionis buvo gimęs 1908 m. Be-
tygaloje; baigęs Kauno kunigų
seminariją 1935 m., buvo įšven-
tintas kunigu. Vikaravo Ven-
džigaloje ir Ariogaloje, kur
kartu kapelionavo ir Kalnabir-
žės nepilnamečių nusikaltėlių
įstaigoje. 1940 m. buvo paskir-
tas vikaru į Grinkiškį ir vėliau
į Kelmę, kur buvo kartu ir Kel-
mės progimnazijos kapelionu.
1942 m. paskirtas Kauno VIII
gimnazijos kapelionu; nuo 1961
m. klebonavo Šančiuose. Pasku-
tiniu metu vadovavo Kauno Šv.
Antano parapijai ir buvo Kau-
no kunigų seminarijos profeso-
riumi. Velionis palaidotas savo
gimtinėje Betygaloje, gausiai
dalyvaujant minioms tikinčiųjų
bei daugeliui kunigų iš visos
Lietuvos vietovių. Su kun.
Šniukštos mirtimi šiemet Lie-
tuvoje mirusių kunigų skaičius
jau siekia 20.

Sunkiai susirgo du Romoje
dirbantys lietuviai kunigai: po-
piežiškojo Gregoriaus universi-
teto vicerektorius jėzuitas prof.
kun. dr. Paulius Rabikauskas ir
buvęs lietuvių saleziečių bei Va-
tikano spaustuvės direktorius,
bažnytinės teisės profesorius

PARDUODAME LIETUVIŠKUS
SŪRIUS, estišką duoną. Didelis
mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

**Lietuviška baldų
dirbtuvė Toronte**
Daromi nauji minkšti baldai ir ap-
traukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS, Tel. 638-3171, 245-1617

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

visus savo klientus, draugus ir pažįstamus
nuoširdžiai sveikina —

3830 B Bloor St. W.,
Islington, Ontario
Tel. 233-9632

GERARDAS BALČIŪNAS

Gerbiamuosius klientus,
bičiulius bei pažįstamus
Kalėdų švenčių bei
Naujų Metų

proga nuoširdžiausiai sveikiname

European Meat & Delicatessen

MAISTO KRAUTUVĖ

2899 Bloor St. W.

Tel. 233-9783

Sveikiname

mielus draugus bei pažįstamus

sv. Kalėdų proga

ir linkime laimingų bei gerų
NAUJŲ METŲ

Algis ir Eleonora Dūdos
Hanover, Ontario

SVEIKINU savo mielus gimines,
bičiulius, pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ proga
ir linkiu sveikų bei laimingų
1978 metų —

Bronė Čirūnienė

**Sveikinu gimines,
draugus, pažįstamus su
šv. Kalėdomis
bei ateinančiais
1978 metais**

Adelė Vaitkevičienė

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų Metų
proga sveikiname gimines, draugus, visus

lietuvius ir linkime

linksmų švenčių bei laimingų
naujų metų —

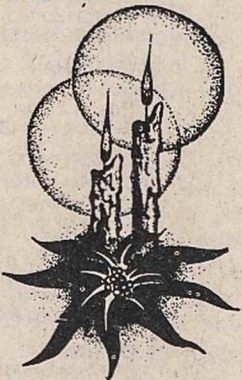
V. V. TREIGIAI

Delhi, Ont.

Visiems giminėms,
draugams ir pažįstamiems

**LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ
ir džiugių, laimingų
NAUJŲ METŲ
linki —**

GENOVAITĖ ir AUGUSTAS
SENKAI

Linksmų sv. Kalėdų

ir laimingų, džiugių

Naujų Metų

giminėms, draugams ir
bičiuliams linki —

M. J. A. Tamošiūnai

Linksmų šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų Metų

linki mieliems bičiuliams —
North Sylva Co. Ltd.
nariai ir bendradarbiai

**Linksmų
šv. KALĖDŲ ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ**

giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki — **Ona ir Juozas Gataveckai**

ŠV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikiname
visus mūsų draugus bei
pažįstamus ir linkime
visiems sveikų, laimingų
ir sėkmingų
1978-tųjų metų —

Gabrielė ir Henrikas Chvedukai
Lily ir Andrius Chvedukai

sv. Kalėdų

ir Naujų Metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškius,
draugus bei pažįstamus —

Ina, Bronė, Jonas Maziliauskai

Sveikiname

draugus ir pažįstamus

**ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ
METŲ** proga —

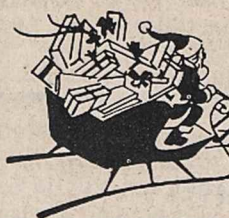
Vytautas ir Genutė
Agurkiai

Visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems

**linksmų
KALĖDŲ
ir laimingų
Naujų 1978 metų
linki —**

A. E. Sudikai

**Džiugių KALĖDŲ
švenčių ir sėkmės kupinų
Naujų Metų**

giminėms, draugams ir
pažįstamiems nuoširdžiai linki —

Marija ir Antanas
Basalykai

**sv. Kalėdų ir
Naujų Metų**

proga visus savo klientus draugus ir
pažįstamus nuoširdžiai sveikina —

Tel. 763-1144

Algirdas ir Donata Puteriai

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis
gimines, draugus,
pažįstamus ir linkime
laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė ir žentas Ted

Pirmosios naujųjų lietuvių ateivių Kalėdos Kanadoje, Valoros vietovėje,
1947 metais

Džiugiu Kalėdų ir laimingų NAUJŲ METŲ!

Tikiuosi, kad kiekvienas jūsų patirsite šventinio džiaugsmo. Taip pat vilioji, kad tai bus atnaujinimas jūsų tikėjimo ir kad visi jūs pasijutėte Kalėdų prasmę.

BUD CULLEN,
Darbo ir imigracijos ministeris

Kalėdų taika tebūnie su Jumis, o NAUJI METAI teatneša visokeriopą laimę —

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1

ŠV. KALĖDŲ
švenčių proga sveikinu visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkiu džiugiu bei laimingų **NAUJŲ METŲ** —

Mikas Žalaitis

ŠV. KALĖDŲ
švenčių proga sveikinu visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkiu džiugiu bei laimingų **NAUJŲ METŲ** —

Juozas Birgelis

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga SVEIKINAME
visus okviličius —

Pranas ir Zita Linkevičiai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir džiugiu NAUJŲ METŲ
giminėms, draugams ir pažįstamiems linki — **Petras, Teklė Kareckai ir šeima**
Hamilton, Ont.

PARIS TEXTILES
2316 Bloor St. West
Tel. 766-7092

SVEIKINA visus lietuvių švenčių proga ir praneša,
kad sausio 5 d. turės didelį išpardavimą įvairių medžiagų

KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ
švenčių proga linkiu tyro džiaugsmo — **Kazys Yurkštas**

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI
SAVO NARIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Toronto Lietuvių Namų valdyba

Modernieji dabarties ginklai

ROMUALDA BURAGAITE-SIDLAUSKIENE

Danijos krašto apsaugos ministerija pranešė, kad Sovietų Sąjunga daro bandymus su didelio pajėgumo radijo trukdytojais, kurių tikslas suardyti radijo komunikaciją visame žemės rutulyje. Sovietinių trukdytuvų signalai esą tokie pajėgūs, jog gali apimti visą horizontą ir suardyti žemiau radaro skrendančių lėktuvų ir raketų radijo susisiekimą. Pasak „Flight Journal“, sovietai transliuoja 40.000 kv. stiprumu, trukdydami komercinių ir karo lėktuvų radijo komunikaciją Europoje ir Š. Amerikoje. Nuo 1976 m. liepos mėn. FCC (Federacinė Komunikacijos Komisija) gavo tūkstančius skundų dėl radijo signalų, kurie trukdo radijo susisiekimą tokioms firmoms, kaip RCA Global Communications, International Telephone & Telegraph, American Telephone & Telegraph ir kt. Rusija gavo skundus dėl radijo trukdymų iš Švedijos, Norvegijos, V. Vokietijos, Anglijos, JAV ir Australijos. Norvegija, Švedija ir Danija sušaukė, kad tie signalai ateina iš rytinio Baltijos jūros pakraščio. Juokinga, kai pagalvoti: SALT derybos tebevyksta; JAV kongresas tebesiginčija, ar reikia gaminti žemiau radaro skrendančias raketas, o rusai jau bando ginklus tokioms rakėtoms nukreipti, apskriti ar trukdyti radijo kontrolę, paversdami senieną ant braižymo lentų tebegulintį JAV raketą!

1976 m. Britanijos oro pajėgų vicemarshalas Stewart Menaul savo straipsnyje „Sovietų karo mašina“ perspėjo, jog už 10 metų Sov. Sąjunga gali būti užtekintai tvirta užimti Vakarus bei šiuo, tikrai pagrūto naujaisiais ginklais.

Visi žinom, jog sovietai pralenkia laisvą pasaulį tikrai revoliucijomis, špionizmu, vergų stovyklomis, masiniais kankinimais ir žudynėmis. Taipgi žinom, kad Rusijai gaminti skaitytuvai (kompiuteriai), palyginus su Amerikos, yra menki. Va, š.m. spalio pradžioj pakilę sovietiniai astronautai nesugebėjo susijungti su kitu erdvėlaiviu nė po bendrų JAV - Sov. Sąjungos manevrų erdvėje, kur Amerikos astronautai mokė rusus, kaip sujungti erdvėlaivius.

Yra žinoma, kad sovietinė technika daro bandymus su spinduliniais ginklais (laser) ir didelio pajėgumo radijo trukdytuvais. Štai faktai. „Control Data Corp.“, Minneapolis, Minn., pagaminė milžinišką, 40 tonų magnetą „Cyber 76“, kuris kainavo 13 milijonų dolerių. Tai vienintelis tokio didumo magnetas pasaulyje. „Cyber 76“ gali būti panaudotas karo reikams, oro modifikavimui, energijos jėgėms ir pan. Š.m. birželio 19 d. didžiuoju JAV aviacijos transportiniu lėktuvu C-5 Galaxy „Cyber 76“ buvo išgabentas į Sov. Sąjungoje esantį Augštos Temperatūros Institutą netoli Maskvos, kad Sov. Sąjunga „padėtų“ Amerikai šį magnetą išbandyti! Bendrovė „Control Data“ tarėsi su Rusija dėl „Cyber 76“ pardavimo. Nors dabartinė vyriausybė tam

nesipriešino, tačiau Kalifornijos atstovas kongrese Bob Dorman parašė laišką prezidentui, kurį pasirašė dar 309 kongreso nariai, prašydami prezidentą sustabdyti šio magneto pardavimą Sovietų Sąjungai. Pardavimas laikinai sustabdytas, bet tuo tas baigsis, dar nežinia. Tuo tarpu rusai jau montuoja „Cyberį“ ir savo skaitytuvus, kurie bus panaudoti klimato pakeitimams apskaičiuoti.

Klimato pakeitimai
Bandymai su klimato pakeitimu yra daromi jau daugiau kaip 10 metų. Tiek padaryta pažangos šioje srityje, jog 1977 m. gegužės 18 d. Cyrus Vance parašė Zenevoje sutartį, draudžiančią klimato pakeitimą naudoti kariniams reikams ar šiaip nedraugiškiems tikslams.

Pakeičiant teritorijos klimatą, pakeičiama ir tos valstybės ekonominė būklė. Ekonominė būklė pablogėjus, tauta yra lengviau paklupdoma ant kelių. Nualinta tauta yra lengviau užvaldoma neišsivys šiuo. Pvz. tauta galima nualinti pasiūlant 2-3 mėnesių ilgio liūtis, t.y. supūdyti žemės ūkio gaminius laukuose arba išdegti juos sausra. Be to, galima pavėjuoti pasiūsti radijo aktyvių dulkių pilnus debes, kad užnuodytų dar nesuimti uos laukų derlių. Šitokia kova gali tęstis metais, gyventojams net nepastebint.

1958 m. dr. Henry G. Houghton, MIT, pasakė: „Man baisu pagalvoti, kokios būtų pasekmės, jei rusai pirma išrastų būdą orui kontroliuoti“. 1963 m. spalio 2 d. Los Angeles „Herald Examiner“ pranešė, kad Maskvoj pavasariai dabar ankščiau ateina, žiemos lengvesnės, o šiaurės ašigalio ledas pamažu tirpsta. 1972 m. birželio 9 d.

Rapid City, So. Dakota, prigrėdė daugiau kaip 200 žmonių, nes So. Dakotos atmosferinis institutas darė bandymus su debesimis, kurie jiems nepavyko.

Sovietai jau seniai svajoja išstiprinti šiaurės Ledinuotojo vandenyno ledus, norėdami sušvelninti Sibiro klimatą ir padaryti jį tinkamą žemdirbystei. Meteorologai aiškina, kad Sibiro klimatas turi didelės įtakos viso pasaulio klimatui. Šaltas, sausas Sibiro oras sukelia vėjus, kurie pradeda Kinijos lietaus laikotarpius. Sibiro klimatui pasikeitus, pasikeistų klimatas Kalifornijoje, Niujorke, Londone ir t.t. Išstiprinti šiaurės ledynai užtvindytų Niujorko ir kitus uostus. Siekiami sušvelninti Sibiro klimatą, sovietai jau padarė 100 mylių ilgio dirbtinę Cymlyanską jūrą, kuri jungia Dono ir Volgos upes. Vien 1973 m. rusai išleido daugiau kaip \$100 milijonų klimato modifikavimui, t.y. 4 kartus daugiau nei JAV.

Rusai siūlo užtvėnti Beringo sąsiaurį, kad šaltas šiaurės Ledinuotojo vandenyno vanduo nesimaišytų su šiltu Ramiojo vandenyno vandeniu. Rezultatas — šiltesnės Sibiro žiemos. Tačiau Halacy teigia, jog toks užtvėnkimas pavarytų Ledinuotojo vandenyno vandenį pro Aliaską, šiaurės Kanadą į Labradoro srovę. Tai neigiamai paveiktų Grenlandijos, Kanados ir šiaurės Amerikos klimatą, žuvininkystę ir priverstų uždaryti tokius šiaurės uostus, kaip Halifaxas ir kitus.

Atėjo laikas rūpintis šiaurės Amerikos apsauga, nes kelias į laisvą Lietuvą veda tikrai per tvirtą, nenugalimą šiaurės Ameriką. Mūsų tėvai, sovietinių patrankų šūviams dundant, traukėsi į vakarus, o mums nėra kur trauktis.

SKAITYTOJAI PASISAKO

BALTIJOS VALSTYBES
Ispanijos laikraštis „Diario de Navarra“ š.m. lapkričio 26 d. paskelbė tokią žinutę. 1977 m. lapkričio 25 d. Belgrado konferencijoje Amerikos senatorius Robert Dole pareiškė, kad Sov. Sąjunga pažeidžia žmogaus teises Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. JAV niekad nepripažino Baltijos valstybių prijungimo prie Sov. Sąjungos.

Sis viešas senatoriaus pareiškimas baltiečiams yra labai svarbus. Tokius viešus ir aiškius pareiškimus Baltijos valstybių laisvės reikalui Amerika labai retai viešai tepadarė. Todėl nėra abejonės, kad toks senatoriaus pareiškimas baltiečiams yra labai paskatinantis kovoję už mūsų pavergtų tautų laisvę.

Dabar tų faktų akivaizdoje visų trijų Baltijos tautų politinės institucijos turėtų imtis greitų žygių išgauti tokius pat viešus nepripažinimo pareiškimus iš kitų laisvų pasaulio valstybių, ypač didžiųjų, ir rasti būdą iškelti Baltijos valstybių laisvės reikalą J. Tautose, prašant, kad JT priklausiančios valstybės pareikalautų Sov. Sąjungos pasitraukimo iš Baltijos valstybių teritorijų.

Svarbu, kad politiniai lietuvių veiksniai tuojau perspėtų mūsų narsiai kovojančią pavergtą tautą susilaikyti nuo betkokių fizinių išsišokimų po senatoriaus R. Dole pareiškimo. Tauta turėtų laikytis ramiai, neišsišokti, kad nepareikalautų bereikalingų aukų. Mūsų mažai tautai kiekviena gyvybės auka yra be galo didelė. Kovas

VASARIO 16 GIMNAZIJA
I straipsnį „Svęsti besiruošiant“ „T2“ 1977 m. 49 nr., kur tarp kitų dalykų buvo užsiminta ir apie Vasario 16 gimnaziją, „T2“ redakcijoje gautas atsiliepimas iš ten dirbusios M. Stankuvienės - Saulaitytės. Ten rašoma:

Kiekvienas sau kritiškai auklėtojas ir mokytojas bei tėvas žino, kad jaunojo žmogaus „nuklydimai“ yra iš dalies (auklėtojo, mokytojo, tėvo) nepasisekimo ženklas. Rimta institucija, skelbianti ir teigianti, kad yra pasirodusios aprūpinti jaunima — šiuo atveju jaunimą iš šiaurės Amerikos — turi už tą jaunimą atsakomybę. Jeigu su tuo jaunimu nepasiseka — su visa grupe, kaip redaktoriame žodyje teigiama, kažkur institucija prasišlenkia, neįvykdydama žadėtojo darbo. Kiekvienas organizatorius ir vadas žino, kad jo yra pirmoji atsakomybė už įstaigą. Priklausantieji yra tiek atsakingi, kiek jie gali dalyvauti įstaigos gyvenime, bendradarbiauti siekiniuose.

Kelias faktų.

Nors kalbama apie „naujuosius mokinius“, būtų sunku, mokslo metams neužsibaigus, žinoti, kokie galutiniai rezultatai. Nors Vasario 16 gimnazijoje mokslo dalykai ir mokymo metodai nėra pakankamai pritaikyti mokiniams iš kitų kraštų, pernai pirmoji mokinė buvo Ava Butrimaitė iš Mississaugos, pirmųjų tarpe baigė Asta Sernaitė iš Mississaugos ir Irena Sližytė iš Sault Ste. Marie. Garbės sąrašas buvo mokinių iš JAV. Taigi trečdalis mokinių, atvykusių iš Š. Amerikos, baigė mokslo metus garbės mokiniais.

Jaunimas didele dalimi atšviečia ar atkartoja suaugusiųjų, su jais dirbančiųjų pažiūras bei vertybes. Jeigu „tikrųjų“ vertybių nerandama, kur tad reikia žiūrėti? O jeigu vado nėra, kas tas vertybes perduoda? Po trejų mokslo metų mėnesių dar įsiekoma berniukų bendrabučio vedėjo, o tokioje įstaigoje atsakomybė už kasdienį jaunulio auklėjimą krenta ant bendrabučio vedėjų.

Idomu taip pat, ar galima būtų ir ar būtų tikslu išskirti „amerikietiška“ jaunimą, lyg tų pačių problemų, jeigu jos yra, nebūtų kitų gimnazijos mokinių grupės, t.y. iš Vokietijos ir iš Lietuvos.

Paragrafas baigiasi sakiniu: „Sunku rasti motyvą, kuri skatintų pasipatinti, nugalėti amerikietiška nerūpestingumą bei tingėjimą“. Kas tą motyvą turėtų rasti? Ir jeigu nepajėgiama jos rasti, ar iš viso galima apsiimti auklėti tuos, kurių nemokama motyvuoti?

Grįžtant į platesnįjį horizontą: ar šis sakiny, jo paskutiniai žodžiai, nėra senas dypukų teiginys apie kraštą, kurio kultūros nepažįsta ir ženklių neišskaito? Nuo kada „nerūpestingumas bei tingumas“ tapo „amerikietiški“? Ir kodėl jie būtų „amerikietiški“? Ir jeigu taip kažkokia nelogika galima būtų išvesti, ar tai būtų požymiai šiaurės Amerikos lietuvių ir, grįžtant prie specifiko, tų lietuvių šeimų ir dalinių, kurie, daug ką rizikuodami, savo vaikus bei narius siunčia į Vasario 16 gimnaziją, ir tų jaunuolių, kurie drįsta bandyti jiems didele dalimi svetimą bendruomenę išjungti?

Marija Stankuvienė-Saulaitytė

SPAUDA BRAZILIJoje
Norėčiau užsisakyti „T2“, bet labai keblu su pinigų persiuntimu iš Brazilijos. Pirma reikia gauti leidimą iš valstybės banko. Gavus leidimą reikia sumokėti valstybinį mokesį — penkis dolerius už persiunčiamus dešimt dolerių ir du dolerius už persiuntimą. Vienas doleris — 16,00 krūzeirų. Aš esu jau 10 metų pensijoje ir gaunu 100 dol. ir mėnesį su žmona. Mielas Redaktorius, malonėkite man padėti užsisakyti „T2“. Tam reikalui siunčiu megztinį su tautine spalvomis. Pernai jis man kainavo 20 dol. (...) Jums atrodo labai keistas mano prašymas, bet man nėra kitos išeities, norint gauti laikraštį. (...) Dėkoju iš anksto ir tariau brolišką lietuvišką aciu.

Casemiro Bacevicius

BROLI PASITINKANT
Ši kalba buvo pasakyta okupuotoje Lietuvoje, pasitinkant ilgai nematytą brolį iš Š. Amerikos. Jos teksta atsiuntė vienas „T2“ skaitytojas. RED.

Mielas Brolau,

Metų metai, tūkstančiai kilometrų neatšaldė mūsų meilės ir neužgesino vilties dar Tave pamatyti tėviškės padangėje. Ir Tavo veržlus noras, mūsų visų džiaugsmui, šiandien išsipildė.

Kaip medžiui šaknys, taip žmogui tėvynė! Daugiau kaip prieš 33-jus metus jos žemėje išpaustos Tavo pėdos jau dulkėmis apneštos, bet Lietuvos šventas vardas liko gyvas Tavo širdyje. Tu, kaip ištraukta žuvis iš vandens, norėjai pasigauti jos oro, kad galėtum toliau gyventi. Ir Tau buvo leista jos oru pakvėpuoti.

Tu trumpą akimirka būsi su mumis gyvaisiais. Daug ko nebesutiksi — jie mirę. Aplankysi tėvų kapus. Gal Tau širdį suspaus, nes Tavo mintys senai jaunystės vaizdais bus pasiseitę. Tu daug kur jau nerasi senų sodų, beržynų, kryžių pakelėje... Vienok gimtinės šiluma atgaivins Tavo ilgesingą širdį... Tu pamatysi, kad Rūpintojėlis mūsų neapleido — Jis liko su mumis, nes Jis amžinas, visuresantis, visagalintis. Jis globoja mūsų tėvynę Lietuvą ir veda ją stebuklingais keliais. Jis mus jungia prasmingam gyvenimui, ir, nežūrint audrum, mūsų laivas nepasikurs, nes jį vairuoja Kristus, o švyturs — Marija.

Tad mylimas Brolau, su didžiuoju džiaugsmu mes sutinkame Tave ir nuoširdžiausiai sveikiname. Už viską dėkoti, tikimės, kad tas laimingas susitikimas prailgins mūsų visų gyvenimą — dar labiau sustiprins mūsų ryšius.

O dabar priimkite lietuvišką tradicinį sutikimą ir pakvietimą: brangūs, ilgai lauktas svetų, — prašom į vidų!

SUDIEV „T. ŽIBURIAMS“
Skaitymas įvairių laiškų ir laikraščių man jau negalimas nuo šių metų gegužės mėnesio pradžios. Tuo metu mano akyje atsirado didokas ratas, kuris uždengia man matymą. Po didelių tyrinėjimų gydytojai atrodė, kad tas kraujas laisvės, kuris atsirado sprogus vienai akies gyslei, uždengia man matymą ir kad jo jau niekad nebus galima pašalinti.

Mano laikroji akis, kuri man iki to laiko labai gerai patarnaudavo kaip rėmėja dešinės dabar pagedusios akies, nepajėgia pageltėti skaitymui, nes ir jai pajėgia tik 6% matymo. Šioji akis yra dabar mano „viskas“! Laiškus skaito mano žmonėlė, bet tai tik retai gaunu. Skaityti laikraštį reikia daug laiko... o jo, deja, pas mus trūksta. Be to, kitam skaitant nėra taip jau suprantama, kaip kad skaitytų patsai. Taigi, labai labai gaila, kad tatau turėjo įvykti. Turiau daug pažįstamų iš Lietuvos laikų, kuriems esu padėjęs jų „vokiškuose reikaluose“. Bet dabar ir tam atėjo galas.

Su didele padėka už taip ilgą siuntinėjimą mūsų garbingų „Tėviškės žiburių“, kurie man daug pasitarnavo, atnešdami į mano namus mano senosios tėvynės atsiminimus ir prisiminimus tuometinio mano gražaus gyvenimo

Tamstų — Bruno Kaufmann,
Midland, Ont.

SAMAI LIETUVOJE
Š.m. lapkričio 24 d. „T2“ įdėtas L. Grudžinsko pranešimas, jog Lietuvos upės ir ežeruose atsirado didelių šamų neturėtų stebinti. Jų ten būta ir senais laikais ir net kur kas didesnių. Tai rodo „Runcės ir Dandierino“ autorius J. Zmuidzinaitis, aprašydamas savo „Rausvėje“ tą nepaprastą žuvį va kaip: „O tylią vidurvasario naktį klebono gilyne — vienoj gliausiuoj — samai kaip tellukai, žvaigždėtai paviršium galvas išnardinę ir balzgano gintaro akis išpūtę, neatsigėrėdami į mėnulį spokso, nelyginant labai nustebe žmonės į skraidančią lėkštę“.

Skaitytojas

Ottawa, Ontario
ŠALPOS FONDO skyrius 1977 m. iš Suvalkų trikampį išsiuntė 49 siuntinius už \$558,65. Drabužiai gauti iš vietinės moterų organizacijos „Rebekah Lodge“, o pašto išlaidoms aukėjo: Otavos lietuvių, metiniame suvažiavime dalyvavę vilniečiai ir Šalpos Fondo Hamiltono skyrius.

Visiems aciu! P. Ancevičienė,
SF įgaliotinė

• Žmogus be religijos yra kelivės be tikslų, klausėjas be atsakymo, kovotojas be pergalės, mirštantis be naujo gyvenimo. ŠV. AUGUSTINAS

FREE WORLD
ESTONIA LATVIA LITHUANIA
SAVE THE BALTIC NATIONS FROM GENOCIDE

Baltiečiai reikalavo savo kraštams laisvės bendroje demonstracijoje su ukrainiečiais Otavoje Sov. Sąjungos 60-čio proga

Nuotr. K. Satkevičius

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

CHOLKAN

Nuoširdžiai sveikinu visus klientus draugus bei pažįstamus šv. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ progą —

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

LITUOVO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	ferm. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10-3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-1	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30-1	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardudome "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Pardudamos lempos ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Pardudami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

- Užsakymai priimami telefonu
- Nemokamas pristatymas

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, pardudam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (i pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kalėdų nuotaka prieš 30 metų, ką tik atvykusio tautiečio Kanadon ir miškų darbus

SPORTAS

PASAULIO LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1978 m. vasario 25, šeštadienį, 10 v.r., Moonstone Ski Resort (18 mylių ir šiaurę nuo Barrie miesto, Ontario, Canada) įvyks baltiečių slidinėjimo pirmenybės. Kaip ir praity, taip ir šį kartą atskirų lietuvių pirmenybių nebus.

Lietuvių slidininkų pasekmės bus išvedamos iš bendros baltiečių pirmenybių lentelės. Šios slidinėjimo varžybos yra įjungtos į PLS Žaidynių programą.

Vyrų ir moterų čempionai išvedami iš dviejų slalomų ir dviejų didžiojo slalomo bendrų pasekmių. Vyrų ir moterų klasės amžiaus ribos nėra. Medaliai už pirmas tris vietas vyrų ir moterų klasėse bus įteikti Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių metu.

Šios varžybos yra pradžia mūsų didžiosios sporto šventės, apjungiančios viso pasaulio lietuvių sportininkus.

1978 m. vasario 26 d. numatyta surengti draugiškas baltiečių lygumos slidinėjimo varžybas.

Visi lietuviai slidininkai kviečiami abejuose varžybose dalyvauti.

Informacijos gaunamos pas ŠALF ASS slidinėjimo vadovą Mečį Empakerį, 6 Robin Hood Rd., Islington, Ont. M9A 2W7, Canada. Tel. 1-416-231-1487.

SLIDININKAMS

1977. XII. 27 d., Quebec, St. Donat — lietuvių studentų žiemos stovykla iki sausio 1 d. Tai alpinistinis ir "cross-country" pramoginis slidinėjimas.

1978. II. 4 Čikagos liet. slid. klubo išvyka į Michigan, Indian Head. 1978. II. 5 Ohio, Concord 2 val. suoliai slidėmis. Atvira visiems lietuviams. Klevelando Žaibo kvietinės varžybos. 1978. II. 25 New York, Holiday Valley, Žaibo studentų slidinėjimo savaitgalis. Lietuvių jaunimas kviečiamas dalyvauti. 1978. II. 27 New Mexico, Taos. Čikagos liet. slid. klubas ir Liet. Gydytojų Sąjunga rengia vienos savaitės pramoginį alpinistinį slidinėjimą.

Baltiečių ir lietuvių varžybų galutinė data ir vieta dar nežinoma.

Vytėnis Čiurlionis, Euclid, Ohio, 216-481-1525

HAMILTONO KOVAS

Šv. Kalėdų ir N. Metų progą visiems pasaulio lietuviams sportininkams siūniamo nuoširdžiausio sveikinimo, linkėdami daug jaunatviško džiaugsmo bei gražių sportinių laimėjimų!

Baltiečių plaukimo pirmenybėse Klevelande Kanados lietuviams atstovavo tik Hamiltono Kovo narys Arūnas Dūdonis. Jis laimėjo I vietą 13-14 m. grupėje, 100 j. krūtine nuplaukdamas per 1 min. 29,1 sek. Kovietis buvo antras tokia pačia plaukime vyrų grupėje. Trečią vietą Arūnas užėmė 100 j. plaukime 13-14 m. berniukų grupėje, 1. stiliumi nuplaukdamas per 1 min. 7,8 sek.

Mokyklų atostogų metu treniručių Westdale gimnazijos salėje nebus.

Pasaulio lietuvių sportinėms žaidynėms Toronto HLSK Kovas paskyrė \$100. K. B.

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniaus "Žalgirio" futbolo komanda viešėjo Tunisijos sostinėje Tunise. Draugiškas rungtynes su šios valstybės rinktinė žalgiriečiai pralaimėjo 2:1. Vienintelį įvartį iš 11 m baudinio "Žalgiriui" laimėjo A. Puodžiūnas. Tunisijos futbolininkai

kai priklausio stipriausiųjų gretoms Afrikoje. Jų laukia susitikimas su Egipto rinktinė. Tada paaiškės, kas atstovaus Afrikai baigminėse pasaulinių futbolo varžybų kovose Argentinoje — Tunisija ar Egiptas.

Lietuvos klasikinių imtynių čempionais Klaipėdoje svorių eilės tvarka tapo: kauniečiai A. Laucius ir V. Goriunovas, klaipėdiečiai V. Belovas ir V. Krutka, kaunietis K. Raškevičius, klaipėdiečiai V. Selekas, vilnietis P. Grigas, kaunietis A. Loginovas, klaipėdiečiai A. Valiukas ir kaunietis V. Kurutis.

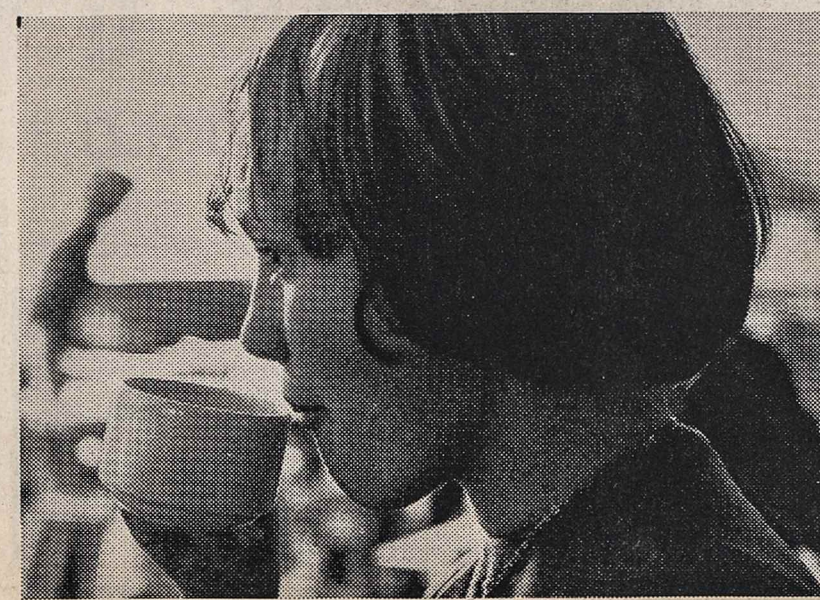
Fechtavimo turnyre Kaune dalyvavo Kauno, Tartu, Odesos, Leningrado rapyrininkės ir špagininkai. Asmeninėse varžybose pirmąsias vietas laimėjo odesietė A. Brikova ir kaunietis V. Stašaitis. Komandinėje iškaitoje pirmosios vietos teko Odesos rapyrininkėms ir Tartu špagininkams, antrosios — pirmosios Kauno komandos vyrams ir moterims.

Du susitikimus su Lenkijos rankininkų rinktinė Varšuvoje turėjo Kauno žalgirietės. Pirmąjį laimėjo lenkės 18:16, antrąjį — kaunietės 23:21. "Žalgirio" geriausiai žaidė olimpinė čempionė A. Nenėnienė. Beveik tuo pačiu metu Gdanske buvo surengtas šešių vyrų rankinio komandų turnyras, kuriame Lietuva atstovavo Kauno "Granitas", užėmęs III vietą. Pirmąjį išsikovojo Gdanskio "Vybžėžės" komanda. Prieš šį turnyrą "Granito" rankininkai lankėsi R. Vokietijoje. Premnitze jie nugalėjo "Chemiko" komandą 28:23, R. Berlyne — dinamičios 25:21.

Lietuvos jaunimo sunkumų kilnojimo čempionus išryškino Šilutėje įvykusios varžybos. Pagal svorių kategorijas jie išsiriškavo šia tvarka: vilnietis V. Čaikinas, kapsukiets E. Kavaliauskas iš buvusios Marijampolės, rokiškietis A. Kriukelis, kaunietis L. Čičirka, vilnietis R. Kudrevičius, šilutiškis B. Bagočius ir šiaulietis A. Rapalius. Pagerinti keli Lietuvos rekordai: vidutinio svorio atstovas telietis A. Novickis dvikovėje iškėlė 277,5 kg, vilnietis R. Kudrevičius pirmojo pussunkio svorio rovimu rungtyje iškėlė 147,5 kg, stūmimo — 190,5 kg ir dvikovėje — 337,5 kg.

Augščiausioje Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio lygoje žaidžia dvi Lietuvos komandos — Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Statyba". Kauniečius treniruoja krepšinio veteranas Stepas Butautas, vilniečius — Rimas Endrijaitis. Pradinės 45-tųjų varžybų kovas "Žalgiris" pradėjo Taline, "Statyba" — Gruzijos sostinėje Tbilisyje. Pirmosios dvejų rungtynės žalgiriečiams buvo nesėkmingos: Talino "Kalevui" pralaimėta 79:88, Maskvos "Dinamo" komandai — 97:84. Prie šio pralaimėjimo prisidėjo L. Žukaičio susirgimas, sumažinęs "Žalgirio" pajėgumą. Pirmąją pergalę "Žalgiris" pasiekė trečiojoje rungtynėse, 80:74 rezultatu įveikęs Rygos kariškių ASK klubo komandą.

Alytaus sporto rūmuose surengtoje 33-čiosios Lietuvos bokso varžybose kovoją beveik 80 šio sporto mėgėjų trijuose susitikimuose po tris minutes. Pralaimėtojai iškrisdavo iš tolimesnių varžybų. I baigimę 22 boksininkų grupę čempionams išryškinti pateko net 13 kauniečių. Auksą medalius pagal svorių kategorijas laimėjo: kauniečiai E. Vaitkus, R. Subas, vilnietis V. Garbulis, kauniečiai J. Vaitkšnoras, J. Kolyčevs ir A. Smatavičius, šiaulietis V. Gabalas, kaunietis R. Lukoševičius, klaipėdiečiai E. Litvinas, šiaulietis V. Peleckas ir kaunietis J. Silevičius.

Vasario 16 gimnazijos mokinė stiprinasi rytmečio kava Nuotr. J. Dėdion

Ateitininkų žinios

Ateitininkų Kūčiose, kurios įvyko gruodžio 11 d., dalyvavo visa ateitininkiškoji šeima: tėvai, sendraugiai, studentai, moksleiviai, jaunučiai ir nemažas skačius svečių. Reikia pasidžiaugti gražia programa, kurią suorganizavo globėjai ir vadovai. Panašūs susibūrimai suartina visus ateitininkus ir tėvus. Būtų gera, kad panaši agapė būtų surengta ir gavėnios metu.

Ideologiniai kursai Dainavoje vyks Kalėdų atostogų metu. Smulkesnių informacijų galima gauti pas moksleivių valdybos pirmininkę Rūta Girdauskaitę.

Tėvų komitetas dėkoja V. Dauginio draudos įstaigai už \$50 auką, kuri bus panaudota jaunimo veiklai. Nuoširdus acū!

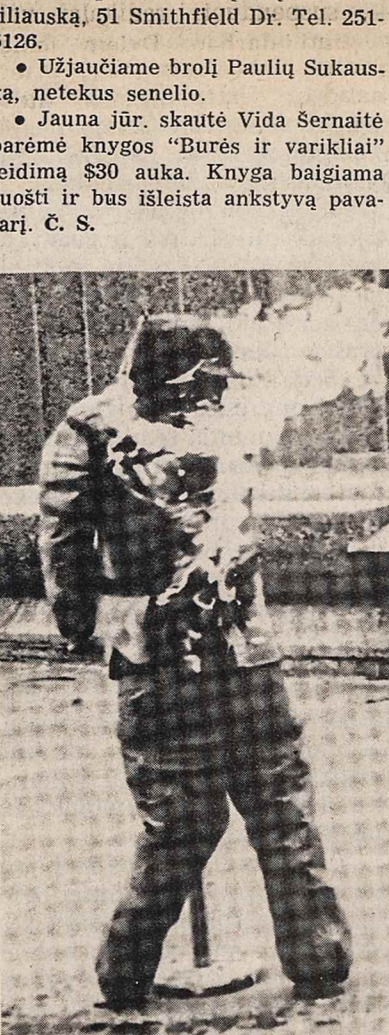
Ateitininkiškas jaunimas stipriai jaučia tėvų komiteto finansinę paramą, be kurios visa veikla būtų daug sunkesnė. Tėvų komitetas parėmė moksleivių rengtas rekolckijas, taip pat padės į ideologinius kursus vykstantiems moksleiviams.

Kalėdų švenčių progą sveikiname visus Toronto ateitininkus, jų tėvus ir linkime Kristaus ramybės. Tegū būna šios šventės ne tik Jėzaus gimimo prisiminimas, bet ir progą atidaryti savo širdis, kad Jėzus gimtų kiekvieno mūsų širdyse.

Skautų veikla

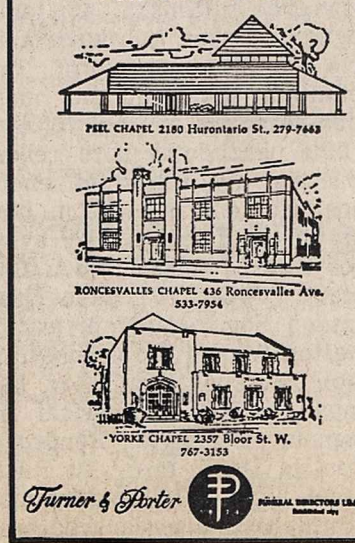
- Ir Kalėdų eglutę puošiant, ir dovanas po ją dedant, ir sveikinimus rašant, ir prie tradicinio Kūčių stalo susėdus tebūna Amžinosios Sviesos prasmė ne tiek prisiminimui, kiek giliam išgyvenimui. O suaktyviniai 1978 metai teatneša visiems gero kelio sekėjams darbtaus skautavimo, laimingo ir malonaus stovyklavimo.
- Jaun. skautų "Rūtos" dr-vės ir skautų "Mindaugo" dr-vės poštėnės suiegos — sausio 9, pirmadienį, 7 v.v., Prisikėlimo patalpose.
- Skt. Stėpo Kairio muzikinis vylenetas dėkoja: KLB Toronto apylinkės valdybai už \$300, V. Dauginiui už \$50 aukas. Paramos reikalingiems, į Australiją vykstantiems atstovams tai didelė pagalba ir moralinis paskatinimas.

- Romuvai aukėjo po \$50: Br. Saplys, J. Dambars; \$25: Alg. Nausėdas; po \$20: G. Bubeliene, A. G. Tarvydai, E. R. Namikai, O. Senkuvienė (Timmins, Ont.), J. Ross, Eug. Vidmantas; po \$10: V. Gaputis, p.p. Kasperavičiai, A. Keršis, B. Sriubis, A. Sukauskas, H. Sukauskas, P. Murauskas, J. S. Sinkevičiai, R. Urban, R. Blavesčiūnas, J. Mažeika; po \$5: A. Gačionis, Vl. Morkūnas, Br. Stundžia.
- Norintieji gauti kvitų dėl pajamų mokesčio prašomi kreiptis į Ant. Vasiliauską, 51 Smithfield Dr. Tel. 251-5126.
- Užjaučiame brolių Paulių Sukauską, netekus senelio.
- Jauna jūr. skautė Vida Šernaitė parėmė knygos "Būrės ir varikliai" leidimą \$30 auka. Knyga baigiama ruošti ir bus išleista ankstyvą pavasarį. Č. S.

Lietuvių Jaunimo Sąjungos surengtoje demonstracijoje už žmogaus teises bei laisvę Baltijos kraštuose buvo sudeginta KGB agento iškamša. Demonstracija įvyko Detroite lapkričio 5 d. Nuotr. J. Urbono

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

SV. KALĖDŲ ir Naujų Metų progą

sveikinam visus klientus, draugus ir pažįstamus

S. Jokubaitis A. Garbenis

AL GARBENS REAL ESTATE
1611 Bloor St. West • Toronto, Ontario
Telefonas: LE 6-2738

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

- 8¼% už 1 m. term. dep.
- 9% už pensijų ir namų planą
- 7½% už spec. taupymo sąsk.
- 7% už taupymo s-tas
- 6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

- 9½% už asm. paskolas
- 9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 18 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santauų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporele — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

ED. KONDRAČAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454

Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS

Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduduo vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

★ **MEDICINOS MOKSLAS** aiškiai remia moralės nuostatus kontracepcinių vaistų klausimu — pareiškė Paulius VI, kalbėdamas tarptautiniame psichosomatines akušerijos ir ginekologijos kongrese. Atrodo, jis savo kalboje dėmesį atkreipė į Britanijoje darytus tyrimus, kurie aiškiai rodo, jog moterys, naudojant kontracepcinius vaistus, atsideria 10 kartų didesniame mirties pavojuje dėl apytakinio kūno negalavimų. Popiežius priminė kongreso dalyviams, jog gydytojo pašaukimas yra tarnauti gyvybei nuo pat jos prasidejimo. Šeimoms esą reikia paremti savęs apvaldymo ir savo aistroms vadovavimo reikala, kad gyvės kūrimas vedybinės meilės sąjungoje švęstų pagarbą vienas kitam. Tuo bus užtikrinamos geriausios sąlygos vaiko psichologiniam ir fiziniam vystymuisi.

★ **ISSISKYRUSIEMS IR CIVILIŠKAI VĖL SUSITUOKUSIEMS** katalikams JAV-se Paulius VI atšaukė automatiškąjį ekskomuniką, tačiau tai nereiškia, jog tie asmenys gali eiti sakramentų. Tai įskaitant pabrėžė JAV vyskupų konferencijos teisų komiteto pirm. vysk. Cletus F. O'Donnell. Pasak jo, ekskomunikos atšaukimas yra daugiau simbolinis mostas, negu tikrovės veiksmas. Pilnoji ekskomunikos reikšmė yra asmens išskyrimas iš tikinčiųjų bendruomenės, dalyvaujančios sakramentiname gyvenime. Tokie ekskomunikos neteisėtoji santuokų gyvenančių niekas negali atšaukti, kol tas asmuo neatšaukia neteisėtos santuokos vyro-žmonos teisų.

Atšauktoji ekskomunikacija yra tik neteisėtoje santuokoje gyvenančių asmenų priėmimas į išorinį tikinčiųjų bendruomenės gyvenimą, bet ne sakramentinį. Šios reikšmės ekskomuniką, kuri ir galioja tik JAV-se, atšaukia, norint parodyti, kad K. Bendrija laukia visų išskęstomis namais. Taipgi norėta pašalinti nesupratimą, nes daugelis JAV-se civiliškai išsiskyrusių, bet neteisėtai santuokos neįėjusių katalikų manė, jog ir jie yra ekskomunikuoti.

★ **JUGOSLAVIJOS** Federacinės Tarybos vicepirmininko ir užsienio reikalų min. Vatikane lankymosi proga Paulius VI užsiminė apie Vatikano santykius su Jugoslavija. Pastaroji esanti vienintelis komunistinis kraštas Europoje, palaikęs diplomatinis santykius su Vatikanu. Popiežius džiaugėsi šia padėtimi, bet priminė, jog, norint ryšius pagerinti, Jugoslavijos valdžia turėtų teikti daugiau galimybių K. Bendrijai bei jos padaliniams įgyvendinti Jugoslavijoje tas vertybes, kurias Bendrija globoja ir puoselėja.

Po II D. karo komunistinė Jugoslavijos valdžia žiauriai persekiojo katalikus: nužudė per 300 kunigų, o daugelį kunigų, vienuolių bei tikinčiųjų įkalino. Kalinių tarpe buvo ir a.a. arkiv. Aloysius Stepinač. Buvo uždraustas religijos mokymas ir visa K. Bendrijos nuosavybė nusavinta. 1952 m. Jugoslavija nutraukė diplomatinis santykius su Vatikanu už tariamą Vatikano kišimąsi į Jugoslavijos vidaus reikalus. 1970 m. diplomatiniai santykiai vėl buvo atnaujinti, ir Jugoslavija pripažino Vatikano teisę rūpintis religiniais katalikų reikalais Jugoslavijoje. Vis dėlto ir dabar Jugoslavijoje religijos dėstymas yra varžomas, marksizmo pamokos privalomos visiems tikintiems mokiniam, lanką šventovės mokytojai persekiojami ir

skriaudžiami, naujų šventovių statybai neduodami leidimai, katalikiški spauda labai suvaržyta.

Kaikurie stebėtojai mano, kad Jugoslavija, bandydama švelninti santykius su Vatikanu, tikisi Vatikano pagalbos, švelninant jos 6 tautinių grupių įtampą krašte. Ypač didelė įtampa yra tarp ortodoksų serbų ir katalikų kroatų. Kaikurie kroatų katalikai jau dabar kaltina Vatikaną, esą pastarasis yra linkęs padėti federacijai Jugoslavijos vyriausybei ir savo rankas stipriau suimti visų paskirų Jugoslavijos tautinių respublikų valdžią, tikėdamasis už tai vienos kitos lengvatos katalikiškajam švietimui bei katalikiškomis organizacijoms Jugoslavijoje.

★ **ARKIV. JOSEPH L. BERNARDIN**, užbaigdamas savo trejų metų kadenciją kaip JAV vyskupų konferencijos pirmininkas, kreipėsi į visuotinį suvažiavimą atvykusius JAV V-bių vyskopus, pabrėždamas reikala skelbti Kristaus mokslą nukriščiūnėjusiai Amerikai. Ta proga buvo sudarytas naujas JAV vyskupų konferencijos organas evangelizacijos reikalams, kurio vadovu bus arkiv. J. L. Barnardin.

★ **ARKIV. JOHN R. QUINN**, 48 m. amžiaus, išrinktas naujuoju JAV vyskupų konferencijos pirmininku. Jis yra gimęs 1929 m. kovo 28 d. Riverside mieste, Kalifornijoje. Kunigu išventintas Romoje 1953 m., o vyskupu konsekruotas 1967 m. 1971 m. jis buvo paskirtas Oklahoma City vyskupu, o 1972 m., tą vyskupiją padarius arkivyskupija, tapo jos pirmuoju arkivyskupu. 1977 m. jis buvo paskirtas San Francisco arkivyskupu, o jo vietą Oklahoma City arkivyskupijoje užėmė arkiv. Charles Salata.

★ **ARKIV. FULTON J. SHEEN**, 82 m. amžiaus, buvo iškilmingai pagerbtas Katalikų Aktorių Draugijos, kuri jam iteikė Sv. Genezijos medalių iškilmingose pagerbtuvėse Niujorke. Arkivyskupas, priimdamas medali, pabrėžė, jog yra ryšys tarp aktorijos profesijos ir Kunigystės. Kaip aktorius bando atkurti kokį nors charakterį scenoje, taip kunigas bando atkurti Kristų. Aktorių ir kunigų pašaukimas — suprasti ir būti jautriam kiekvieno žmogaus širdies jausmam. Savo kalbą arkivyskupas užbaigė IV šimtmečio Romos aktorius Sv. Genezijos žodžiais, kuris, vaidindamas kriščiūniškąjį Krikštą pajaukiančią komediją, įtikėjo ir spektaklio metu susuko: "Negaliu daugiau tylėti — aš esu kriščiūnis!"

★ **KARD. LUIGI TRAGLIA**, 82 m. amžiaus, mirė Quisiana prieglaudoje, Romoje, po ilgos ligos. Paskutinuoju metu jis buvo kardinolų kolegijos dekanas. Jis buvo gimęs 1895 m. Albano apylinkėse, Italijoje. Kunigu išventintas 1917 m. Nuo 1919 m. jis profesoriavo Propaganda Fidei universitete, o 1930 m. buvo paskirtas apeigų kongregacijon ir daktaravosi prie kanonizacijos bei beatifikacijos bylų. 1936 m. jis buvo nominuotas Sv. Rotos (Vatikano apeliacinio teismo) auditorium, bet už kelių mėnesių, 1937 m., tapo konsekruotas arkivyskupu ir paskirtas Romos vyskupu - pagalbininku. 1960 m. arkiv. Traglia buvo Jono XXIII pakeltas kardinolu, paskirtas popiežiaus vietininku Romos vyskupijoje ir tą vyskupiją valdė 7 metus. Jis turėjo nepaprastai gerą atmintį ir daug žinių, todėl draugų tarpe Vatikane buvo vadinamas "gyvuoju archyvu". KUN. J. STS.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, surengusi sol. Ričardo Daunoro koncertus Toronte ir kitur. Iš kairės: akompaniatorius D. Lapinskas, V. Kuprevičiūtė, A. Kuolas, R. Stočkutė-Knox, G. Juozapavičiūtė, J. Šeškutė, K. Paršytė, D. Juozapavičiūtė, sol. R. Daunoras

KANADOS IVYKIAI

Raudonieji tarnautojai pašte

Kalėdinių siuntų pristatymą vėl sujaukė nelegalus Toronto paštininkų streikas. Jo kibirkštis naujajame siuntų skirstymo pastate buvo laikinių darbininkų panaudojimas prie laiško skirstančių mašinų. Pats skirstymo darbas buvo paliktas unijos nariams, tačiau pašto vadovybė laikiniams darbininkams liepė pilti laiškus į tas mašinas. Dėl šio įsakymo 9 unijos pareigūnai suorganizavo sėdėjimo streiką. Unijai nepriklausantys darbininkai buvo atšaukti nuo skirstymo mašinų, o streiko organizatoriai suspenduoti, nes protestams reikšti yra speciali aiškinimosi sistema. Dėl devynių radikalų suspendavimo visų Toronto paštininkų susirinkime 384:336 balsų santykiu buvo pasisakyta už nelegalų streiką. Taigi, balsavime dalyvavo tik 720 paštininkų, o Toronte jų yra beveik 5.000. Dalis jų skundėsi, kad apie šaukiamą susirinkimą niekas jų nepapildavo. Nelegalų streiką nutraukė derybos ir pašto vadovybės padaryta nuolaida — suspenduoti radikalai vėl grąžinti darban. Dviem jokia braužė nebus taikoma, o prieš septynis ji bus svarstoma ateityje.

Radikalų siautėjimą Toronte pašte atskleidė kaikiurių paštininkų pasisakymai spaudos atstovams, padaryti su sąlyga, kad informatorių pavardės nebus minimos. Iš devynių suspendavimo susilaikusių asmenų keturi atvirai prisipažino esą maistinės Darbo Partijos Kanadoje nariai, būtent, Peter Leibovitch, Ron Mezwak, Gary Whitehouse ir Lionel Dupuis. Dėl radikalų spaudimo iš Toronto paštininkų unijos vadovo pareigų yra pasitraukęs Lou Murphy, pasižymėjęs didesne logika bei nuosaikumu. Jo pareigas dabar laikinai eina Eileen Ludlow, o naujuose rinkimuose 1978 m. pradžioje savo kandidatūrą jau dabar reklamuoja minėtasis Peter Leibovitch, suspendavimo susilaikusių radikalų vardu išprovokavęs nelegalų streiką. Be maistų, į Kanados pašto uniją koją iškėlė revoliuciniai marksistai ir vadinamieji spartakiečiai. Otavos paštininkų unija savo laikraštelyje atvirai pasisako prieš pašto paslaugų gerinimą bei spartinimą. Pasak jo, naudos iš to susilauktų ne eiliniai kanadiečiai, o tik didžiosios bendrovės. Ryšium su nelegaliu streiku Toronte marksistinių radikalų klausimą pašte iškėlė federaciniame parlamente prabiles čekų kilmės atstovas O. Jelinekas, bet jokios reakcijos iš premjero P. E. Trudeau vyriausybės nesulaukė. Torontiške spauda jo žodį sutiko su pastaba, kad įvairių komunistinių radikalų vardu išprovokavau seniai visiems yra žinomas.

Metinė infliacija Kanadoje pakilo iki 9,1% daugiausia dėl maisto gaminių ir susisiekimo pabrangimo. Kai 1975 m. vėlavą rudenį buvo įvesta kainų bei

atlyginimų kontrolė, infliacija buvo pasiekusi 10,6%. Kontrolės dėka į prieš metus pavyko sumažinti iki 5,6%, tačiau šiemet vėl prasidėjo nesustabdomas kilimas, sudarantis nemažą problemą premjero P. E. Trudeau liberalų vyriausybei. Ruošdamasi parlamento rinkimams sekančiais metais, ji planavo kontrolę atšaukti balandžio mėnesio. Iki to laiko infliacija, ko gero, gali pasiekti pradinį 10,6% laipsnį, dėl kurio ir buvo įvesta kontrolė.

Vienuolika dienų Toronto York universitete badavo žydų studentų grupė, rikalaudama laisvės inž. A. Ščaranskiui, jau 9 mėnesius kalinamam Maskvoje. Jis yra sovietų žydų veikėjas, priklausantis Helsinkio susitarimų pažeidimus sekančiai grupei. Badaujantys studentai norėjo, kad jo išlaisvinimo akcijon įsijungtų premjeras P. E. Trudeau, bet aiškaus išpareigojimo nesusilaukė. Žydų studentų bado streikas betgi neliko nepastebėtas. Pirmiausia 57 Kanados senatoriai ir federacinio parlamento nariai pasirašė telegramą kompartijos vadui L. Brežnevui, o daugiaukultūrių reikalų min. N. Cafikas kreipėsi į užsienio reikalų min. D. Jamiesoną. Pastarasis pranešė parlamentui, kad Kanada sutinka įsileisti inž. A. Ščaranskį su specialia viza. Apie tai buvo informuotas Sovietų Sąjungos ambasadorius A. Jakovlevas. Akciją inž. A. Ščaranskiui išlaisvinti žydai organizuoja viename laisvajame pasaulyje. Kompartija jį yra apkaltinusi

ryšiais su amerikiečių CIA agentais, bet šį kaltinimą kaip aiškų absurda yra paneigęs prez. J. Carteris.

Komunistinė Kinija atsisakė pratesti vizą Toronto dienraščiui "The Globe and Mail" korespondentui R. H. Munro, kuris Pekinge jau yra praleidęs beveik pusę metų. Priežastis nenurodoma, tačiau ji aiški kiekvienam šio dienraščio skaitytojui. R. H. Munro pastaruoju metu atsiuntė keletą rašinių, atskleidžiančių skandalinę kiniečių kompartijos nesiskaitymą su pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Ji dabar pakeis kitas to laikraščio korespondentas — John Fraser.

Didžiosios pūgos metu Otavoje buvo įsteigta speciali organizacija, kuri žada siekti britų kolonijoms Turks ir Caicos Karibų jūroje prijungimo prie Kanados atskira jos provincija. Tą koloniją sudaro 35 salelės, daugiausia neapgyvendintos, turinčios tik 7.000 gyventojų. Jų prisijungimą prie Kanados jau 1974 m. buvo iškėlęs federacinio parlamento narys M. Salzmanas, bet nesusilaukė dėmesio dėl galimų komplikacijų, nes tu saalių pavyzdžių gali pasiekti ir kitos. Prijungimo propagatoriai teigia, kad prijungimo atveju kanadiečiai turėtų šiltų poilsivičių žiemos mėnesiais. Be to, salelėse galėtų įsikurti kanadiečiai pensininkai, kurie dabar išsiskelia į Floridą, Arizoną ir Meksiką. Salelių gyventojai nori prisijungimo, nes jo dėka pagerėtų jų gyvenimas, be to, jie tada galėtų darbo jėškoti ir pačioje Kanadoje.

PETRUI MEDELIUI

Lietuvoje mirus,

giliai užjaučiame ALGI MEDELĮ, jo šeimą bei jų mamytę O. MEDELIENĘ ir kartu liūdime —

J. ir J. Kulikauskai
O. ir E. Spudai

VYTAUTĄ ir ROMĄ VAITKEVIČIUS

bei jų šeimą,
MAMYTEI MIRUS,
giliai užjaučiame —

Toronto Lietuvių
Golfo Klubas

A+ A

ANTANUI SODAIČIUI

mirus, jo dukteriai LIUDAI SUKAUSKIENEI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą —

Aldona ir Aleksas Koceniai

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET WEST,
TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Visais kelionių
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Dailininkui TELESFORUI VALIUI

mirus, gilią užuojautą skausmo valandoje reiškiamo jo žmonai ALDONAI, giminėms Lietuvoje JAV ir Kanadoje bei kartu liūdime —

Stepas Varanka
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos
Kanados Krašto Valdyba

TORONTONT

Dr. St. Haidasz, Kanados parlamento atstovas, siūnia lietuviams šventinius sveikinimus ir gerų naujų metų linkėjimus. Jis nesenai grįžo iš Belgrado konferencijos. Ten turėjo progos dalyvauti ir tame posėdyje, kuriame JAV sen. Dole iškėlė sovietų pavergtų tautų, jų tarpe ir baltiečių, klausimą. Buves pamintė ir lietuvių vardas. Klausimo iškėlimas buvęs įspūdingas, ypač gera buvusi sen. Dole kalba, bet vėliau šio senatoriaus surengta spaudos konferencija buvusi mažiau įspūdinga.

Sinų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija nutarė likviduotis. Draugijoje yra dar 227 nariai. Per korespondencinius balsavimus 184 nariai pasisakė už likvidavimą, 8 — prieš, 35 negrąžino balsavimo lapelių. Balsavimo duomenys perduoti Ontario vartotojų ir komercinių ryšių ministerijai. Likvidacijos dokumentų sudarymas pavestas adv. W. Palamar. Sudarius minėtus dokumentus, turimas likviduojamos organizacijos išdas bus išdalintas jos nariams. Draugija sustabdo veiklą nuo 1977 m. gruodžio 31 d. Draugijos centro komiteto pirmininkas šiuo metu yra J. Šimkūnas, sekretorius C. Narušis (Narush).

Imigracijos studijos Toronte universitete pradėdamos plėsti. Prof. Robert F. Harney ir dr. Raymond F. Breton paskirti sudaryti naujai programai "Ethnic and Immigration Studies". Gavę lėšų iš Richard Ivey Fondo, jiedu pradės darbą nuo 1978 m. sausio 1 dienos. Visų pirma jie ketina sutelkti profesorių, dirbančių Toronte universitete ir besidominčių imigracijos studijomis. Taip pat jie numato skatinti jaunus mokslus žmones, ypač iš etnokultūrinių grupių, domėtis imigrantų problemomis ir jas studijuoti. Prof. Harney yra žymus istorikas, parašęs nemažai darbų imigrantų temomis. Šiuo metu jis rašo knygą apie Toronto italų bendruomenę. Dr. Bretonas yra sociologas, parašęs keletą darbų apie etnines grupes. Minėto projekto informacijas teikia Barbara Clarke tel. 978-2171.

Federacinė ir provincinės vyriausybės remia lėšomis etninių kalbų dėstytojų viešosiose ir atskirosiose mokyklose. Minėtų kalbų dėstytojų įvedimas priklauso nuo vietinių švietimo vadovų ir tėvų. Kaikuriuose vietose tai programai, vadinamai "Heritage Language Program" sutinkama pasipriešinimo. Pvz.

Peel srities (jeina Mississauga) švietimo vadybos užsimojo tokią programą įvesti, bet pasipriešino atstovė Marg Marland ir kiti. Pastaroji pareiškė esą juokinga, kai lietuvių vaikai gauna dvigubai daugiau valdinės paramos nei prancūzų. Mat, prancūzų kalbos besimokantiems valdžia mokanti 46%, o etninių kalbų — 80%. Deja, M. Marland užmiršta, kad Kanadoje anglų ir prancūzų kalbos, kaip valstybinės, turi specialias privilegijas ir jų mokymui bei atskirų mokyklų išlaikymui valdžia skiria nepalyginti didesnes sumas. Etninėm kalbom tenka tik trūpiniai. O jos taip pat turi teisę į valstybės paramą, nes ir jas vartojantieji moka mokesčius.

"The Toronto Star" gruodžio 17 d. paskelbė Reuterio žinutę iš Varšuvos, kurioje sakoma, kad Viktoras Galvanauškas augščiausiojo teismo nubaustas mirtimi už 300 civilių sušaudymą tarnaujant nacių dalinyje. Anksčiau žemesnio teismo jis buvo nubaustas 25 metais kalėjimo, bet augščiausias teismas bausmę pakeitė.

"T. Žiburiams" aukojo

\$100: Frank Barauskas Limited Real Estate Broker; \$50: Sabina Urnežius ir Nijolė Urnežius, Walter Dauginis Insurance; \$25: Hamiltono DLK Algirdo Šaulių kuopa; \$14: V. Petruskevičienė, B. Trukanavičius; \$10: Liudas Merkelis, Jonas Tumosa; \$6: Jurgis Igaudas, Vytis Baršas; \$6: Melynkas; \$5.50: L. Remeikienė; \$5: Petras Simonėlis, Pr. Baltuonis, K. Mikšys, Ignas Petrauskas, Ignas Kazlauskas.

\$3: K. Rožanskas, Vincas Sakas, Kazys Stundžia, P. Gaidelis, Fr. Kairys, K. Slavinskas, J. K. Balsys, Daina E. Kojelis, A. E. Sudikis, Antanas Petkauskas, J. A. Puteirai, A. Garbas, V. Kėcorius, M. Pranys, Ignas Ramonas, Z. Martinaitienė, A. Kasper.

\$2: Jonas Leveris, A. Smilgys, P. Pekarskas; \$1: O. Urbonienė, A. Vyšniauskas, B. Vaskelis, Povilas Burneikis, Gražina Babrauskienė, Marija Raupėnas.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė: \$25: Balys Vileitis; \$20: J. Žiūrininkas, A. Paškevičius, Stasys Jaseliūnas, Petras Janulis, dr. N. Laansoo, dr. A. Užupis-Lukas, Mikas ir Stasė Petrušaitė, Pr. Baltuonis, V. Kerbelis, Juzė ir Pranas Žaliauskai, S. B. Sakalai, Henrikas Šiaurys, K. Milešis, Bronius ir Alytė Liškauskai, Vacys Ivanauskas, Jurgis Račys, Stasė ir Marcelius Meškauskai, Antanas Salčiūnas, A. Matulaitis, Vilma ir Kazys Gapučiai, Romas Masiulionis, Bronius Milašius, Jonas Tumosa. Nuširdi padėka visiems spaudos rėmėjams.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė

Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

FRANK BARAUSKAS LIMITED REAL ESTATE BROKER

- Patarnavimas lietuvių kalba
- Nemokamas namų įkainojimas
- Didelis namų pasirinkimas

Ištaigos telefonas: 233-3323 R. Stasiulis 245-1297

3828 BLOOR ST. WEST - ISLINGTON - ONTARIO M9B 1K8

Lietuviška
maisto
krautuvė

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno ištaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Išganytojo gimimo šventėje, skleidžiančioje žmonių daug skaidrios vilties bei palaimos, Lietuvos Kankinių parapija linki visiems broliams ir sesėms lietuviai tėvyneje ir išeivijoje gausios Augščiausiojo palaimos ir laimingų 1978 metų.

— Bernelių Mišios Kūčių naktį — 12 v. Kalėdų pirmą dieną pamaldos — 10 ir 11 v. N. Metų dieną pamaldos — sekmadienio tvarka.

— Kalėdų naktį po pamaldų naujojoje parapijos salėje parapijos ponios paruošė kavutę. Visi iš pamaldų kviečiami valandėlį atsilankyti.

— Naujojoje šventovėje įdėtos lubos ir jų apšvietimas. Sekantys darbai — šventovės išklėjimas kilimais, ir suolų sustatymas. Talkininkai atleka įvairius medžio darbus šventovėje ir salėje. Šventovės statybai aukojo \$800: Priskėlimo parapijos bankelis; \$500: velionis J. Pargaliauskas (testamentu); \$250: dr. A. Josiukas su ponia; \$200: P. A. Vilučiai; po \$100: Pr. Čėčys, J. K. Ručiai, J. Astrauskas, J. V. Jasinevičiai, A. E. Sargautai, S. E. Pusaškiečiai. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidota: a.a. Cecilija Venckuvienė ir a.a. Steponas Stonys. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Parapijos komiteto posėdyje plačiai diskutuotas šventovės darbų užbaigimas ir jos šventinio laikas. Nutarta, sudėjus kilimus ir suolus, pamaldas pradėti laikyti naujojoje šventovėje. Aptartos visos N. Metų sutikimo Anapilyje detalės. Parapijos komitetui vadovauja J. Žiūraitis.

— Apgailestaujame, kad numatytos pamaldos Staynerio-Wasagos lietuviams dėl nepalankaus žiemos oro negalėjo įvykti.

— Pamaldos: Kūčių naktį — už a. a. Liudą Stadį ir a.a. Oną Ališauskienę; sekmadienį — 10 v. už a.a. Tadą Normantą, 11 v. už a.a. Juozą Bacevičių ir a.a. Joną Bleizgį.

Lietuvių Namų žinios

— 1977 m. gruodžio 17 d. staigiai mirė LN tarnautojos A. Skilandžiūnienės mama a.a. Cecilija Venckuvienė. Paliko vyrą Augustiną Venciką, sūnų Augustiną, dukteris — Aldoną ir Ireną. LN giliai užjaucia A. Skilandžiūnienę, jos tėvelį, seserį ir brolį, netekusius taip brangaus jiems asmens.

— Dėl patogesnio atsiskaitymo LN įsteigė šalpos organizaciją "Labdara Foundation". Jos užduotis — tvarkyti LN bingo žaidimus, rūpintis šalpa ir organizuoti kooperatinius butus lietuviams. "Labdara Foundation" valdyba posėdyje gruodžio 15 d. paskyrė šioms lietuvių organizacijoms už nuomotas patalpas apmokėti: "Varpai" \$3.500, "Atžalynai" \$5.500, "Aitvarai" \$2.400, Stp. Kairio muzikiniam vienietui \$2.400 ir šachmatų klubui \$2.250.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo apie 170. Svečių knygoje pasirašė Stasė Gisas iš Sao Paulo, Brazilija.

— LN nario įnašus sumokėjo: Bronius Rakauskas \$100, Jonas Rieckevičius ir Deimantas Rieckevičius po \$25, Aldona Bireta ir Aleksas Zabiela po \$10.

— LN Kūčių vakarienes muzikinei programai vadovavo V. Verikaitis. Bus visų dalyvių giedamos kalėdinės giesmės, "Atžalyno" trijulė "Vasaros garsai", solistai V. Ziemelytė, V. Verikaitis ir A. Simanavičius.

— TL Pensininkų Klubu Kalėdų pietūs įvyks Kalėdų sekmadienį, gruodžio 25 d., 1 v. Gedimino Pilies menėje. LN tą dieną bus uždaryti. Norį pietuose dalyvauti prašomi eiti por šonines duris iš vakarų pusės.

— 1977 m. gruodžio 4 d. TL Pensininkų Klubu drabužinėje pakeista mėlynos 7/4 nr. skrybėlė mažesne 6/4 nr. skrybėle. Skambinti tel. 762-7875.

— Toronto Lietuvių Namų Vyrų 1978 m. sausio 14-15 d.d. rengia šilūnėjų iškylą jaunimui. Norintieji dalyvauti registruojasi LN raštinėje arba pas Kristiną Dambaraitę tel. 536-1433.

ANAPILIO KNYGYNAS Kalėdų ir Naujų Metų dienomis neveiks. Visiems linki linksmų švenčių — Knygyno vedėjas

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stiklaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

PETALS GELIŲ KRAUTUVĖ. Gėlės įvairiom progom. Ypatinai patyris vestuvių gėlių sutvarkyme. Nemokamas pristatymas visam Toronto; į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 537-9070, namų 763-6256. Savininkė V. SIMINKEVICIENE.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 533-3022.

Priskėlimo parapijos žinios

— Sveikiname visus lietuvius Kristaus gimimo šventės ir N. Metų progą, linkėdami daug džiaugsmo ir gausios Dievo palaimos.

— Dėkojame kun. A. Grausliui už gražų prieškalėdinį susikaupimą. Tai buvo dvasinis įvadas į mūsų parapijos 25 metų sukakties paminėjimą.

— Gruodžio 16 d. iš mūsų šventovės palaidota Jieva Kasperavičienė, 78 m. amžiaus; gruodžio 13 d. palaidoti Cecilija Venckuvienė, 73 m., ir Steponas Stonys, 86 m. Mirusiųjų artimiesiems reikiama gilią užuojautą.

— Reikiama nuosirdžią užuojautą V. Dunderienėi, mirus Lietuvoje sesutei Leokadijai Bugauskauskienei, ir Algiiui Medeliui, mirus Lietuvoje broliui Petriui.

— Bernelių Mišios — 12 v. naktį; prieš Bernelių Mišias, 11.15 v.v. — religinis koncertas. Programą atliks solistai S. Ziemelytė ir V. Verikaitis, Algis Simanavičius ir J. Sriubiskienė. Bus ir instrumentų bei vargonų muzikos, be to, mūsų choras giedos visą eilę giesmių. Kalėdų dieną 10 v.v. Mišiose giedos naujas kalėdines giesmes jaunimo choras.

— Sutvirtinimo sakramento ir pirmos Komunijos pasiruošimo pamokų nebus nei per Kalėdas, nei per N. Metus; knygų kioskas ir parapijos biblioteka taip pat neveiks.

— Mišios: šeštadienį 8 v. — už Joną ir Barborą Juodikačius, užpr. J. Juodikaitynės; 8.30 v. — už Karoliną Priščeponkienę, užpr. vyro; 9 v. — už Ireną Gurevičienę, užpr. vyro; Kalėdų naktį: už parapiją, už Stasį Vaitiekūną, užpr. L. Kuliavienės, už Edvardą Stankaitį, užpr. tėvų; Kalėdų dieną, 8 v. — už Valeriją ir Kazį Zarus, 9 v. už Aušrą, Antaną Sapionius ir Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskių, 10 v. už Antaną Sapionį, užpr. žmonos, 11.30 v. — už Mykolą Dervinį, užpr. žmonos, 7 v.v. — už Oną Ališauskienę, užpr. Z. Didžbalienės.

Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius lankysis Toronte š.m. gruodžio 22 ir 23 d.d. Norintieji su juo pasimatyti prašomi atvykti į Priskėlimo par. posėdžių kambarį gruodžio 23, penktadienį, 4 v.p.p.

Kredito kooperatyvas "Parama" nedirbs gruodžio 24, 26 ir sausio 2 dienomis.

Priskėlimo bankelio raštinė bus uždaryta gruodžio 25, 26, sausio 1 ir 2 dienomis.

KLB pirm. J. R. Simanavičius Kalėdų ir N. Metų progą pasveikins Kanados lietuvių per televiziją "Global TV" 22-ą kanalą (3-čią kabelinį) gruodžio 25, sekmadienį, itališkoje programoje "Festival italiano", kuri transliuojama nuo 11.45 v.v. iki 2 v.p.p. KLB pirmininko sveikinimas lietuvių kalba numatytas apie 1 v.p.p.

A.a. Stefanija Kalūzienė mirė gruodžio 19 d. Missisaugos ligoninėje, sulaukusi 62 m. amžiaus. Velionė buvo kauniečių. Ji su savo vyru Aleksandru beveik 30 metų buvo nenuilstami tuometu Sv. Jono Kr., dabar Lietuvos Kankinių parapijos choro nariai. Velionė laidojama gruodžio 22, ketvirtadienį, 10 v., iš Priskėlimo par. šventovės Sv. Jono liet. kapinėse Anapilyje, savo šeimos kapavietėje, kur ilsisi velionės motina. Paliko vyrą Aleksandrą ir seserį Chicagoje.

A.a. Petras Gintaras Imbrasas, 27 m., mirė gruodžio 19 d. Gravenhursto prieglaudoje. Bus parvežtas į Torontą ir palaidotas šalia savo motinos Sv. Jono liet. kapinėse.

Ev. reformatų kunigo Petro Dagio, mirusio gruodžio 1 d. Niujorke, laidotuvių dalyvavo ir jo giminės iš Toronto. Daugelis lietu. organizacijų bei institucijų, kuriose velionis reišėsi, tarė atsisveikinimo žodį. Religines apeigas atliko kun. P. Dilys iš Čikagos. Velionis neprikli. Lietuvoje ilgus metus buvo kariuomenės kapelionu, o Klaipėdoje — direktorijos patarėju. Atvykęs į JAV, apsigyveno Niujorke ir ilgus metus dirbo liet. evangelikų reformatų sielovoadoje.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Moterų Draugija švenčių progą atsiuntė "T2" \$30 auką su linkėjimu: "Kad "T2" šviesių ir klestėtų".

PARDUODU už pusę kainos kelių šimtų klasikinės muzikos stereo plokštelių. Yra J. S. Bacho, Beethoveno religinės muzikos rinkinių, Mahlerio ir kitų kompozitorių pilnos simfonijos. Taip pat daug pilnų operų rinkinių ir atskirų plokštelių. Kaikuriuos grotos tik porą kartų. Skambinti: V. Lapaitienė tel. 762-5246 Toronto.

Iškilmingas

SUTIKIMAS

NAUJU METU

Anapilyje
gruodžio 31,
šeštadienį,
nuo 8 v. vakaro

1. Šilta vakarienė bus paduodama į stalus. Šaltų užkandžių bufetas bus sudarytas iš 26 patiekalų. Visą maistą ruošia J. Bubulienė — "Candlelight Caterers" savininkė
2. Visi gėrimai — šampanas ir stiprieji — nemokamai (įskaityta į bilieto kainą)
3. Orkestras "Muzika"
4. Šaunus salės išpuošimas
5. Specialus autobusas (nemokamai) nuo Islingtono požeminio stoties 7.30 valandą vakaro

Bilieto kaina asmeniui — \$20.00. Bilietus galima iš anksto įsigyti pas p. N. Ščepavičienę (tel. 766-3726 arba 277-3351) ir sekmadieniais Anapilyje

Kviečiame atsilankyti į PRISKĖLIMO PARAPIJOS CHORO rengiamą

POBŪV-šokius

sausio 7, šeštadienį, 7 v.v., Priskėlimo parapijos salėje

- Meninė programa — 7.30 v.v.
- Veiks įvairių gėrimų bufetas
- Gros geras orkestras

Įėjimas: suaugusiems — \$4, studentams ir pensininkams — \$3
Priskėlimo parapijos choras

TORONTO MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS "TAURAS"

maloniai kviečia visus atsilankyti į Klubo metinį

BALIU-šokius

1978 m. sausio 14, šeštadienį, 7 v. v., Lietuvių Namuose

- * Šokiams gros Kaminsko "Muzika"
- * Bus žvėrienos vakarienė ir turtinga loterija

Bilietų kaina — \$4, pensininkams ir studentams — \$2. Stalus rezervuoti pas W. Drešerį tel. 233-3334 vakarais arba pas J. Lasį tel. 535-7051.

VALDYBA

Sveikiname

visus "Tėviškės Žiburių" bendradarbius, rėmėjus, skelbėjus, talkininkus ir visus mielus skaitytojus, linkėdami prasmingų Kristaus gimimo švenčių ir laimės lydimų naujų metų.

Taip pat sveikiname ir pavergtuosius tautiečius Lietuvoje bei kitur, linkėdami kantrios ištvermės ir laisvės aušros.

Su šiuo dvigubu — 20 puslapių "T2" numeriu užbaigiamė 1977 metus. Pirmasis 1978 m. numeris išeis sausio 5 d. data.

REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA

"T. Žiburiams" aukojų vietoje kalėdinių sveikinimų atvirukais \$30: prel. dr. J. Tadarauškas; \$25: Irena ir Osvaldas Delkai, Liongina ir Mečys Urbonai, Edmonton, Alta.; \$20: Nelė ir Jonas Budriai, Elena Aukštakal-nienė, Regina ir Jonas Žiūraitis, Oakville, Ont., Mykolas ir Olga Krivickai, Oakville, Ont.; \$15: Stasys Grizickas, Vladas ir Joana Plečkaičiai, J. M. Zubrickai, S. K. Gečai; \$13: Albina ir Jonas Didžbaliai, Hamilton, Ont.

\$10: Vladas ir Petra Jankaičiai, Morta ir Bronius Norkai, A. ir B. Petrylos, Zosė Martinaitienė, E. ir E. Jankai, Vilma ir Kazys Gapučiai, Marija ir Pranas Šiuliai, Hamilton, Ont., Gre-ta Buntinienė, Jonas Riauba, J. D. Žiogai, Delhi, Ont., Stasė, Alfonsas Mazlaveckai ir Romas, Irena ir Povilas Girmiai, Hamilton, Ont., Marija, Bronys, Audrius Stundžia, A. Rakauskas, Irena ir Raimundas Paškauskai su šeima, Vanda, Juozas Jasinevičiai ir šeima.

\$8: M. ir M. Jankai, S. ir V. Balsevičiai su šeima, Ottawa, Ont.; \$6: Jonas-Bronius ir Marija Zėkai; \$5: Ona Savickienė, H. Kairienė, Hamilton, Ont.; \$3: J. Araminas, Montreal, P. Q.

"Speak Up" mėnraštis, plačiai rašantis antikomunistinėmis temomis, 1977 m. gruodžio nr. išleido 32 psl. Jame rašoma ir apie Baltijos valstybes bei kitus komunistų pavergtus kraštus.

Linksmu sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —

Salomėja, Jonas
Andruliai ir šeima

Genovaitė ir Vytautas
Balčiūnai

Elena Docienė

Janina, Kazys
Kaknevičiai ir šeima

Vyt. Kastytis

Grasilda, Juozas
Kaknevičiai ir šeima

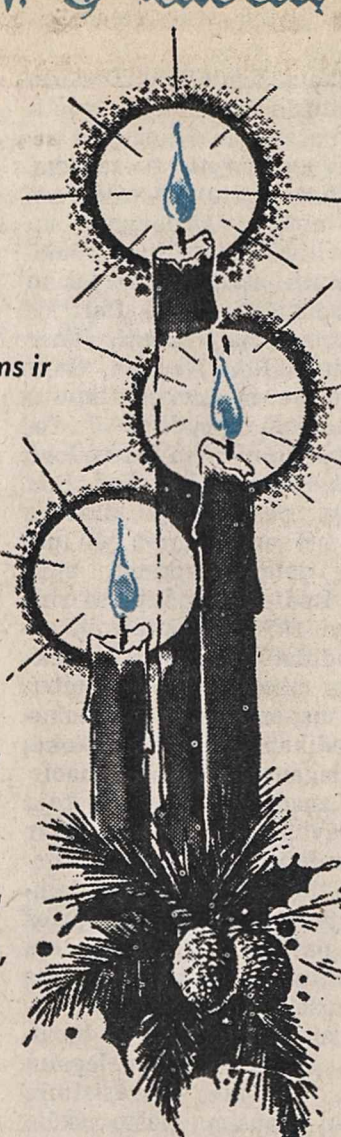
Aldona ir Karolis Rusinai,
Liuda ir Marius

Felicija, Vytautas
Urbonai ir šeima

Brampton, Ont.

Iš gautų pajamų, tvarkant įvairius lietuvių nuosavybės reikalus, Pr. Barausko įstaiga paskyrė dovanas Kanados Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, Priskėlimo parapijai ir kt. "T. Žiburiams" paskirta \$100 auka. Už tą paramą "T2" reikiša jam nuosirdžią padėką. Švenčių progą Pr. Barauskas ir jo įstaiga sveikina visus savo klientus bei visus tautiečius, linkėdamas džiugių Kalėdų ir laimingų naujų metų.

Dienraštis "The Globe a. Mail" gruodžio 19 d. laidojo paskelbė komunistinių organizacijų sąrašą, sudarytą Kanados imigracijos departamentu ir policijos. Tame sąraše yra ir šios lietuvių komunistų organizacijos: Lietuvių Literatūros Draugija, Pašalpinė Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugija Kanadoje.

MONTREALQUE

KLK Moterų Dr. Jos Montreallio skyriaus metinė šventė įvyko gruodžio 11, sekmadienį. Aušros Vartų par. šventovėje 11 v.v. buvo atlaikytos iškilmingos Mišios už gyvas ir mirusias Draugijos nares. Salėje įvyko susirinkimas bei valšės, kuriose paprastai dalyvauja ir visuomenė. Paskaitai buvo pakviesta sesuo O. Mikailaitė, teologijos magistrė. Šventėje buvo tikėtasi ir rašytojo Iechoko Mero, kurį Montrealin pakvietė KLB Montreallio apylinkės valdyba, bet jis, deja, negalėjo atvykti.

Kun. St. Kulbis gruodžio 11, sekmadienį, lankėsi Otavoje, kur vietos lietuviams atlaikė pamaldas ir dalyvavo kalėdinės eglutės parengime.

Abi parapijos rengia N. Metų sutikimą savo salėse. Bernelių Mišios

abiejų parapijų šventovėse — 12 v. nakties.

A.a. Petronėlė Černienė, 92 m. amžiaus, palaidota gruodžio 19 d.

"Lito" valdyba nutarė nariams, turintiems taupomasias sąskaitas, už antrąjį 1977 metų pusmetį išmokėti 9% palūkanų, vietoje numatytų 8,25%. Taupomosios sąskaitos sudaro per pusę "Lito" kapitalo. Užtat šis trijų ketvirčių nuosimčio padidėjimas lygus \$13.000 kalėdiniam priedui. "Lito" skolininkams palūkanos pusę nuosimčio buvo sumažintos birželio mėn. pradžioje, kaip naujos, taip ir senoms paskoloms. Nariai, darantieji "Lito" savo čekių apyvartą, už savo paskolas dar gauna papildomą vieno ketvirčio nuosimčio palūkanų nuolaidą. Pr. R.

Sveiki sulaukę SV. KALĖDŲ!
Laimingų NAUJŲ METŲ visiems!
ADAMONIS Insurance Agency Inc.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

už patikėjimą mums jūsų draudimų

25 metų laikotarpyje

Jūsų apsisprendimą apsidrausti pas mus labai vertiname.

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiškumą betkuriuoje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS,
Chartered Insurance Broker

Montrealio
Lietuvių
Kredito
Unija
"LITAS"

sveikina visus savo narius ir nares
SV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ progą
bei linki pakilioje dvasioje praleisti didžiulias šventes.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamosios s-tos6.0%	Asmeninės10.5%
Taupomosios s-tos8.25%	Nekiln. turto10.0%
Pensijų planas8.5%	Čekių kredito12.0%
Term. ind. 1 m.8.75%	Investicines nuo10.5%
Term. ind. 2 m.9.0%	
Term. ind. 3 m.9.25%	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Lietuviams atstovavo KLB pirm. J. R. Simanavičius. Jis pateikė faktus, remdamasis daugiausia "LKB Kronika". Kartu su juo dalyvavo Teklė Bernotienė ir Pr. Meškauskas, kurie liudijo apie sunkumus gauti sovietų vizas giminėms, norintiems emigruoti Kanadon. Kanados parlamentarų Helsinkio grupėi pirmininkauja buvęs darbo min. Martin O'Connell. Jis pažadėjo suteiktą medžiagą panaudoti.

Dr. Alfredas Kulpas, architektas bei planuotojas, ir jo įstaiga iš Toronto persikėlė į Burlingtoną, Ont. Tel. 634-0393.

"The Globe a. Mail" dienraštis lapkričio 5 d. laidojo išspausdinto Reuterio agentūros informaciją iš Belgrado, kurioje sakoma, kad keturi baltiečių atstovai Europos saugumo konferencijai Belgrade įteikė dokumentus, kaltininius Sov. Sąjungą, okupavusią Estiją, Latviją ir Lietuvą. Dokumentų tarpe

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" metinė prenumerata — \$12, naujiems suskitytojams — \$9. Norintiems susipažinti "T2" siunčiami nemokamai.